

TÝNECKÉ LISTY

Měsíčník obce Velký Týnec • XXXIV. ročník • Číslo 7/2024 • Cena 10,- Kč

VELKÝ
TÝNEC

2-6 Ve Velkém Týnci řádila velká voda
16-20 Červen - měsíc plný kulturních a sportovních akcí
31 Gymnastický klub Velký Týnec
pořádal mistrovství republiky
LŠS Školní rok 2023-24 je za námi!
Přesahy 55 minut s Rostislavem Novákem o Cirku La Putyka

EDITORIAL

Sedmé číslo našeho měsíčníku přináší informace nejen o příjemných, ale také problematických skutečnostech, kterými jsme žili během červnových dnů. Již na přelomu května a června nás totiž potrápila první dešťová vlna, kdy napršelo nejprve 50 a poté 55 milimetrů srážek. Velké problémy „tropické“ lijáky natropily lidem v Sadové a Bystřické ulici. Pozoruhodné bylo, že voda přišla z téměř rovného pole, které se rozkládá mezi obcí a dálnicí. Co jsem starostou obce, nikdy zde problém nebyl. Je zřejmé, že kromě množství a intenzity srážek zde svou roli sehrála vysetá kukuřice, která pole proměňuje v jednu betonovou plochu. Ale abych byl spravedlivý, i přes pole v sousedství, které je oseté pšenicí, se voda valila v neuvěřitelném množství a rychlosti. Ještě horší chvíle jsme zažili ve středu 26. června večer. Průtrž mračen a vichřice, úhrn srážek ve výši 57 mm během několika desítek minut způsobily záplavu na Bystřické ulici. Voda se mnoha lidem dostala do sklepů, garáží, interiérů domů, zaplavila dvorky i zahrady. Komunikace se změnila v jedno mohutné řečiště. Když hladina kulminovala, výška vody mi dosahovala nad kolena. Poté, co se vlna přehnal a co se voda vrátila do koryta Beroňky, nastal velký úklid. Postiženým lidem v noci a v následující dny pomáhali týneckí hasiči, resp. jednotky požární ochrany z okolních obcí. Co s tím, aby se situace neopakovala? Pomůže tomu pouze souběh několika okolností. Povodí Moravy coby správce místních toků musí vyčistit koryta Beroňky a Týnecky, a to v týnecké i vsické části. Zemědělský podnik Agri a. s. Velký Týnec musí přizpůsobit osevní plán kopcovitému terénu. Nelze podél cesty vedoucí od Čechovic a na Velkou Bystřici mít na jedné straně kukuřici a na straně druhé řepku s chmelnicí! Povodňová vlna totiž vzniká právě v této lokalitě. A ještě jednou kolegové z Povodí Moravy. Ty jsem požádal, aby oprášili projekt suchého poldru, který byl připraven již před řadou let. Jeho realizace byla zastavena záporným stanoviskem soukromého zemědělce, u jehož pozemku měla stavba vzniknout. Když toto se podaří, nebezpečí opakovaných záplav se výrazně eliminuje! Tolik o jednom jediném, ale nejjednatelnějším tématu, kterému se v červencovém čísle věnujeme. Těch dalších, daleko příjemnějších však zde naleznete daleko více! Čtete Týnecké listy, budete vědět o životě ve své obci více!

Petr Hanuška

Foto na titulní straně:

Gymnastický klub Velký Týnec pořádá mistrovství České republiky
Foto: archiv Gymnastického klubu Velký Týnec

GDPR - „Tímto upozorňujeme čtenáře, že na akcích pořádaných obcí mohou být pořizovány fotografie. Mělo by se tak dít vždy zřetelně označenou osobou. Fotografie slouží jedinému účelu - jako materiál ke zvážení, zda daná konkrétní fotografie bude či nebude použita k prezentaci v obecním periodiku, zejména s přihlédnutím k její vypovídací schopnosti ve vztahu k akci, jež byla obcí pořádána. Fotografie takto nepoužité jsou následně skartovány. Pakliže si jako účastník takto dokumentované akce kdokoli z vás nepřeje být objektem fotografování a následného zveřejnění v obecním periodiku, sdělte toto prosím nejlépe osobě fotografa nebo případně zavčas na podatelně obecního úřadu.“

ČERVENCOVÝ ÚVODNÍK

Velevážené čtenářky, vážení čtenáři, první prázdninový měsíc otevřel svoji náruč a já doufám, že nám ukáže vlnější tvář než jeho bratr červen. Ten nám spolu s Medardem pěkně zatopil. Ne že by hoši přikládali pod kotel, aby bylo teplo, ale třikrát zatopili některé části obce, a to takovým způsobem, že to ani nikdo z žijících nepamatuje. Jestli by si to pamatoval někdo z našich zemělých předků, tak to nevim. Některé věci asi nejdou úplně poměřovat. Čárka na zdi, sem až vystoupila voda v roce 1997, je jen ryskou, pod kterou si nedokážeme představit prožívání těch, které navštívil velká voda. Ten zvláštní pocit bezmoci a odevzdání. Je to příliš silný živel. Zvítězit se nad ním v přímé konfrontaci nedá. Je třeba použít rozum a připravit se dlouho dopředu. Pytle s pískem v průjezdech domů jsou jen aktem zoufalství. Kde jsou ty suché poldry, polní cesty a meze, které dokázaly vodu rozdělit a vzít ji její silou? Socialistické zeměděl-

ství si je vzalo a noví hospodáři je nemají zájem vrátit zpět, protože bydlí ve vedlejší vesnici. Abych nenasazoval zemědělcům psí hlavu, je třeba si také přiznat, že naše klima se prostě mění. Přívalovým deštěm, při kterých za hodinu spadne tolik srážek, že to odpovídá měsíčnímu průměru, neodolají žádné překážky. Asi si na to budeme muset zvyknout a začít žít jinak.

Abych se trochu pochválil, musím říct, já už jsem začal. Rozhodl jsem se, že prázdninám je třeba jít naproti, a začal jsem chodit z Čechovic do Týnce pěšky. Pominout to, že se chci dostat z bodu A do bodu B co nejrychleji, ale přijmout čas v jeho přirozeném běhu. Tik-ťak. Tik-ťak. A je to paráda! Najednou si uvědomíte, že tráva neroste rychlostí 120 km za hodinu, ale má své přirozené tempo. Zrovna tak i pole s pšenicí a maliny ve vývozu cesty. Když se na nebi zatřepotá skřivánek a zacvrliká, duše je najednou tak lehká, že si bez ostychu

zazpívám poslední verše naší hymny. A to je ta krásná země, země česká, domov můj.

To se pak, panečku, vykračuje! A když přijdu domů, tak jsem doma. Asi je třeba to trochu osvětlit. Když se domů vrátím autem z nějaké delší cesty po dálnicích, tak mám dojem, že nějakou dobu trvá, než tu dálku a rychlost strávím. Všechny ty mimoděčné vjemy, napětí a krizové situace ve mně ještě nějakou dobu dozívají. Jako bych se trochu předběhl a byl doma jen částí své osoby. Ta zbylá pak postupně přichází. Takový zvláštní pocit, že stále ještě jedete, i když už jste dojeli. Zatímco když vás domů donesou vlastní nohy, je to úplně jiné. Jsem tam, kde jsem.

Ať vás tedy vaše nohy nosí po pravých cestách, a to nejen o prázdninách!

Stanislav Denk

Červen - měsíc velké vody

7x facebook SDH Velký Týnec

Vendula Vránová,
šéfredaktorka

Petr Hanuška,
redaktor

Stanislav Denk,
redaktor

Vladimíra Hacsíková,
redaktorka

Kamila Grmolenská,
redaktorka

Pavel Peňaška,
grafik

TÝNECKÉ LISTY - Periodický tisk územního samosprávného celku - měsíčník Obce Velký Týnec.

Vydává Obec Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, IČO 00299669. Ev. číslo MK ČR: E 12522. Ročník XXXIV, číslo 7. Vyšlo 10. července 2024. Cena výtisku 10,- Kč. Adresa redakce: Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, e-mail: velkytynec@velkytynec.cz. Šéfredaktorka Mgr. Vendula Vránová Ph.D.

Redakční rada: PhDr. Petr Hanuška Ph.D., e-mail: starosta@velkytynec.cz, Mgr. Stanislav Denk, e-mail: mistostarosta@velkytynec.cz.

Grafická úprava: Pavel Peňaška, e-mail: penaska.pavel@centrum.cz. Tisk: PROFITISK, Chválkovická 5, 779 00, Olomouc.

Poznámka redakce: Uveřejněné příspěvky nemusejí být totožné se stanoviskem redakce.

KRONIKA

Kalendárium

4. června

O pohár starosty obce v atletice
- ZŠ Milady Petřkové - od 9:00 hodin

7. - 8. června

Volby do Evropského parlamentu

8. června

Dětský den v Čechovicích
- Komise pro místní část Čechovice

9. června

Mistrovství České republiky v estetické skupinové gymnastice + Finále ESG CUPS 2024
- Gymnastický klub Velký Týnec - Sportovní hala UP Olomouc - 14:00 hodin

10. června

14. zasedání Zastupitelstva obce Velký Týnec
- společenský dům - 16:30 hodin

11. června

Atletická olympiáda mikroregionu Království
- ZŠ Milady Petřkové - od 9:00 hodin

13. června

Rozloučení s předškoláky
- MŠ Velký Týnec - 15:00 hodin

14. června

Závěrečný večírek devátáků
- ZŠ Milady Petřkové - společenský dům - 17:00 hodin

15. června

XI. ročník tenisového turnaje ve čtyřhře Starosta Open 2024 + turnaj v plážovém volejbalu dvojic a trojic Beach Open 2024
- sportovní areál - od 9:00 hodin

Dětský den aneb Putování pravěkem

- Komise pro místní část Vsisko - od 14:00 hodin

16. června

Tvořivé dopoledne
- Knihovna Velký Týnec - společenský dům - 9:00-11:00 hodin

20. - 23. června

Zájezd na Šumavu
- Komise pro kulturu a sport ZO Velký Týnec

22. června

Setkání Týnců v Panenském Týnci

24. června

Předprázdninové zpívání s Červánkem
- společenský dům - 13:30 hodin

26. června

15. ročník plavecké soutěže O pohár předsedkyně mikroregionu Království
- mikroregion Království - Koupaliště Majetín - 9:00-12:00 hodin

27. června

Zájezd pro seniory do Velkých Losin
- Obec Velký Týnec, Klub seniorů Velký Týnec, Knihovna Velký Týnec

18. zasedání mikroregionu Království v Majetíně

- 9:00 hodin

28. června

Zmrzlina za vysvědčení a obrázek
- Obec Velký Týnec a Komise pro volnočasové aktivity ZO Velký Týnec
- obchod pana Nováka

Další události

Dne 13. června proběhla na naší obci kontrola krizového řízení. Kontrolu provedli pracovníci Magistrátu města Olomouce a HZS Olomouc. Bez výhrad.

Dne 17. června proběhlo jednání rady mikroregionu Království v Grygově.

Dne 19. června jednalo vedení obce s vedením Povodí Moravy o chystaném čištění toků Beroňky a Týnečky.

Kroniku připravuje Petr Hanuška

Počasí

Měsíc nadměrného deště!!! Měsíc povodně v Sadové a Bystřické ulici. Spadlo více jak 296 % srážek, zhruba 249 mm, přičemž náš dlouhodobý normál v červnu činí 84 mm. Vyšší teploty generovaly vznik bouřek a prudkých lijáků. V neděli 2. června napršelo 55 mm za 10 minut. 26. června bylo ještě hůře. Při podvečerní bouřce napršelo 57 mm.

První dekáda. Noc: 15, 12, 11, 13, 10, 14, 14, 12, 16, 17. Den: 20, 22, 23, 18, 24, 25, 24, 26, 26, 19. Druhá dekáda. Noc: 13, 11, 7, 7, 12, 13, 12, 16, 19, 15. Den: 21, 17, 20, 21, 25, 25, 26, 29, 30, 23. Třetí dekáda. Noc: 15, 18, 12, 14, 14, 15, 16, 16, 17, 24. Den: 29, 26, 27, 23, 28, 30, 30, 30, 32, 32.

ZE STAROSTOVA DENÍKU

Počty dětí navštěvující MŠ Velký Týnec klesají

25/6 Přichází čas, kdy kapacita naší MŠ bude dostačující. K dispozici máme 108 míst. Pro školní rok 2024-25 je zapsáno 93 dětí. Do Suchonic bude dojíždět 10 dětí. V uvedeném školním roce ukončí předškolní docházku 35 dětí. V matrice je zapsáno 32 dětí s rokem narození 2022. Z toho 2 děti jsou zapsány již nyní.

Z toho vyplývá, že pro školní rok 2025-26 bude zapsáno 88 dětí. Pokud by se vrátily všechny děti ze Suchonic, zakotvíme na počtu 98. 10 míst zůstane v rezervě. Co z toho vyplývá? Ve školním roce 2025-26 ukončíme bezplatný dovoz dětí do MŠ Suchonice, neboť míst bude pro naše děti v naší MŠ dostatek!

Personální obměna JPO Velký Týnec

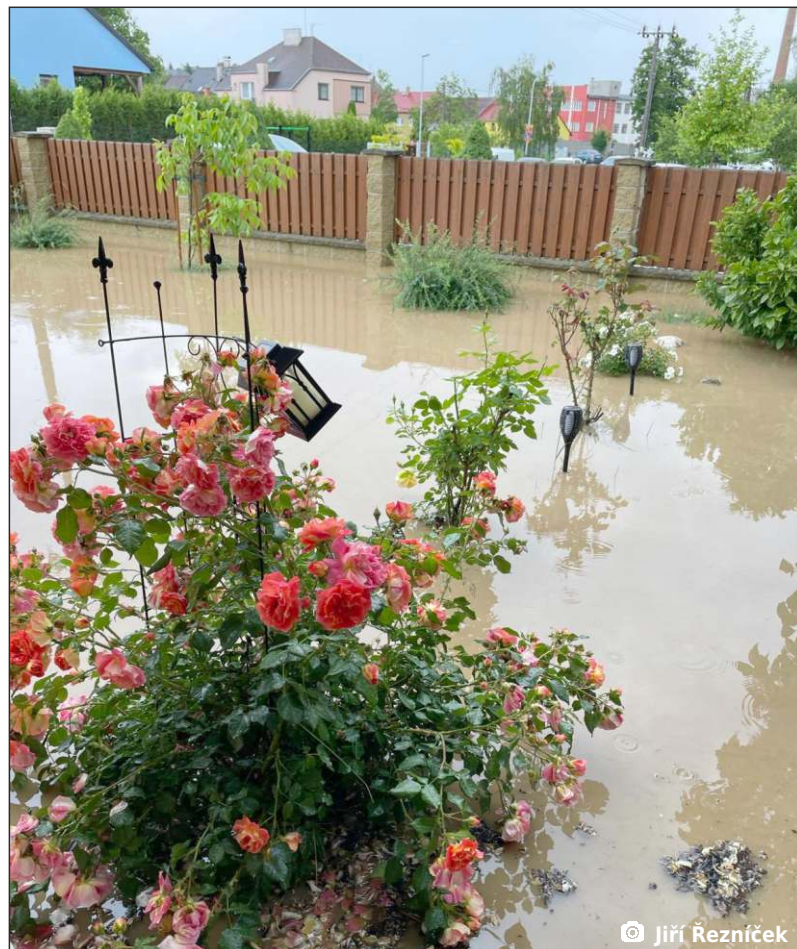
V těchto dnech dochází k personální obměně v naší Jednotce požární ochrany Velký Týnec. Na základě vlastního rozhodnutí ukončili členství 4 členové, vč. velitele JPO. Za jejich působení jim patří poděkování všech, kterým pomohli v situaci nouze, zvláště při velkých vodách. JPO se musí s touto situací vyrovnat tak,

aby byla co nejdříve akceschopná. V horizontu několika dnů jmenuji nového velitele JPO Velký Týnec. On i další členové si doplní své odborné vzdělání a zdravotní prohlídky. Věřím, že i v novém složení zvládnou svou roli na stejné úrovni jako jejich předchůdci.

Letos nás opět trápí velká voda

26/6 Měsíc červen nás trápí častými bouřkami, které způsobily zaplavení pozemků a suterénů několika domů v Sadové a Bystřické ulici. Zvláště prudké deště v prvních červnových dnech měly ohromnou intenzitu - 50 mm za 30 minut, resp. 55 mm za 10 minut. Velkou pomoc poskytli postiženým profesionální i dobrovolní hasiči, za což jim patří velké poděkování. Vedení obce před několika dny jednalo s vedením Povodí Moravy o chystaném čištění Beroňky a Tý-

nečky, které vypukne s prvními srpnovými dny. Místa, z kterých přichází velká voda, byla zařazena do centrálního monitoringu eroze. Obec navázala spolupráci s Ing. Hradilovou, která nám v této oblasti bude pomáhat. V červenci budou probíhat jednání se zainteresovanými zemědělskými a dohledovými orgány SPÚ a SZIF, s kterými budeme hledat nástroje vedoucí k potřebné změně hospodaření na týneckých polích.

Povodně v Sadové ulici

© Jiří Řezníček

Velká voda řádila

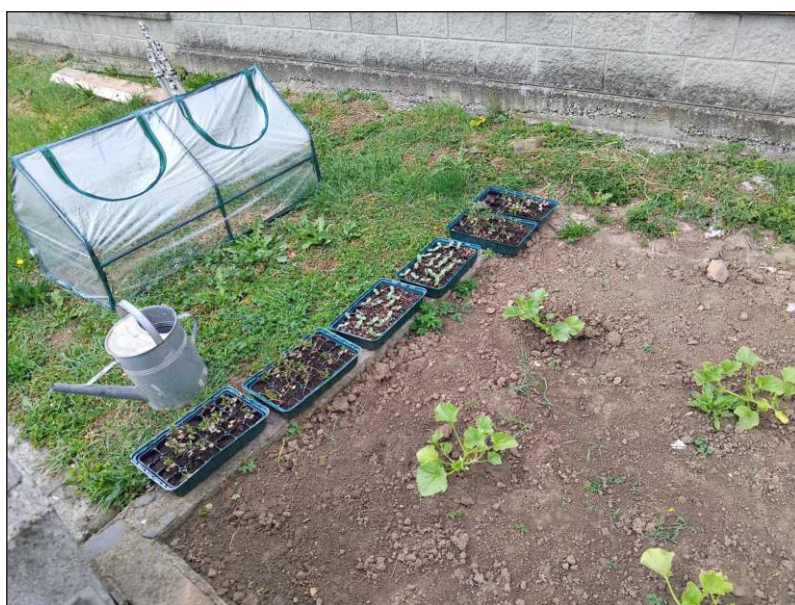
4x archiv SDH Velký Týnec

Tomu neuvěříš

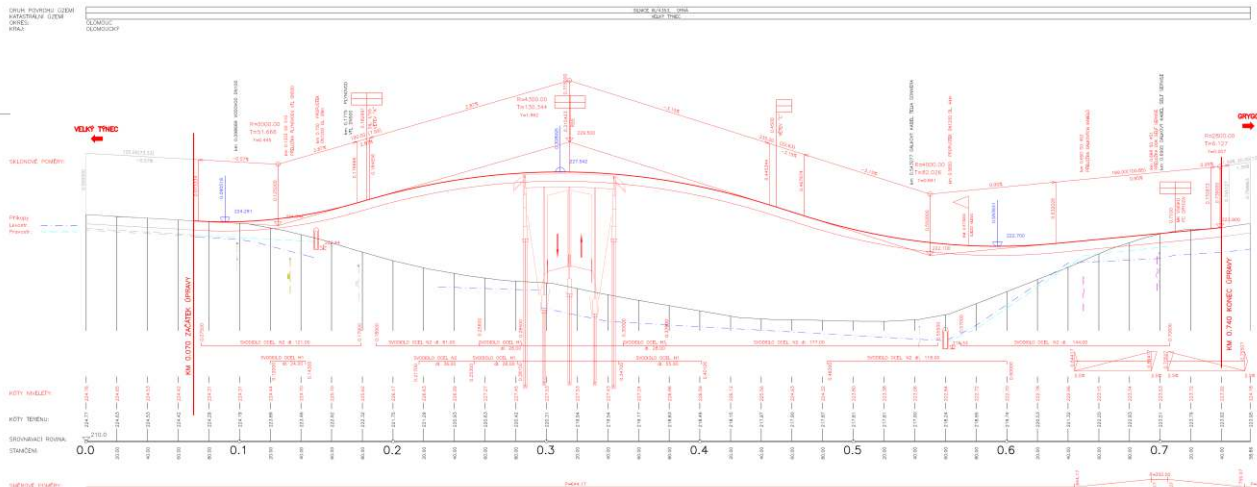
Návštěvníci týneckého hřbitova nás upozornili, že za jedním z hrobů vznikla pěstitelská zahrádka

Její zřízovatel se velmi podivoval, že to někomu z nás vadí, protože navazuje jen na trend známý třeba z Rakouska. Inu, v tomto případě zůstanu konzervativcem

Pojedeme do Grygova z kopce a do kopce, nebo po rovině?

PODÉLNÝ PROFIL
M 1 : 1000/100

Číslo výkresu:	120
Číslo listu:	1/1
Objekt:	DÁLNIČE D55 5501 Olomouc - Károkry
Stavba:	REKONSTRUKCE A PŘÍSTAVBA
Projektant:	PRAGOPROJEKT
Projektant:	PRAGOPROJEKT
Projektant:	PRAGOPROJEKT
Projektant:	PRAGOPROJEKT

Číslo výkresu:	120
Číslo listu:	1/1
Objekt:	DÁLNIČE D55 5501 OLOMOUČ-KOKORY
Stavba:	PŘELOŽKA SILNIČE III/4353
Projektant:	PRAGOPROJEKT
Projektant:	PRAGOPROJEKT
Projektant:	PRAGOPROJEKT
Projektant:	PRAGOPROJEKT

Uapovědí na v titulku položený dotaz, zda z nového mostu nad dálnicí pojedeme z kopce a do kopce, nebo po rovině, vám budiž jeho projektová dokumentace...

Soupis usnesení ze 14. zasedání Zastupitelstva Obce Velký Týnec

konaného dne 10. června 2024 od 16.30 hodin ve Společenském domě Velký Týnec

Usnesení č. 1/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje program jednání 14. zasedání Zastupitelstva obce v této podobě:

1. Projednání Závěrečného účtu Obce Velký Týnec za rok 2023
2. Účetní závěrka Obce Velký Týnec za rok 2023
3. Účetní závěrka Mateřské školy Velký Týnec za rok 2023
4. Účetní závěrka Základní školy Velký Týnec za rok 2023
5. Rozpočtová opatření č. 1-3/2024
6. Smlouva o vykonání přezkoumání hospodaření Obce Velký Týnec za rok 2024
7. Žádost MŠ Velký Týnec a ZŠ Milady Petřkové o převod kladného hospodářského výsledku za rok 2023 do rezervního fondu
8. Pořízení změny územního plánu ve zkráceném postupu
9. Prodej, pronájem a směna obecních pozemků
10. Převod inženýrských sítí do majetku obce
11. Výběr firem na realizaci akcí (Pump-track Vsisko, Úprava vchodu u průčelí ZŠ Milady Petřkové, Velký Týnec - instalace FVE pro ČOV Velký Týnec)
12. Přijetí dotace Olomouckého kraje a uzavření této smlouvy na Opravu vstupního portálu v Kapli sv. Matouše ve Vsisku
13. Přijetí dotace Olomouckého kraje a uzavření této smlouvy na Pořízení, technické zhodnocení a oprava požární techniky a nákup věcného vybavení a zajištění akceschopnosti pro JSDH Velký Týnec
14. Žádost o finanční podporu (A. H., NS Týnečáci, Diakonie Broumov)
15. Žádost o povolení kácení dřevin (Povodí Moravy)
16. Žádosti o pronájem zámecké stodoly
17. Diskuse

Usnesení č. 2/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ÚSC, v platném znění, § 17 bod 7 písm. a) projednání Závěrečného účtu Obce Velký Týnec za rok 2023 s vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad

Usnesení č. 3/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Účetní závěrku Obce Velký Týnec, IČO 00299669 sestavenou k 31.12.2023, vč. výsledku hospodaření

Usnesení č. 4/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Účetní závěrku Mateřské školy Velký Týnec, příspěvkové organizace, IČO 73184926 sestavenou k 31. 12. 2023, vč. výsledku hospodaření

Usnesení č. 5/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Účetní závěrku Základní školy Milady Petřkové Velký Týnec, příspěvkové organizace, IČO 47654546 sestavenou k 31. 12. 2023, vč. výsledku hospodaření

Usnesení č. 6/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec bere na vědomí Rozpočtová opatření č. 1/2024

Usnesení č. 7/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec bere na vědomí Rozpočtová opatření č. 2/2024

Usnesení č. 8/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec bere na

vědomí Rozpočtová opatření č. 3/2024

Usnesení č. 9/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Smlouvu o vykonání přezkoumání hospodaření Obce Velký Týnec za rok 2024 s Ing. Vladimírou Jordovou, Lhota nad Moravou 48, 783 32 Náklo za cenu 36.300,- Kč s DPH

Usnesení č. 10/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje převod kladného hospodářského výsledku Mateřské školy Velký Týnec ve výši 87.750,- Kč do jejího rezervního fondu

Usnesení č. 11/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje převod kladného hospodářského výsledku Základní školy Milady Petřkové Velký Týnec ve výši 111.305,13 Kč do jejího rezervního fondu

Usnesení č. 12/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec po projednání:

Bere na vědomí posouzení návrhů na pořízení změn Územního plánu Velký Týnec úřadem územního plánování v souladu s § 334a odst. 2 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s odst. 3 § 46 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, dle přílohy usnesení č. 1. Bere na vědomí stanoviska Krajského úřadu Olomouckého kraje dle přílohy usnesení č. 2:

- k obsahu změny týkající se pozemků p. č. 1267 a 1269/2 v k. ú. Velký Týnec ze dne 12. 12. 2023, č. j. KUOK 132297/2023 k návrhu na pořízení změny územního plánu konstatující vyloučení významného vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast a vylučující požadavek posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí;

- k obsahu změny týkající se pozemků p. č. 1264/2 a 1264/3 v k. ú. Velký Týnec ze dne 12. 12. 2023, č. j. KUOK 23777/2024 k návrhu na pořízení změny územního plánu konstatující vyloučení významného vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast a vylučující požadavek posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí;

- k obsahu změny týkající se pozemku p. č. 1392/6 v k. ú. Velký Týnec ze dne 15. 4. 2024, č. j. KUOK 47725/2024 k návrhu na pořízení změny územního plánu konstatující vyloučení významného vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast a vylučující požadavek posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí;

Schvaluje v souladu s § 334a odst. 2 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 44 a § 55a odst. 1 stavebního zákona pořízení a obsah změny Územního plánu Velký Týnec v rozsahu:

- prověřit možnost vymezení pozemků p. č. 1264/2 a 1264/3 v k. ú. Velký Týnec jako plochy bydlení, za podmínky řešení statické dopravy na vlastním pozemku

- prověřit možnost vymezení pozemků p. č. 1267 a 1269/2 v k. ú. Velký Týnec jako plochy bydlení, za podmínky řešení statické dopravy na vlastním pozemku

- prověřit možnost vymezení pozemku p. č. 1392/6 v k. ú. Velký Týnec jako plochu pro sport či rekreaci či jinou vhodnou plochu za účelem realizace pump-trackového hřiště

Schvaluje v souladu s § 334a odst. 2 zá-

kona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s odst. (1) § 55a stavebního zákona zkrácený postup pořizování uvedených změn územního plánu

Schvaluje žádost obce Velký Týnec o pořízení uvedených změn územního plánu Magistrátem města Olomouce podle § 334a odst. 2 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6, odst.(5) písm. a) zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Schvaluje rozšíření Souboru změn č. 2 Územního plánu Velký Týnec o výše uvedené změny územního plánu

Usnesení č. 13/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost XX o pronájem obecního pozemku p. č. 143 zahrada o výměře 134 m² v k. ú. Čechovice, obec Velký Týnec

Usnesení č. 14/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec zamítá žádost XX o pronájem části obecního pozemku p. č. 409 ostatní plocha - ostatní komunikace o výměře 23 m² v k. ú. a obci Velký Týnec

Usnesení č. 15/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec zamítá žádosti XX o pronájem nebytových prostor v budově Kina Velký Týnec z důvodu nevyhovujících hygienických podmínek

Usnesení č. 16/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost XX o bezúplatný převod komunikace a pozemku p. č. 1489/23 v k. ú. Velký Týnec o výměře 1987 m², na kterém komunikace povede, do vlastnictví Obce Velký Týnec. Komunikace je součástí investičního projektu Výstavba infrastruktury pro 15 RD Velký Týnec - lokalita Hráče

Usnesení č. 17/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene č. 8800 113077_2/BVB/P a výši břemene 5.000,- Kč bez DPH a pověřuje starostu k jejímu podpisu

Usnesení č. 18/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje výběr firmy Hydro Gas Manufacture, s. r. o., Poděbradova 35, 702 00 Ostrava na akci Pumtrack Vsisko za cenu 3.315.000,- Kč bez DPH

Usnesení č. 19/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje výběr dodavatele VOJKOVSKÝ-STAVBY s. r. o., Ó. Lysohorského 702, Frýdek, 738 01 Frýdek-Místek za cenu 3.660.076,19 Kč bez DPH

Usnesení č. 20/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje výběr dodavatele BELO SOLAR POWER s.r.o., Korunní 2569/108, 101 00 Praha za cenu 429.690,- bez DPH

Usnesení č. 21/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Přijetí dotace Olomouckého kraje na Opravu vstupního portálu v Kapli sv. Matouše ve Vsisku na částku 42.000,- Kč. Celkové náklady činí 459.800,- Kč. Dotace činí 42.000,- Kč. Pověřuje starostu obce podpisem příslušné dotační smlouvy

Usnesení č. 22/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Přijetí dotace Olomouckého kraje na Pořízení, technické zhodnocení a oprava požární techniky a nákup věcného vybavení a zajištění akceschopnosti pro JSDH Velký Týnec. Celkové náklady 75.000,- Kč. Dotace 42.000,- Kč. Pověřuje starostu obce podpisem příslušné dotační smlouvy

Usnesení č. 23/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost A. H. o finanční podporu ve výši 35.000,-Kč na přípravu na Mistrovství světa a Mistrovství Evropy ve vzpírání juniorek do 17 let

Usnesení č. 24/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost Národopisného souboru Týnečáci o finanční podporu ve výši 75.000,-Kč

Usnesení č. 25/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost Diakonie Broumov, sociální družstvo, Husova 319, Velká Ves, 550 01 Broumov o finanční podporu na zajištění svozů sbírkového materiálu ve výši 5.000,- Kč

Usnesení č. 26/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost Povodí Moravy, s. p. o povolení kácení dřevin v okolí Týnečky i prodloužení termínu výsadby nových stromů do 31. 12. 2024

Usnesení č. 27/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost Základní školy Milady Petřkové Velký Týnec o pronájem zámecké stodoly na den 28. 6. 2024

Usnesení č. 28/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost XX o pronájem zámecké stodoly na den 29. 6., resp. na den 6. 7. 2024

Usnesení č. 29/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec zamítá žádost XX o pronájem zámecké stodoly na den 27. 7. 2024

Usnesení č. 30/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost XX o pronájem zámecké stodoly na den 3. 8. 2024

Usnesení č. 31/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost XX o pronájem zámecké stodoly na den 14. 9. 2024

Usnesení č. 32/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje žádost XX o pronájem zámecké stodoly na den 20. 9. 2024

Usnesení č. 33/14/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Žádost XX o pronájem zámecké stodoly v 1. polovině měsíce července

Obec Velký Týnec

Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec, IČ 00299669

Ve dnech 15.7. a 16.7. 2024 se bude v obci provádět čipování popelnic.

Jak to bude probíhat?

Naše party značkaři vyrazí do ulic a na každou popelnicu nalisují čip velikosti pětikoruny. Umístí ho na levou stranu pod horní okraj. Načtou ho do operačního systému a je to hotovo. Takto budou muset označit a načíst asi 1 200 popelnic. Je jasné, že se to za jeden den nestihne.

Prosíme, abyste nechali popelnicu venku tak dlouho, dokud se na jejím víku neobjeví nalepené zelené kolečko.

To bude zpráva pro vás, že je popelnice očípovaná a můžete ji schovat. Trasa, po které se budou značkaři pohybovat je od Vsiska přes Týnec do Čechovic.

Máme malý problém, ale společně ho určitě vyřešíme.

Systém neumí načíst plechovou popelnicu. Majitelům plechových popelnic tedy zapůjčíme zdarma plastové. Postavíme vám je očípované a označené číslem popisným před váš dům. Plechová popelnice vám zůstává, ale už se nebude vysypávat.

Jen taková maličkost závěrem. Nádobám na odpad se říká popelnice, ale popel do nich v podstatě nepatří. Zvláště ne horký. Hrozí zahoření sběrového vozu a milionové škody.

Proč popelnice čipujeme?

Plánujeme výsyp popelnic elektronicky evidenčně spojit s číslem popisným a my vám tak budeme schopni ušít poplatek za likvidaci komunálního odpadu tak zvaně na tělo. Platba za odpad bude opět více spravedlivější.

Kdo třídí, platí méně.

S díky za spolupráci Komise odpadového hospodářství Obce Velký Týnec.

Zpráva o odpadovém hospodářství za rok 2023

Na webových stránkách obce můžete od konce června nalézt kompletní hodnotící zprávu za oblast odpadového hospodářství v roce 2023. Vydávání této zprávy vyžaduje zákon o odpadech. Zpráva obsahuje informace o způsobech a rozsahu odděleného soustřeďování komunálních odpadů, informace o využití a odstranění jednotlivých složek odpadu, o možnostech prevence a minimalizace vzniku odpadu a kvantifikované výsledky odpadového hospodářství včetně nákladů na provoz obecního systému. Tento článek přináší shrnutí nejdůležitějších informací. V roce 2023 fyzické osoby platily za odpad formou poplatku za odkládání ko-

munálního odpadu z nemovité věci. Základem dílčího poplatku byla kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad za kalendářní měsíc v litrech připadající na poplatníka. Sazba poplatku činila 0,9 Kč za litr. Do poloviny léta svázela odpad firma Technické služby města Olomouce, a.s., od srpna poté firma StavRe-Envi s. r. o. Četnost svozů směsného odpadu si občané mohli volit mezi 13 a 26 svozy ročně. Další tříděný odpad bylo možné odkládat na 22 stanovištích ve všech místních částech obce. V obecním systému se třídí plasty, papír, sklo, nápojové kartony, kovy, textil, biologicky rozložitelný odpad, gastro odpad z ku-

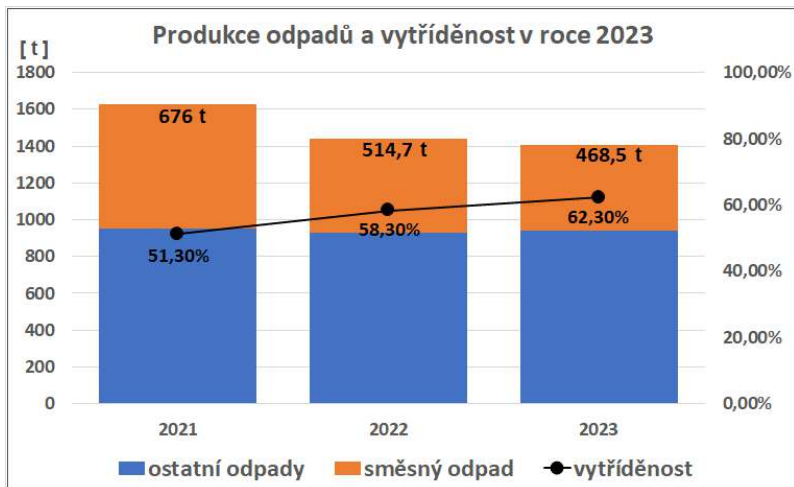
chyní, jedné oleje, dřevo, stavební suš, pneumatiky, vysloužilé elektrospotřebiče, nebezpečný a velkoobjemový odpad. Třídící místa obsahují kontejnery a nádoby na vybrané složky odpadu, všechny složky lze odevzdávat ve sběrném dvoře. V průběhu roku byly provedeny stavební úpravy na několika třídících místech vedoucí k lepší organizaci sběrných nádob a ke zlepšení vizuální stránky místa. Na sběrném dvoře došlo k úpravám v označení kontejnerů a nádob a začala realizace stavebních úprav na vjezdu do dvora, pro zlepšení příjezdu automobilů.

Finanční bilance odpadového hospodářství obsahovala na příjmové straně souhrnné příjmy 4 310 004 Kč a na výdajové straně výdaje v celkové výši 4 530 602 Kč. Obec tedy doplácela z rozpočtu 220 598 Kč, tedy 72,50 Kč za každého občana. Jednotlivé složky příjmů a výdajů zobrazuje přiložená grafika. Co do skladby komunálního odpadu, největší část opět tvoří biologicky rozložitelný odpad. Bylo ho odevzdáno celkem 546,2 tun, v průměru 159,7 kg na občana. Na druhém místě byl směsný odpad, kterého bylo odevzdáno 468,5 tuny, 137 kg na občana. Pozitivní nicméně je, že meziročně produkce směsného odpadu klesla o 46,2 tuny, tedy 16,3 kg na občana. Třetí příčku obsadilo dřevo s 93 tunami. Další vybrané složky a jejich hmotnost zobrazuje další přiložená grafika. Jednoznačnými pozitivy je

pokles v produkci objemného odpadu o 35 tun a zvýšení účinnosti separace papíru, plastu, skla a kovu na 80,9 %. Podařilo se tedy vytřídit čtyři pětiny těchto složek. Hmotnost kompletního komunálního odpadu (směsného i všech tříděných složek) také klesla. Vyprodukovali jsme o 34,3 tuny odpadu méně, než v roce 2022. Tedy o 14,6 kg méně na občana. Celková hmotnost komunálního odpadu byla 1408,5 tuny. Co se týče nejsledovanějšího čísla, je jím podíl recyklovatelných vytříděných složek na celkovém množství komunálního odpadu. Dosáhli jsme vytříďenosti 62,3 % a podařilo se tak s předstihem splnit limit daný zákonem pro rok 2025, který má hodnotu 60 %.

Na výsledcích je vidět velmi pozitivní vztah většiny občanů k třídění a snižování celkového objemu odpadů. Někteří spoluobčané však stále nezodpovědně znečišťují třídící místa a okolí kontejnerů, vyhazují do nich směsný odpad a tím tříděné složky znehodnocují. Členové komise pro odpadové hospodářství děkují zodpovědným občanům za jejich snahu minimalizovat množství odpadu a přispívat tak k efektivnímu využívání přírodních zdrojů a k ochraně životního prostředí.

*Jiří Dvořák,
člen Komise odpadového hospodářství Velký Týnec*

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

V měsíci červenci blahopřejeme k významným životním milníkům těmto našim spoluobčanům

92 let
Vladimír Hobza z Velkého Týnce

90 let
Jindřiška Nakládalová z Velkého Týnce

87 let
Magdalena Peřinová z Velkého Týnce

83 let
Marie Vyhlídalová ze Vsiska
Oldřich Petr z Velkého Týnce

82 let
Drahomíra Vagnerová z Velkého Týnce

81 let
Alois Hrabský z Čechovic

80 let
Věra Bukšová z Velkého Týnce
Svatava Židáková z Velkého Týnce

75 let
Jarmila Soukupová ze Vsiska

70 let
Miluše Zahradníková z Velkého Týnce

65 let
Ludmila Hansmannová z Čechovic

60 let
Vít Hrudník z Čechovic
Věra Podivinská z Velkého Týnce

VZPOMÍNÁME Zemřel pan Roman Mácha

S velkou lítostí vám oznamujeme, že v neděli 16. června 2024 zemřel ve věku 60 let člen SDH Velký Týnec, člen Výkonného výboru SH ČMS a člen Ústřední odborné rady sportu pan Roman Mácha.

vedením se na Mistrovství ČR v požárním sportu kvalifikovalo družstvo žen v roce 2005 a 2006 z Okresní Sdružení Hasičů Olomouc. Jako trenér nadále pokračoval i v pozdější době a o generaci mladší družstvo žen dovedl na 2. místo a o rok později dokonce k vítězství v seriálu soutěží Tohatsu Fire Cup, který probíhal v okrese Olomouc.

Kromě sportovní činnosti byl i aktivní v oblasti represe. Byl velitelem sboru Velký Týnec a stejně tak byl i vedoucím KORR, člen ÚORR a velitel družstva JSDHO. Jako člen VV SH

ČMS působil až do svých posledních dní. Rovněž absolvoval Universitu III. věku v Jánských Koupelích a podílel se na organizaci různých akcí, např. Pyrocar.

Vešel také přehlídce SDH u příležitosti oslav vzniku republiky v roce 2018. Od roku 2002 se zúčastňoval Mistrovství ČR v požárním sportu ve funkcích hlavního rozhodčího, pomocného a úsekového rozhodčího a rozhodčího disciplíny. Od roku 2012 se pravidelně účastnil i Mistrovství světa v požárním sportu a olympiád (Jaroslav/Pol., Mulhouse/Fra., Izmir/Tur., Villach/Rak., Celje/Slo.). Patřil do tříčlenné komise, která školila instruktory v požárním sportu a měla pověření z GR HZS. V roce 2023 mu byl udělen Řád sv. Floriana.

Rodině a přátelům vyjadřujeme upřímnou soustrast. Čest jeho památce!

Anna Bartlová,
starostka SDH
Velký Týnec

© archiv SDH Velký Týnec

Zesnulý byl členem Sboru dobrovolných hasičů Velký Týnec. Svou práci ve sdružení začal aktivně jako trenér sportovních kolektivů mužů a žen. Pod jeho

*Ložím se s Vámi, příteláče milý,
ruky stiskám Vám už nemohu dát,
dotlekně srdce, došly mi síly,
vzpomeňte na mne,
kdo měl mne rád.*

S bolestí v srdci oznamujeme všem příbuzným, přátelům a známým, že nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek, dědeček, bratr, švagr, tetán a strýc.

pan

Roman MÁCHA

Zesnul po dlouhé těžké nemoci v neděli 16. června 2024 ve věku 60 let.

S drahým zesnulým se rozloučíme
V PÁTEK 21. ČERVNA 2024 V 9.20 HODIN
v obřadní síni olomouckého krematoria.

ZARMOUCENÁ RODINA

Pan Richard Pogoda oslaví životní jubileum

Dovolte, abych vám jen z malé části představila pana Richarda Pogodu. Prostor, aby sám o sobě řekl více, dostane v příštím čísle sám, neboť právě v srpnu můj kamarád slaví krásné životní jubileum.

Narodil se v Olomouci, kde vystudoval gymnázium a po maturitě šel dál studovat do Prahy. Mezi jeho celoživotní kamarády patřili Pavel Dostál, Karel Kryl či Miroslav Horníček. Za manželku má

úžasnou paní Evu. Spolu vchovali dvě dcery Peťku a Šandru.

A hlavní je to, že je to už nějaký čas skoro náš soused z Hostkovic. Tak mu popřejme spolu všichni pevné zdraví, které je nejdůležitější, lásku, bez které je život smutný, a mnoho dalších let ať nás baví svým humorem, písněmi a vzpomínkami ze života.

Rišo, díky že se známe a připijíme!!!

Vlastimila Coufalová

© 3x archiv Richarda Pogody

S hercem Janem Kanyzou

Zlatým křížem pro dárcce krve byli oceněni dva z nás

Luděk Šturm ze Vsiska a Petr Tannenberk z Čehovic byli ve středu 12. června 2024 oceněni za 80 bezpříspěvkových odběrů krve Zlatým křížem Českého červeného kříže (ČČK) 3. třídy. Patřili k téměř stovce dárců, kteří si přijeli do Regionálního centra v Olomouci převzít toto ocenění z rukou hejtmána Olomouckého kraje Josefa Suchánka, jeho náměstka pro oblast zdravotnictví Dalibora Horáka a prezidenta ČČK Marka Jukla. Zlatý kříž ČČK 3. třídy získal ten, kdo v minulém roce dosáhl osmdesáti bezpříspěvkových odběrů krve. V celém Olomouckém kraji to bylo celkem 208

dárců, z toho 173 mužů a 35 žen. Nejstarší oceněný dárcce měl v rodném listě uvedený rok narození 1956 a nejmladší 1997. O hudební doprovod slavnostního ceremoniálu se postarala Elena Prášilová Gazdíková, sólistka opery a operety Moravského divadla Olomouc.

V Olomouckém kraji funguje šest transfuzních stanic, které registrují okolo šestnácti tisíc dárců krve. Všechny dobrovolných dárců krve si velmi vážíme a děkujeme za všechny pacienty, kterým jejich krev zachránila život.

Připravila Vladimíra Hacsiková

MÍSTOSTAROSTOVO SLOVO Průběh opravy harmonia ze Vsiska

Na podzim loňského roku bylo vedení obce upozorněno, že harmonium v kostele svatého Matouše ve Vsisku není funkční a potřebuje opravu. Po konzultacích mezi zastupiteli obce, členy komise pro místní část Vsisko a obyvateli Vsiska bylo řešeno, zda dojde k výměně nebo k opravě nefunkčního harmonia. Vzhledem k celkovému špatnému stavu harmonia byl povolán odborník, aby zhodnotil historickou hodnotu hudebního nástroje a odhadl cenu případné opravy.

Organolog Arcibiskupství olomouckého pan Jan Gottwald, který se ujal tohoto úkolu, zjistil, že v kostele ve Vsisku se nachází nástroj, který byl vyroben ve 2. třetině 19. století firmou E. Krauss sídlící ve Stuttgartu a jedná se o historicky velmi cenný nástroj, který je vhodný k restaurování a uvedení do funkčního stavu. Na základě tohoto poznatku bylo rozhodnuto o restaurování harmonia.

ilustr. foto

Kaple sv. Matouše ve Vsisku

Ve výběrovém řízení na jeho harmonia vyhrál Ing. Tomáš Jánký z Olomouce, který se zabývá výrobou i opravami hu-

debních nástrojů. Cena za opravu byla vysoutěžena ve výši 335 000,- Kč. Harmonium bylo v jarních měsících rozebráno a odvezeno na opravu do Olomouce. Nyní proběhl první kontrolní den, kde byli přítomni seznámeni s postupem prací. Proběhl rozebrání nástroje na jednotlivé součástky. Hotová je oprava venkovní skříňe a vzduchových měchů, vše vypadá jako nové. Dále proběhne oprava kláves a celého vnitřního soustrojí. Bohužel se ukázalo, že oprava bude složitější, neboť několik důležitých dřevěných dílů bylo v průběhu času ztraceno a budou se muset nově vyrobit. Naštěstí tým pracovníků provádějící restaurování našeho hudebního nástroje je optimistický a slíbil, že do přelomu srpna a září bude vše hotovo. Současně bude harmonium zmodernizováno, kdy mimo nožního pohonu vzduchových vaků do něj bude také zabudován alternativní pohon pomocí elektrické energie.

Všichni si přejme, aby do hodů ve Vsisku bylo harmonium již funkční a posluchači si mohli v kostele opět vychutnat jeho nádherné tony. Více informací o harmoniu a o průběhu jeho opravy budeme znát až po ukončení všech restaurátorských prací. Pánové Gottwald i Jánký jsou ochotni se podílit o své poznatky získané během těchto prací se všemi čtenáři v některém z podzimních čísel Týneckých listů.

Jakub Vrána, místostarosta obce

Výsledky voleb do Evropského parlamentu ve Velkém Týnci

ANO 2011: 25,1 % (220 hl.)
 SPOLU: 19,5 % (171 hl.)
 PŘÍSAHA a MOT.: 13 % (114 hl.)
 STAČILO!: 7,5 % (66 hl.)
 Starostové: 10 % (88 hl.)
 Piráti: 4,8 % (42 hl.)
 SPD a Trikolora: 6,6 % (58 hl.)
 PRO - J. Rajchla: 2,4 % (21 hl.)
 SOCDEM: 2,1 % (18 hl.)
 Svobodní: 2,3 % (20 hl.)
 Zelení: 2,1 % (18 hl.)
 ALIANCE ZA NEZ.: 0,2 % (2 hl.)
 DSZ: 0,7 % (6 hl.)
 LEPŠÍ ŽIVOT: 0,3 % (3 hl.)
 SEN 21 + Volt: 0,7 % (6 hl.)
 ČSSD: 0,6 % (5 hl.)
 ČR na 1. místě: 0 % (0 hl.)
 Mourek: 0,2 % (2 hl.)
 LANO: 0,9 % (8 hl.)
 Mimoszemstani.cz: 0,1 % (1 hl.)
 HLAS: 0,2 % (2 hl.)
 KAN: 0,2 % (2 hl.)
 PRO vyst. z EU: 0,2 % (2 hl.)
 Pr. Blok: 0 % (0 hl.)
 Ref. o vstupu: 0,2 % (2 hl.)
 Urza.cz: 0 % (0 hl.)
 Levice: 0,1 % (1 hl.)
 REFERENDUM: 0 % (0 hl.)
 SENIOŘI SOBĚ: 0 % (0 hl.)
 Nový směr: 0 % (0 hl.)

Setkání Týnců 2024

Setkání Týnců letos proběhlo v Panenském Týnci

Naši obec reprezentovali pan místostarosta Stanislav Denk s paní Zuzanou

Velká voda zaútočila na školní jídelnu

Vážení, přicházím za vámi s informacemi o problémech, s kterými se potýkáme ve školní budově již delší čas.

Dlouhodobě bojujeme s průsakem vody do prostor školní vyvařovny, a hlavně do školní jídelny a přilehlých místností, jako jsou chodba, část šaten a sociální zařízení. Před nějakým časem se začala rysovat možnost řešit tento problém přes dotaci na vsaky. Zahájili jsme jednání s projektantem a odborným hydrogeologem. Všechno začalo slibně, ale dále se to neposunulo. Každý jen odkládal termíny a nakonec, i po důrazných intervencích, od spolupráce z důvodu zaneprázdněnosti postupně odstoupili. Možnosti slibované dotace až 95 procent nákladů se rozplynuly.

Ukolébaly nás relativně suché roky, kdy se hladina v uvedených místech zvedala „jen“ o pár centimetrů, které jsme se zaměstnanci stačili před zahájením vaření uklidit. Od začátku uvedených problémů jsem tušil, a vše tomu nasvědčovalo, že se jedná o problém se zahlcením hlavního kanalizačního řádu v ulici U Nové školy. Proběhl monitoring, čištění a vysprávka pomocí speciálních tubusů, které zabraňují hroucení potrubí (něco jako bypass). Všechna opatření nepřijemný stav pouze zmírňovala. Poslední šanci jsem viděl v možnosti odvést dešťovku do jiného kanalizačního systému, který je v dosahu. S tímto počítal nedávno schválený stavební projekt nazvaný Rekonstrukce hlavního vstupu do budovy školy.

Bohužel 2. června přišel dešťový příval, který byl tak silný, že tlak vody přetížil kanalizace a tlak spodní vody nadvedl betonovou podlahu v jídelně, do které trhlínami v zemi natekla bahnitá voda i s kameny. Přes toto nadělení jsme hned v neděli svolali správně zaměstnance a školu jsme připravili na následující běžný provoz. Po této události jsme i při slabších bouřkách vodu vyháněli ještě dvakrát, protože v podlaží jsou trhlíny a voda si našla pohodlnou cestu. Na základě těchto skutečností jsem přizval pojišťovnu a stavebního technika. Jeden řeší pojištění a ten dru-

© 4x archiv ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec

hý byl osloven, aby navrhl řešení. Nedokázal jsem sám odhadnout náklady. Dnes už mám podklady a podlomila se mi kolena - cca 2miliony. Stav, jaký je v provozu školního stravování, je neudržitelný a musíme ho nečekaně řešit během těchto prázdnin. Nemůžeme si dovolit riskovat, že nám školní jídelnu zavře hygiena v průběhu školního roku. Nezbyvá, než abychom se pustili do práce!

Miroslav Zdráhal,
místostarosta obce
pro stavební záležitosti

OBECNÍ POLICIE INFORMUJE

Vážení občané,
rád bych Vás prostřednictvím krátkého textu informoval o činnosti Obecní policie Velký Týnec.

Jedním z nejvíce palčivých problémů v naší obci je doprava, a to zejména rychlost průjezdu obcí. Na místních komunikacích, které jsou ve vlastnictví obce, může být jednou z možností snížení rychlosti (zóna 30 km/hod). Sníženou rychlost aktuálně plánujeme v části Komárov a Vsisko. Vždy je však potřeba souhlas Policie ČR. Na silnicích III. třídy, které vlastní Olomoucký kraj, je rychlost striktně stanovena na 50 km/hod a Policie ČR ji dle svého vyjádření nehodlá snížit. Na žádost obecní policie a starosty Velkého Týnce jezdí státní policisté z dopravního inspektorátu do Velkého Týnce, Vsiska i Čechovic pravidelně měřit rychlost. A jak již jistě všichni víte, ve Vsisku od loňského roku operují radary. Následovat budou další, a to konkrétně při vjezdu do Velkého Týnce ze směru od Čechovic a z Velké Bystřice. Vše se samozřejmě netýká jen dodržování rychlosti. Často se setkávám s případy problematického občanského soužití, které jsem byl nucen několikrát předávat správním orgánům k dořešení.

Konkrétně se jednalo například o vzájemné napadení psů. Na základě tohoto případu tedy občany prosím o používání vodítka.

Z dalších odhalených přestupků můžu zmínit porušování zákazu zastavení u pošty, rozdělování ohně mimo vyhrazené území či neoprávněné kácení dřeva. V několika případech byla občanům udělena i bloková pokuta.

Jako velice efektivní pomocník se nám dlouhodobě ukazuje místní kamerový systém. Na základě 23 funkčních kamer byla již odhalena spousta přestupků či trestných činů. Naposled například házení kamenů ze zámecké zahrady na parkující vozidla či ujetí od dopravní nehody. Kamery využívá rovněž i Policie ČR k odhalování trestné činnosti.

Na závěr mi dovoluji zmínit uplynulé zábavné dopravní dopoledne pro děti z místní mateřské školky. Na akci dorazili i kolegové z Dopravního inspektorátu Olomouckého kraje, za což jim patří velké poděkování. Událost se setkala s velkým nadšením dětí, a tak budeme podobné akce každý rok opakovat.

S přáním klidného léta zůstává
obecní strážník Petr Kubenz

Poděkování za pomoc při odstraňování následků povodní

Dobrý den, pane starosto! Chtěla bych vám poděkovat za vaši pomoc při likvidaci povodně. Při této příležitosti bych rovněž poděkovala zastupitelce obce paní Ačce Coufalové za její nabídnutou nedělní pomoc při dalším úklidu. Rodina maximálně pomohla, ale ona taková hrůza se nedá zlikvidovat za víkend. Takových lidí si velice vážím. Ještě jednou děkuji. Mějte pěkný den.

Eva Prečanová z Bystřické ulice

ilustr. foto

Výzkumný ústav meliorací a ochrany zemědělské půdy, v. v. i. provádí monitoring eroze zemědělské půdy. Jak je na tom Velký Týnec, můžete sledovat na <https://me.vumop.cz> Prokliknete Vstup do aplikace. Vhle-

4x archiv me.vumop.cz

Monitorování eroze půdy

dáčku zadejte název naší obce. Vyskočí vám mapka s erozními událostmi. V případě, že kliknete na některý zákres, dostanete se do reportu o konkrétním splachu zemědělské půdy. Můžete si přečíst celý Protokol

o erozní události, vč. fotografického materiálu a plodinách, které jsou na tomto konkrétním místě pěstovány. Případů z Velké Týnce není málo!

Petr Hanuška

STAVEBNÍ POZEMKY VELKÝ TÝNEC NA PRODEJ

POSLEDNÍ VOLNÉ PARCELY

VÍCE INFO NA TEL. Č.

+ 420 607 808 622

VELKÝ
TÝNEC

KOMISE PRO KULTURU A SPORT
ZASTUPITELSTVA OBCE VELKÝ TÝNEC
A TJ SOKOL VELKÝ TÝNEC

XVI. ročník

PIVNÍ A GULÁŠOVÉ SLAVNOSTI

VELKÝ TÝNEC - ZÁMECKÁ ZAHRADA
SOBOTA 20. ČERVENCE 2024

AtriButy

Negativ

PROGRAM

- 10:30 Zahájení soutěže ve vaření guláše
- 13:30 Zahájení slavností
- 13:45 - 14:30 **MAXÍCI** - I. část, hlavní podium
- 14:00 - 19:00 **VIRTUÁLNÍ REALITA** - zážitek pro malé i velké
[vestibul zámecké budovy]
- 15:00 - 16:00 **Dou NaBoso** - dívčí folkové trio
- 16:00 - 16:30 **MAXÍCI** - II. část, dřevěné podium
- 16:30 - 21:00 **CM ZDENKA ZMEŠKALA**
- 16:30 - 17:00 Soutěž v pití piva
- 17:00 - 17:40 Vyhlášení výsledků soutěže ve vaření guláše
- 17:45 - 19:00 **J.Schelinger revival Ostrava & LTB.**
- 19:30 - 20:30 **AtriButy**
- 20:30 - 01:00 K tanci i poslechu hraje **NEGATIV**

Virtuální realita

Maxíci

CM Zdenka Zmeškala

Dou NaBoso

J.Schelinger revival Ostrava & LTB.

CELODENNÍ
VSTUPNÉ PŘEDPRODEJ 100 Kč

CELODENNÍ
VSTUPNÉ 200 Kč

VEČERNÍ
ZÁBAVA 100 Kč

DĚTI VSTUP ZDARMA

BOHATÉ OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO!!!

PŘEDPRODEJ V ŘEZNICTVÍ ONDŘEJE COUFALA VELKÝ TÝNEC OD 3. ČERVNA 2024

Hanácká DRBNA

GARDES
UMĚLECKÁ AGENTURA

JSEM Z
OLOMOUCE.cz

Radio
HANA
92,3 FM
Nejlepší hudební
výběr!

M.V. machovský
s.r.o.

Grafika a tisk: Machovský s.r.o., www.machovsky.cz

HOLBA
RYZÍ PIVO Z HOR

ZAL. 1872
ZUBR

Litovel

PIVOVAR NĚMEC
K. J. NOVÝ
PILSNER
LAGER

Svijany
Souborný pivovar
1504

WURST

Jaroslavský
PIVOVAR

RADEGAST

LAGOS

Bezpečné léto u vody

Hasiči rádi, jak si užít koupání a vodní radovánky

Více informací najdete na www.olk.hzscr.cz

NIKDY nenechávejte malé děti u vody bez dozoru. Naučte je plavat a techniku sebezáchrany. Na plavidla patří děti pouze v záchrané vestě a s helmou na hlavě.

Nekoupejte se v přejích a vyhýbejte se místům, kde se tvoří víry. Nenechte se strhnout proudem pod vymleté břehy do kořenů a větví stromů.

Zabezpečte si zahradní jezírka i bazény. Použijte oplocení, zastřešení, pevné zakrytí nebo elektronický zabezpečovací systém. Nenechávejte uvnitř bazénu hračky.

Nekoupejte se pod jezy, kde se tvoří válce. U vody se vyhýbejte nadměrné konzumaci alkoholu.

Nepřeceňujte své schopnosti. Neskákejte do vody přehřátí, může hrozit svalová křeč či srdeční selhání.

Při splouvání řek dodržujte všechna bezpečnostní pravidla a buďte obezřetní u nebezpečných jezů, kterých je jen v naší republice na 140.

Neskákejte do vody tam, kde to neznáte. Nekoupejte se v přírodě v noci. Hrozí vám ztráta orientace.

HASIČSKÝ
ZÁCHRANNÝ SBOR
OLOMOUCKÉHO
KRAJE

Komise pro školství a kulturu ZO Velký Týnec
a Církev římskokatolická ve Velkém Týnci vás zvou na

Hodové odpoledne

17. - 18.
srpna 2024

lunapark Olomouc

po celou sobotu a neděli -
spodní část zámecké zahrady

Sobota 17. srpna

14:00 - 19:00 MINI JARMARK

Vstup ZDARMA

O občerstvení se postará RESTAURACE NA ZÁMKU

Altánek u Zámecké restaurace

14:10 - 15:10 Jiří HELÁN a Moravská cimbállovka

16:00 - 17:00 Dechová hudba Věrovanka

17:20 - 17:40 Národopisný soubor Týnečáci - Sedmikrásky Velký Týnec

18:00 - 19:30 Miro Žbírka Revival

Podium u Zámecké stodoly

15:15 - 17:15 Zábavný program pro děti

19:30 - 24:00 Hodová zábava kapela GEORGO

Neděle 18. Srpna

10:00 - 11:00 hodová mše svatá v kostele Nanebevzetí panny Marie

14:00 - 19:00 seniorské odpoledne

Jiří HELÁN
a Moravská cimbállovka

Dechová hudba
Věrovanka

Miro Žbírka
Revival

GEORGO

AGENCIJE
GONG

OLOMOUČSKÝ
KRAJ

JSEM Z
OLOMOUCE.CZ

EkoScroll

www.ekoscroll.cz

Kotle
automatické
na uhlí a pelety

EKODESIGN

ČESKÉ
KOTLE
20 let
tradice

EKODESIGN

Kotle
na dřevo

Výrobce:

EkoScroll

Santiniho 17/27, 591 02 Žďár nad Sázavou
tel: 734 574 589, 731 654 124, e-mail: info@ekoscroll.cz

Obec Velký Týnec pořádá

**VELKÝ
TÝNEC**

Letní kino 2024

Zámecká zahrada
Velký Týnec

PRÁZDNINY S BROUČKEM

12. 7. - 21:00 - pátek

Kdo by někdy nechtěl vyrazit na rodinnou dovolenou krásným čer-
veným karavánem po dědovi? Bára
Poliáková coby dobrodružná máma
dvou dětí a nadšená food blogger-
ka, řekne těto výzvě ano.

ARISTOKRATKA VE VARU

26. 7. - 21:00 - pátek

Hrabě Kostka s rodinou žije na svém
zámku Kosbka. Žije tam běž hospo-
dyně, údržbař a komorník. Zájem
návštěvníků zámku už netáhne
jako dřív, není dost peněz ani na
výplaty, ani na nutné opravy.

ALIBI NA KLÍČ: DEN D

9. 8. - 21:00 - pátek

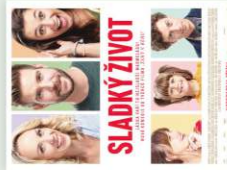
Greg zpanikář, rychle najme faleš-
nou nevěstu a uspořádá druhou
svatbu v sousedově domě. Pa-
vučina lži, do které se postupně
zamotává sřrhně lavinu šilených
událostí, malérů a zvratů.

Sladký život

23. 8. - 21:00 - pátek

Mistr světa v hokeji, který miluje
krásné ženy a rychlá auta, musí
projít nečekanou životní zkouš-
kou, aby nezklamal své nové přáče-
le a rodinu, o její existenci neměl
tušení.

Začátek promítání je pouze orientační.

Záleží na světelných podmínkách.

Občerstvení: alko i nealko nápoje - sladké i slané!

Komise pro volnočasové aktivity ZO Velký Týnec, knihovna Velký Týnec, SRPS Velký Týnec, SDH Velký Týnec, MŠ Velký Týnec, RC Čmelda a Andromeda Velký Týnec pořádají
konání akce umožnila Metropolitní kapitula u Sv. Václava v Olomouci.

POHÁDKOVÝ LES

31. SRPNA 2024

start od: 12:00 - 17:00

Vstupné: 100,-Kč/dítě

Kde: Velký Týnec

Komárovy

Můžete se těšit na 10 pohádkových stanovišť s úkoly, pohádkové odměny, malování na oblíbené dílničky, stánek BESIP, animační program, gastro speciality a příjemné posezení. Každé dítě, které přijde v masce získá malou odměnu.

SEKNE

wanzi

STAVES

Profitisk

Odtahová služba Robert Bata

Týnecké listy vyhláší soutěž O FOTKU MĚSÍCE

Nejoriginálnější fotka bude oceněna
každý měsíc poukázkou* na nákup
v Olympii Olomouc v hodnotě 300,- Kč

* po zveřejnění k vyzvednutí na sekretariátu OÚ ve Velkém Týnci

Soutěží se ve dvou kategoriích

Život v naší obci

Do kategorie patří snímky zachycující člověka
při práci, odpočinku, zábavě, ale i portréty či akty.

Svět kolem nás

Do kategorie zařazujeme snímky zvířat, rostlin,
krajiny, ale i architektury a uměleckých děl.

**Do jaké kategorie má být fotka zařazena,
rozhoduje autor.**

**Fotku je třeba zaslat na email:
místostarosta@velkytync.cz**

Nezapomeňte uvést jméno a příjmení autora,
adresu, věk a kategorii, ve které chcete soutěžit.

Svět kolem nás - Voňavé pole - Filip Zlámal - Velký Týnec

Život v naší obci - Nejlepší jsou ze stromu rovnou do pusy - Petr Mičoch - Velký Týnec

Dětský sbor Červánek koncertoval

Dětský pěvecký sbor Červánek zakončil školní rok 2023-24 koncertem, který se konal v pondělí 24. června. V zaplněném malém sále společenského domu zazněly nejen písničky Richarda Pogody na texty Jiřího Žáčka třeba o tom, jak sloni dupou v porcelánu nebo jaké to je, když nemáte pod čepicí, ale také písně z autorské díly Jiřího Suchého, které znají i ti dříve narození. Takže posluchači uslyšeli mimo jiné píseň Honky tonky blues, Na okně seděla kočka anebo Marivá sestřenice.

Na klavír doprovázel a také zpíval a vyprávěl Richard Pogoda. Vyvrcholením koncertu byl duet Duhová víla v podání Zuzany Urbánkové a Matyáše Kubíka a také písnička Ho, ho watanay, kde se

děti samy doprovodily na klavír, klávesy a rytmické nástroje. Sólo na zobcovou flétnu zahrály Ida Coufalová a Veronika Koutná, pěvecká sóla zazpívaly Zita Coufalová, Vendula Studená, Klára Novotná a Zuzana Urbánková. Na úplný závěr zazněla píseň Stará archa, spíše známá jako Kocábka, kde už zpívali i všichni přítomní.

Se zpěvem na rtech jsme se rozloučili se starým školním rokem a popřáli jsme si krásné prázdniny. Věřím, že po prázdninách se opět se zpěvem na rtech sejdem a naučíme se nové písničky, třeba ty z pohádek.

Dana Chytilová, sbormistryně

© 6x archiv DS Červánek

Národopisný soubor Týnečáci vystoupil na slavnostech v Hulíně

V neděli 23. června se uskutečnil 5. ročník přehlídky hanáckých souborů „HULÍNSKÝ HAMÁČEK“, který se konal u příležitosti 800. výročí založení města Hulína. Celou akci zaštiťovaly Městské kulturní centrum Hulín a Hanfosu.

Celý den se nesl ve sváteční atmosféře. V 10.00 hodin prošel městem krojovaný průvod do zdejšího letního kina, kde v pěkném přírodním amfiteátru následně probíhal program celého dne. Po slavnostním zahájení panem starostou města Hulína následovala vystoupení jednotlivých folklorních souborů.

Náš národopisný soubor Týnečáci z Velkého Týnce zahájil svým vystoupením dopolední program. Na pódiu jsme to opět rozzářili a rozposybovali. Zpěváci a tanečníci za doprovodu kapely s elánem, písněmi a tanci navodili tu správnou hanáckou atmosféru. A tak probí-

halo celé dopoledne. Celkem 7 krojovaných souborů se představilo se svými písněmi. Všichni účinkující byli s nadšením diváky odměněni potleskem. Samozřejmě nechyběl návrat hanáckého práva Hanáky z Hulína a za účasti přízvných hostů.

Odpoledne pokračoval slavnostní den přehlídkou dětských folklorních souborů. A to byla nádhera! Je radostné se dívat na malé děti, jak s radostí a elánem zpívají a tančí v krásných krojích. Je doslova pohlazením po duši se dívat na ty nejmenší, na nástupce nás starších. Je radostný pocit, že hanácké kroje,

hanácké tradice, písně, tance nebudou zapomenuty a budou mít pokračovatele.

Celý den se vydařil, nálada byla úžasná, všichni se k sobě chovali mile, přátelsky, také počasí nám přálo, sluníčko svítilo. Do Hulína jeli společně s námi i naši podporovatelé a příznivci z Velkého Týnce a Čechovic, za což jim děkujeme. Co více jsme si mohli přát?!

Bylo pro nás Týnečáky radostí se takovéto akce zúčastnit.

Věra Fialová,

členka Národopisného souboru Týnečáci

© 3x archiv NS Týnečáci

KOLEM DOKOLA V ČECHOVICÍCH

V sobotu 8. června proběhlo na hřišti v Čechovicích zábavné dětské odpoledne, které pořádal spolek Naše Čechovice, z.s. za podpory obce Velký Týnec. Účast dětí i jejich rodičů byla hojná. Počasí bylo na jedničku a program velmi lákavý.

Mezi účinkujícími se objevili klaun Bublín s jeho famózní bublinovou show, takže pokud jste ještě neviděli bublinu ve tvaru kostičky, hroznu nebo bublinové korále, tak u nás jste měli možnost vidět nejen to. Dále si děti vyzkoušely body-zorbing, zadováděly si v pění, kterou přichystali hasiči z SDH Velký Týnec. Menší děti pobavila skvělá bavička Anetka Janovská se svou show „Vzhůru do oblak“. Největším trhákem bylo oficiální otevření pumptracku, kde si jezdci mohli vyzkoušet jízdu zručnosti na kole a někteří absolvovali i závod. Po absolvování trati je čekala odměna ve formě zajímavých cen.

Velice lákavý byl i doprovodný program malování na obličej, trpčivé tetování a skákací hrad. Všichni účastníci mohli využít hojného občerstvení. A odpolednem den nekončil, večer nastoupil DJ Fany – František Filipenský a rozjela se neonová party. Účastníci se vybavili neonovými doplňky, které bylo možné zakoupit na místě.

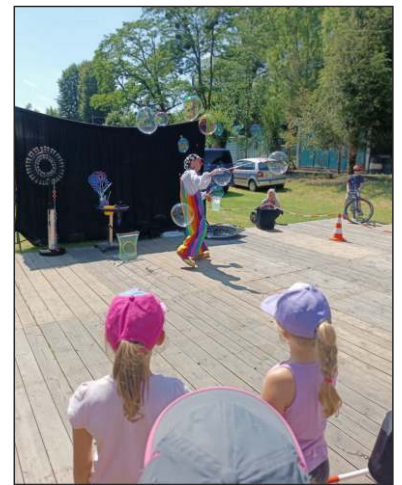
Rádi bychom poděkovali obci Velký Týnec za finanční podporu a všem účastníkům i pořadatelům za nezapomenutelnou atmosféru.

Těšíme se na příště!

Spolek Naše Čechovice, z.s.

© 7x Spolek Naše Čechovice

ZPRÁVY ZE SRPŠ

Víte o tom, že SRPŠ...

... koncem května darovalo 4 sady hudebních nástrojů BoomWhackers v hodnotě 7.384 Kč. Jedná se o sadu trubek, které díky odlišné délce a tloušťce při úderu vydávají jinak vysoký tón

... zajistilo kurz První pomoci pro žáky 4. a 7. tříd, který proběhl poslední týden v květnu

... v pátek 31. 05. 2024 spoluprádalo Zahradní slavnost 3, tentokrát na téma Život je jako cirkus, zaplatilo workshop a vystoupení kejklířského spolku Cascabel v hodnotě 15.000 Kč a zajistilo občerstvení

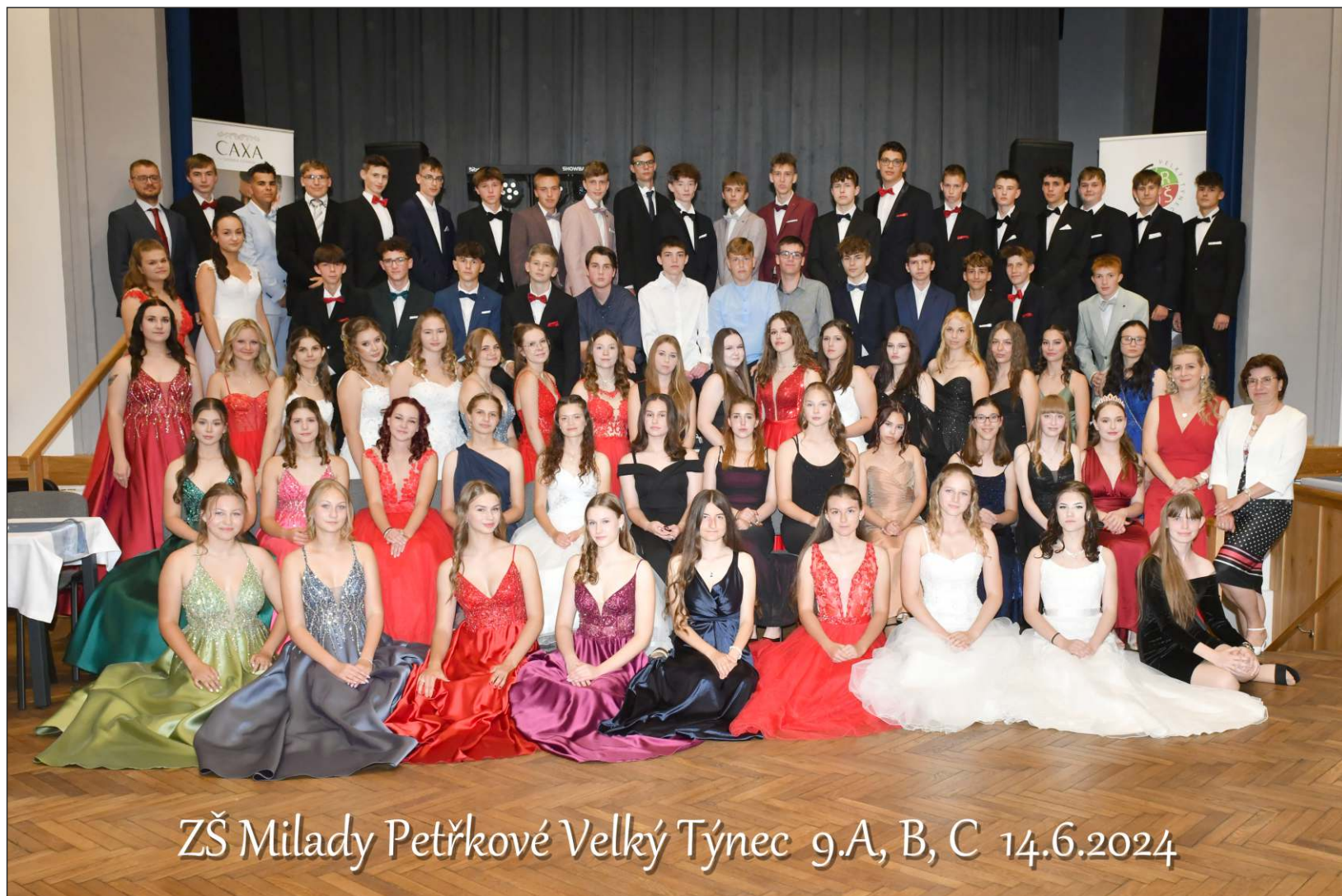
... v pátek 14. 06. 2024 spoluprádalo Rozlučku žáků 9. tříd, zaplatilo DJ, každému žáků věnovalo 2 ks fotografií od profesionální fotografky a zajistilo nealkoholický koktejlový bar pro žáky.

Pokud máte jakékoliv náměty (třeba na téma příštího ročníku Zahradní slavnosti), zpětnou vazbu nebo byste se k nám chtěli přidat, pište na email srpsvt@seznam.cz

Michaela Šuková,
předsedkyně SRPŠ

© 5x archiv SRPŠ Velký Týnec

ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec 9.A, B, C 14.6.2024

ZPRÁVY Z KLUBU SENIORŮ VELKÝ TÝNEC

Čtyři týmy s humorem sobě vlastním v akci

Klub seniorů Velký Týnec má celkem 51 členů. Postavili jsme 4 týmy po 5 soutěžících (tým Batolata, Pimprlata, Poupata a Týnečáci). Tzn., že bezmála 40% členů našeho klubu se účastnilo 29. května sportovních her Olomouckého kraje na „Lokotce“.

Do Olomouce se sjelo rekordních 76 družstev (380 soutěžících), mj. i ze Slovenska a Polska. Soutěžilo se například v jízdě na koloběžce, tenisové a golfové zručnosti, pétanque, košíkové, v šipkách atd. Celkem bylo 10 soutěžních disciplín.

Užili jsme si den plný sportu, a především skvělé zábavy i společenských set-

kání. Je to příležitost potkat se s kamarády, bývalými kolegy atd., kteří si svoje roky poctivě odpracovali a nyní jsou v penzi. Penzí totiž nic nekončí. Je důležité být aktivní mentálně i fyzicky, rozdávat radost, mít rád sebe i ostatní! Naše výprava obsadila 4. místo, neb „bedna“ je jen pro první tři a my ostatní

jsme byli komplet čtvrtí. I to je krásný, ne-li přímo laskavý přístup organizátorů. Příště zas... Těšíme se! Ráda bych za Klub seniorů Velký Týnec poděkovala panu starostovi za vstřícnost. Dresy nám uhradila obec. Taky jsme se jí snažili náležitě reprezentovat, jsme na svoji obec hrdí.

© 7x archiv Klubu seniorů Velký Týnec

Cesta do Naděje

Krásně se to sešlo! Jeden den jsme sportovali (29. května) a den na to (30. května) Klub seniorů Velký Týnec vyrazil na zájezd do firmy Naděje, kterou založila a provozuje Mgr. Jarmila Podhorná v Brodce u Konice.

Dostalo se nám od ní přednášky a mnoho poučného. Osvěty není totiž nikdy

dost. Byliny od paní Podhorné nabízejí jedinečné tinktury z pupenů rostlin, bylin a stromů pro podporu lidského organismu a správného fungování těla i mysli. Fundované zahrady nás provedly jejími plantážemi.

Plní dojmy jsme mohli vše probrat v restauraci Opál v Konici. Následně jsme si prohlédli zámeček a expozici řemesel s největší sbírkou seker v ČR. Sladkou tečku za příjemným a vydařeným zájezdem jsme učinili v lázních Slatinice. Provázel nás počasí se všemi svými proměnami. Sluníčko i průtrž mračen. Ale jak zpívá Pepíček Zima v jedné písni: „...na to pak se nejraděj vzpomíná...“

Za Klub seniorů Velký Týnec a jeho sportovní týmy
Mária Dvořáková

HODOVÉ ODPOLEDNE

spojené s přehlídkou tanců seniorských klubů Olomouckého kraje

Neděle 18. srpna od 14:00

ZÁJEMCI O VYSOUPENÍ I PŘÍZIVCI TANCŮ A ZÁBAVY SE MOHOU HLÁSIT:

Marie Šmidáková 607 831 053
Přemysl Teimer 737 669 337
prema.taimer@seznam.cz

Vystupující dostanou občerstvení zdarma!

K tanci i poslechu budou hrát manželé Hesovi
Bohaté občerstvení zajištěno
VSTUP ZDARMA!

Putování pravěkem ve Vsisku

V sobotu dne 15. června se brzy nad ránem ve Vsisku usadila skupina divokých neandrtálců. Činili se a připravili pro děti zábavné odpoledne na téma: Putování pravěkem. Dětský den plný spousty netradičních zážitků, zábavy i napětí!

Pro děti bylo nachystáno deset disciplín, na kterých se z každého nich na chvíli stal malý pračlovíček, který mohl poznávat, jak se v pravěku žilo, co pralidě dělali, nebo jak si malí pračlovíčky hráli. Děti pomohly vyzdobit pravěkou jeskyni malbami, vyrobily si talisman, který je ochránil před všemi nástrahami a přinesl jim štěstí. Svou zručnost ukázaly při

výrobě praprakladívka nebo při zatlučení hřebíků, sílu pak při převážení kamene pouze za pomoci dřevěných klád. Své chytré hlavičky zapojily při skládání „na cucky roztrhaného dinosaura“ (puzzle) nebo u prakřížovek. Během dne se děti na chvíli proměnily v malé archeology, když zkoušely z kamene vytesat pozůstatky pravěkých tvorů. Na vlastní kůži, na „stezce bosou nohou“, okusily, jaké to je šlapat po písku, kamení či kletstí bez bot. Svou statečnost dětičky (a nutno říci, že i rodiče) rozhodně ukázaly na rybníku, který ze strany na stranu zdolávaly na dřevěném voru. A že to nebylo vůbec lehké? Nebylo! Ale bylo

to super! Na závěr soutěžení pak přišel, v životě neandrtálce, ten nejdůležitější úkol a sice „lov na mamuta“. Malí pračlovíčkové se činili a za pomoci dřevěných luků, šípů, oštěpů, kamení či šípek si všichni nakonec ulovili „mamuta v rohlíku“ (s kečupem, nebo bez). Celý den s náramně vydařil a děti byly moc šikovné. Za své snažení si odnesly nejen spoustu krásných zážitků, ale také zasloužené odměny. Pro nás pořadatele bylo největší a nejhezčí odměnou vidět jejich rozzářené oči a široké úsměvy.

Děkuji všem, kdo se na pořádání dětského dne ve Vsisku spolupodíleli, ať už

se přímo účastnili na disciplínách, nebo pomáhali s přípravami. A samozřejmě i těm, kteří během dne přiložili pomocnou ruku v zázemí. V neposlední řadě poděkování míří za věcnou i finanční podporu obci Velký Týnec a našim sponzorům: Smíšené zboží Lexová a Reznictví Coufalovi. Bez všech, kdo se zapojili a pomohli bychom dětský den nemohli zorganizovat. A to by bylo rozhodně škoda! PraVsisku zdar!!!

Petra Kolibová,
zastupitelka obce

ZE ŽIVOTA NAŠICH KNIHOVEN

Dopolední tvoření s knihovnou

V neděli 16. června proběhlo dopolední tvoření s knihovnou. Tvořili jsme dárky pro tatínky ke Dni otců - děti si mohly vyrobit klíčenku, odznáček nebo podložku pod myš. Připraveny měly různé předlohy, tvořit ale mohly také podle

vlastní fantazie. Všem zúčastněným moc děkujeme a těšíme se příště na další tvoření!

*Eliška Tomečková,
Knihovna Velký Týnec*

Cestování s chytrým zařízením

V úterý 11. června proběhla přednáška na téma Cestování s chytrým zařízením. Děkujeme všem, kteří se zúčastnili, a také společnosti SeniorOn za zajištění přednášky.

KNIHOVNA VELKÝ TÝNEC

VYHLAŠUJE VÝTVARNOU SOUTĚŽ
NA TÉMA

JAK BUDE VYPADAT NAŠE KNIHOVNA

Jak bude vypadat naše knihovna
po prázdninové rekonstrukci?
Co v ní nesmí chybět?
Nakresli nám obrázek!

Soutěž není věkově omezena.
Zúčastnit se mohou nejen čtenáři knihovny.
Každý autor bude odměněn.

Své výtvořky odevzdávejte na sekretariátu obce
do 28. srpna 2024.

KNIHOVNA VELKÝ TÝNEC

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,
KNIHOVNA BUDE BĚHEM LETNÍCH
PRÁZDNIN UZAVŘENA.
VŠECHNY VÝPŮJČKY JSOU
AUTOMATICKY PRODLOUŽENY DO 22. 10.
TĚŠÍME SE NA VÁS OPĚT V ZÁŘÍ!

ROZHOVOR

se spisovatelem Michalem Zmítkem

Mohl byste se našim čtenářům představit?

Jmenuji se Michal Zmítka, je mi 42 let a žiji v Přelouči na východě Čech. Jsem úplně obyčejný člověk, co chodí denně do zaměstnání a s manželkou vychovává čtyři děti, tedy spíše už pubertáky. O víkendech se snažíme jezdit po výletech či navštěvovat příbuzné.

Mezi mé koníčky patří turistika, cestování, jízda na kole a fotografování. Ve svém volném čase se věnuji psaní a v únoru letošního roku mi vyšel v nakladatelství Fortuna Libri historický román Meč pro krále.

Jak jste se ke psaní dostal? Vzpomínáte si na Vaše začátky?

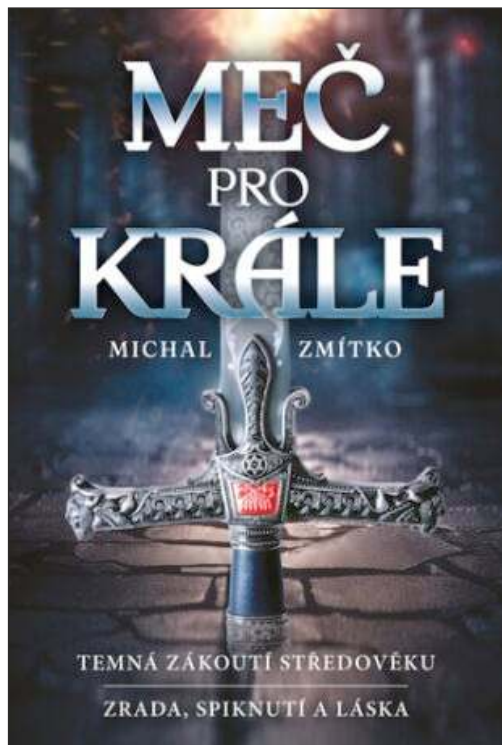
Já prakticky píšu od mala. Vždycky mě to bavilo, zkoušel jsem to možná už od té doby, co jsem se naučil psát. Je to asi tím, že jsem se od raného věku pohyboval mezi knihami, jelikož moje mamka pracovala jako knihovnice a já tak s nimi přicházel do styku velmi brzo. Jako první jsem napsal nějaký příběh o pirátech, protože mě inspiroval Černý korzár od Emilia Salgariho, což byla jedna z prvních „nedětských“ knih, kterou jsem kdy přečetl. Ten svůj příběh dnes už samozřejmě nemám, což mě trochu mrzí, ale je to už hodně dávno.

Také jsem měl velké štěstí na učitelky češtiny jak na základní škole, tak na střední, které mě svým nadšením pro knihy a literaturu dál motivovaly.

Co vás vedlo k tomu vydat knihu? Jak náročné to bylo?

Spíše to byla náhoda. Mám rád příběhy a z dlouhé chvíle jsem si po večerech jeden takový psal. A ten rostl a rostl. Když byl hotový, tak jsem jej zkusil nabídnout nakladatelství. Nebylo to vloženo cíleně, že jsem se rozhodl „Teď jdu napsat a vydat knihu“. Prostě to tak logicky z toho mého psaní vyplynulo. Kdybych u žádného nakladatelství neuspěl, svázal bych si knihu sám pro sebe, a i tak bych z ní měl dobrý pocit. Náročné bylo spíše ověřování podkladů a reálií než samotné psaní.

Zajímalo by mě, jak dlouho vám trvalo dát knihu dohromady, protože se svými 400 stránkami je to docela cvalík.

Od počátku až po vydání uplynuly téměř 3 roky. První rok jsem ji psal, v druhém opravoval, přepisoval a ladil a ve třetím jsem komu-likoval s nakladatelstvím. Ta dlouhá doba ale byla dána i tím, že jsem spoustu věcí ověřoval, a také byly dny, kdy jsem se třeba psaní vůbec nevěnoval.

Kdo si ji přečetl jako první a jaké z ní měl dojmy?

Jako první knihu četla má sestra. Příběh se jí líbil, a kromě toho mi k němu poskytla další náměty na doplnění či prohloubení děje.

Vaše kniha se odehrává ve středověku ve 14. století. Máte rád historii a toto období?

Ano, historii jsem měl vždycky rád, obzvláště období středověku. Ta doba mě fascinuje, třebaže byla tvrdá vůči lidem. Já hodně jezdím s rodinou po krásách naší země a navštěvuji staré kamenné hrady, tvrze a zříceniny. Zde to na vás vždy doslova dýchá a každý kámen něco pamatuje. Stačí položit ruku na dávné zdi a dotýkáte se historie. A protože tu dobu nemohu už nijak navštívit, rád se do ní vydávám alespoň formou svých příběhů. Vůbec třeba nesouhlasím se spojením „temný středověk“, protože si myslím, že měl i spoustu světlých stránek. V té době se rozvíjela města, stavěly se katedrály, vznikaly první univerzity. Myslím, že středověk měl hodně co nabídnout.

Já si středověk spojuji i s fantastikou. Objeví se v Meči i draci a magie, nebo se jedná o fikci?

Ne, v Meči se nic z toho neobjevuje. Snažil jsem se v knize zachytit co možná nejrealističtější život lidí na malém městečku a pokusil se ho ukázat ze všech možných stránek. Ač je příběh fiktivní, objevuje se zde láska, nenávisť, přátelství, žárlivost či pomsta. Tedy samé lidské vlastnosti, které zažíváme i dnes. Proto si myslím, že se třeba někdy někomu podobně události, kterým jsem své hrdiny vystavil, skutečně mohly přihodit.

Kniha se odehrává v Přelouči. Vycházel jste z nějakých skutečných událostí? Skutečného popisu událostí? Dělal jste si nějaký historický průzkum?

Ano, vycházel jsem ze skutečného místa a reálií. Pátral jsem po co největším množství informací, mluvil s místním historikem a snažil se tu dobu a podobu našeho městečka co nejrealističtěji obsáhnout, ale těch záznamů není příliš mnoho a jsou spíše kusé. Příběh je samozřejmě smyšlený, ale podoba města a jeho okolí je věrná, jak to jen bylo možné.

© archiv Michala Zmítka

Je toto vaše oblíbené období, nebo chcete napsat i něco z jiné doby?

Toto období je skutečně mé oblíbené, ale asi bych zvládl napsat něco i z jiné doby. Nejsem sice nijak vyhraněný, ale nejraději píši historii ze středověku.

Je něco, na čem člověk při psaní historických románů musí dát pozor?

Rozhodně by si měl autor zjistit a ověřit co nejvíce informací, aby se vyhnul nepřesnostem. Tedy, mít nastudovanou dobu, ve které se mu děj odehrává, čím se platilo, co lidé nosili, co jedli, jak vypadala jejich stavení apod. Pro svůj příběh jsem například zjišťoval i to, jaké byliny mohou růst podél Labe ve východních Čechách. Vypadá to strašně obsáhle a až téměř nemožně, ale člověk se zase dozví spoustu zajímavých věcí, které třeba ani netušil.

V knižce je i detektivní zápleтка. Liší se psaní historické detektivky od té současné, kdy můžete použít moderní technologie a zbraně?

Myslím si, že v zásadě ne. Jenom vše hrdinům déle trvá. Nemožou si ověřit informace telefonicky, nemožou nahlédnout do počítače ani se nemožou spolehnout na forenzní vědy. Ale i oni se musí vyptávat lidí, hledat svědky, souvislosti, a i jim může někdo „házet klacky pod nohy“.

Máte nějaký spisovatelský vzor? Podle anotace se mi nabízí Vondruška nebo Niedl.

Hodně mě ovlivnili Wilbur Smith a Ken Follett. U Wilbura obdivuji jeho smysl pro detail, u Kena zase rozsáhlost děje a epiku. Knihy pana Vondrušky mám ale samozřejmě také načtené, on už je u nás v tomto oboru klasik.

Co jste říkal, když se vaše kniha stala nejprodávanejší knihou mě-

síce března Nakladatelství Fortuna Libri?

Samozřejmě mě to překvapilo a potěšilo. Vůbec jsem nic takového neočekával.

Přispěl jste i do dvou sborníků svých povídkami, kdy jste se vzdal honoráře ve prospěch pejsků a poté záchranářů. Po porovnání - je pro vás lepší psát povídky nebo román?

Raději píšu román. Může být obsáhlejší než povídka a děj tam lze více prokreslit, vysvětlit a rozvinout. Povídky jsou pro mě moc krátké.

O čem je povídka ve sborníku Zasněžené příběhy?

Povídka nese název Vánoce zlomeného rytíře a vypráví o návratu válečníka z křížové výpravy, který ztratil veškeré naděje a víru v dobro. Ale kouzlo Vánoc nakonec dostihne i jeho.

Další sborník se teprve chystá, ale je věnován záchraným složkám. Bude i tam vaše povídka zaměřena na historii?

Povídka v tomto sborníku je ze současnosti, ale je inspirována událostí, která se skutečně stala. Snad mohu prozradit, že se odehrává v našich nejvyšších horách.

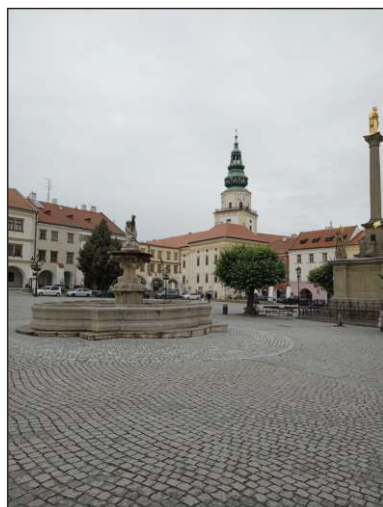
Můžete nám prozradit, na čem teď pracujete?

V současné době pracuji na volném pokračování Meče. Děj se bude odehrávat přibližně o dvacet let později.

Děkujeme za rozhovor. Knižku Meč pro krále si budete moci již brzy půjčit i v naší knihovně.

Ptala se Eliška Tomečková

Tábor seniorů v Čekyni

KNIHOVNA Velký Týnec-Vsisko

OTEVÍRACÍ DOBA KNIHOVNY V DOBĚ LETNÍCH PRÁZDNIN

OZNAMUJEME, ŽE V PONDĚLÍ 29. 7. 2024, 19. 8. a 26. 8. 2024

BUDE KNIHOVNA UZAVŘENA

MALÉ OHLÉDNUTÍ ZA PRVNÍM ROKEM V „NOVÉ“ KNIHOVNĚ

V pondělí 17. června 2023 začala nová éra knihovny ve Vsisku, která prošla kompletní rekonstrukcí.

V červnu 2024 evidujeme 18 dospělých a 12 dětských čtenářů, kteří pravidelně knihovnu navštěvují.

Vážíme si vaší podpory a přízně a pevně věříme, že se vaše řady ještě rozrostou.

Máme v obci spoustu prvňáčků, kteří již umí číst, a právě pro tyto děti aktuálně nakupujeme nové knihy z kategorie první a druhé čtení.

KNIHOVNA JE OTEVŘENÁ KAŽDÉ PONDĚLÍ od 17 do 19 hod.

Při knihovně vznikla pravidelná činnost **ŠACHOVÉHO KLUBU** pod vedením pana Miroslava Kubiše. Během jednoho roku se do něj zaregistrovalo 18 členů z řad dětí i dospělých.

Činnost klubu nebude v době letních prázdnin probíhat. Těšíme se na stávající i nové členy v pondělí 9. září 2024 v 17 hod. v knihovně ve Vsisku.

KRÁSNÉ PRÁZDNINY PLNÉ POHODY, NOVÝCH ZÁŽITKŮ A KVALITNÍ ČETBY!

TIP NA VÝLET Arboretum Bílá Lhota

Arboretum Bílá Lhota se nachází v Olomouckém kraji asi 20 km severozápadním směrem od města Olomouc. Nejsnadněji se k místu dostanete po dálnici D35 z Olomouce směr na Mohelnici, z dálnice se u sjezdu č. 245 sjede směrem do Mladče a dále pokračuje až do obce Bílá Lhota. Vstup do arboreta je umístěn v centru obce, kde je možnost zaparkovat. Do Bílé Lhoty jezdí pravidelně autobusová doprava.

parku. V roce 1870 zámek s parkem koupil Jan Riedel, který nechal park rozšířit a upravit do francouzsko-anglického stylu. Francouzská část se soustředila kolem zámku. Největší zásluhu na dnešní podobu parku má Quido Riedel (1878-1946), který shromáždil druhově bohatou a cennou sbírku okrasných a exotických stromů a současně pozvedl estetickou hodnotu celého parku. Po druhé světové válce majetek Riedelovy

areál arboreta má rozlohu kolem 2,5 ha. Dominantu areálu tvoří menší zámeček, který byl během 16. století přestavěn do renesančního stylu na místě původní tvrze. Od roku 1870 sloužil zámek jako sídlo statkářů Riedelů a po roce 1947 přešel do státní správy. Poté byl využíván jako sídlo úřadů a zdravotnických zařízení. Z původního vybavení zámku se nedochoval žádný mobiliář, zůstaly zde pouze fragmenty původní výzdoby.

rodiny propadl státu a park začal chátrat. V roce 1965 park převzalo do své správy Vlastivědné muzeum v Olomouci. Během této doby byly provedeny nutné úpravy, odstraněna značná část náletových dřevin, opraveny ploty atd. Pro veřejnost byl park zpřístupněn pod názvem Arboretum v Bílé Lhotě v roce 1968. O rok později byl areál vyhlášen jako zvláště chráněné území, v dnešní době je zařazen do kategorie Národní přírodní památka.

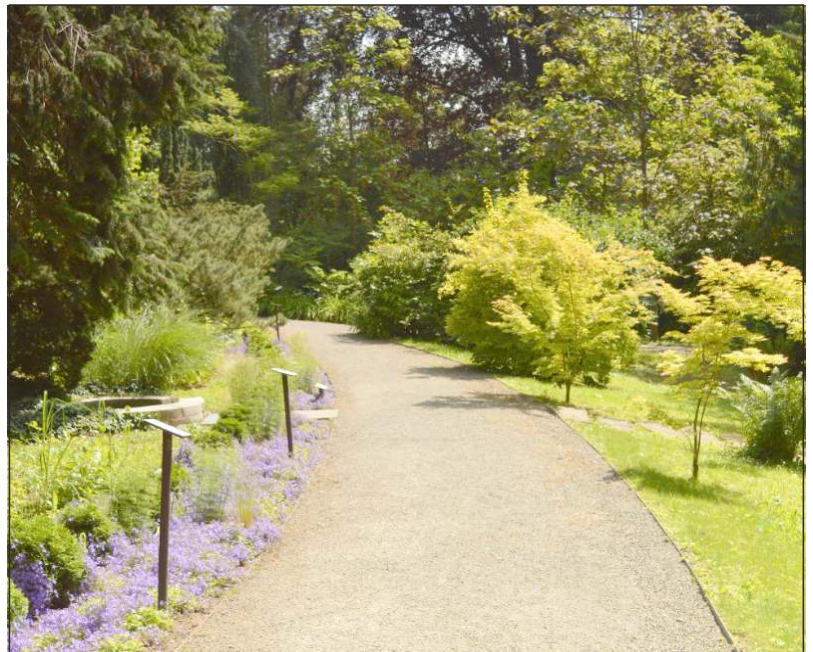
Kolem původní tvrze se nacházela ovocná a zeleninová zahrada. Nejen vyloučeno, že po prvních přestavbách během 16. a 17. století zde byly i okrasné zahrady. Již v této době existovala nejstarší část parku – dubový hájek okolo dnešní jízdárny. Od konce 18. století patřil zámek rodu Ostheimů, z této doby pocházejí písemné zprávy o upraveném

V arboretu je zastoupen zhruba stejný počet listnatých a jehličnatých stromů. Nachází se zde asi 300 různých druhů a kultivarů dřevin. Mezi nejceněnější patří keřovité tisy v různých barvách a tvarech, dále pak tůje a smrky. Hlavní kostru parku tvoří duby a různobarevné buky spolu s doplňkovými dřevinami,

jako jsou cypřišky, javory, borovice, břízy, douglasky a lípy. Dále zde roste mnoho vzácných a sbírkových dřevin. Stromy a keře pocházejí nejčastěji z jižní Evropy, ale i z Asie, konkrétně z Číny, Koreje, Mandžuska, Japonka, dále také ze Sibíře a jiných chladnějších oblastí, nebo z různých částí Severní Ameriky (Kanady, USA) a z Mexika. Arboretum je otevřené pro návštěvníky od dubna do konce října. V letní sezóně

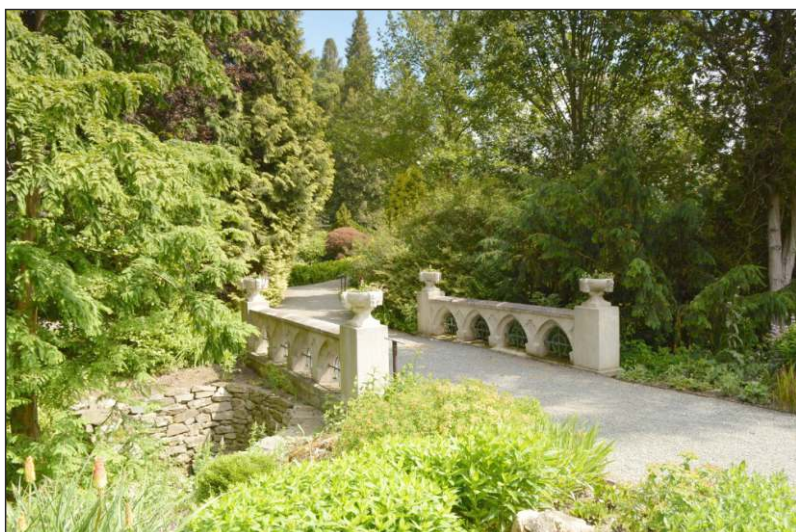
padě zájmu je však také možné si objednat komentovanou prohlídku pro skupinky nad 15 osob. V areálu arboreta se během roku konají různé akce, například různé výstavy, Adventní neděle, kdy dochází ke slavnostnímu rozsvícení arboreta, dále Velikonoce s bohatým programem. V jízdárně arboreta je během letních večerů organizováno promítání filmů.

je otevřeno každý den, kromě pondělí od 8.00 do 18.00 hodin. Prohlídky probíhají individuálně. U vstupu obdrží návštěvníci brožurku s mapkou areálu, historií arboreta a stručným popisem. V pří-

Eva Pospíšilová

Zdroj: Úvod - Arboretum bílá Lhota (arboretumbilalhota.cz)

ZE ŽIVOTA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pasování na školáky

V polovině června se na zahradě naší MŠ uskutečnilo slavnostní pasování dětí na školáky. Tohoto zodpovědného úkolu se tradičně zhostil pan starosta, který nejprve společně s naší paní ředitelkou přivítal všechny přítomné. Natěšení předškoláci předvedli krátký program na téma „cesta časem“- rodiče i ostatní hosté se pomocí písniček s pohybovým doprovodem přenesli z pravěku přes středověk až do současnosti a na závěr vy-

stoupení si děti zaskočily při písničce s výmluvným názvem „Ahoj školko“. Pak už všichni zvážněli a nastalo samotné pasování a předávání dárků. Celý slavnostní akt, který oprávněně přiměl některé maminky či babičky k slzám dojetí, vyvrcholil připitkem dětským šampaňským, po němž se nově pasovaní vrhli na stůl plný dobrot, které připravily naše úžasné maminky.

© 4x archiv MŠ Velký Týnec

Cesta časem

Po slavnostním pasování předškoláčků se zahrada naší mateřské školky proměnila na tajemný prostor, ve kterém se dalo procestovat celými dějinami naší Země. Děti plnily nejrůznější úkoly, za které dostávaly razítka a v cíli pak zaslouženou odměnu. V pravěku na ně čekalo krmení mamuta či hledání dinosaurů, ve starověkém Egyptě stavěly pyramidy, při cestě středověkem pak zachraňovaly princeznu a vyzkoušely si rytířské dovednosti. Přes Ameriku, kde s Indiány lovily bizona, se přenesly do 20. století, kde pomáhaly pravé české selce vozit šišky a trošku se uvolnily u veselé hippiesáčky při zdobení věnečků. Před cílem se dokonce dostaly do vesmíru, aby si mohly vyzkoušet pravou

kosmickou atmosféru a na závěr pomohly v budoucnosti sestavit robota. Tuto cestu časem zvládli všichni zúčastnění na jedničku a dokázali, že se ve světě neztratí.

© 2x archiv MŠ Velký Týnec

Sluníčka na výletě

Koncem května se vypravily děti z nejstarší třídy na výlet do Praděvovy galerie v Jiříkově. Hned po příjezdu se všichni řádně posilnili a s nadšením se pustili do prohlídky všech expozic. Čekala na nás výstava betlémů, Ježíškových domov, řada koníků, slonů a jiných zvířátek, na které děti mohly vylézat, dále pak obří hnízdo čápů a samozřejmě nechyběl ani obrovský děd Praděd! Vše je vyřezané ze dřeva panem majitelem Halouzskou a jeho syny. Nejvíce děti asi zaujalo strašidelné peklo, do kterého se všichni postupně odhodlali vstoupit... Kromě dřevěných soch si Sluníčka také prohlédla živého výra, z vyhlídky obdivovala krajinu a oboru s daňky a vyřadila se na spoustě houpaček, kolotočů, skluzavek a dalších atrakcí, které jsou

rozmístěny po celém areálu. Po obědě jsme se všichni s písničkou na rtech spokojeně vrátili do školky. Hodnocení výletu: počasí - 1*, počet úrazů - 0, spokojenost - 100%

3x Marta Horáková,
učitelka

© 5x archiv MŠ Velký Týnec

Den s policií ČR v mateřské škole

Poslední letošní kulturní akcí v mateřské škole byl Den s policií ČR, který nám pomohl zařídit náš obecní policista pan Petr Kubenz. Akce vypukla v úterý 11. června v 9.00 hodin ráno. Do mateřské školy k nám přijeli policisté z dopravního oddělení v Olomouci. Na řadě byla beseda ohledně bezpečného jednání a chování, znalosti základních dopravních značek, dopravní situace, vědět, proč je důležitá nejen policie, ale také hasiči a záchranná služba. Následovala nejen pro děti nejzajímavější část – prohlídka policejního auta, možnost sedět za volantem, vyzkoušet policejní vysí-

lačku, zapnout policejní sirénu. Vyzkoušeli jsme si jaké to je s nasazenými pouty a jak je nemožné se z nich dostat. Děti si odnesly nejen příjemné akční dopoledne s policisty, ale také omalovánky a pexesa do každé třídy.

Ještě jednou všichni moc děkujeme dopravnímu oddělení Policie ČR v Olomouci. Obrovský dík patří zvláště panu Petru Kubenzovi, který pro nás tuto akci domluvil.

Těšíme se na příští návštěvu a spolupráci!

Paní učitelky z Kořátek

© 4x archiv MŠ Velký Týnec

Výlet do zoo Lešná

Školní výlet je akce, na kterou se ve školním roce nejvíce těšíme. Tentokrát jsme vyrazili ve čtvrtek 23. května třída Kořátek a Včelíček společně do zoo Lešná. Pro některé kamarády to byl poslední výlet se školkou – od září se z nich stanou velcí prvňáčci.

Cesta utekla rychle, v poklidu, a než se někteří ještě jednou vyspali, už jsme parkovali před zoo. Nejvíce jsme se těšili na rejnoky, slony, lvy, papoušky a opice. A samozřejmě také na svačinku, kterou připravily maminky. Ta proběhla hned

několikrát. Zvířat bylo k vidění opravdu mnoho. Počasí bylo jak na objednávku, nálada výborná, nic víc jsme si ten den nemohli přát...

Čas utekl jako voda a přišla doba odjezdu, i když bychom rádi zůstali až do večera. Byl to krásně prožitý den s dětmi, plný smíchu a dobré nálady. Tak někdy zase na viděnou v Lešné.

Určitě zdejší zoo navštívte i vy!

Paní učitelky z Kořátek

© 3x archiv MŠ Velký Týnec

Pasování předškoláků

V pátek 21. června jsme si užili skvělé odpoledne na fotbalovém hřišti v Suchonicích. Oslavili jsme konec školního roku a rozloučili se s předškoláky, kteří si pro nás připravili pěkné vystoupení. Skvělý program nám zajistila klaunka Olina, která, jako zástupkyně ministra školství, pasovala naše děti na školáky. Pro děti i rodiče bylo připraveno bohaté

občerstvení, paní školnice nám upekla výborný dort a šampaňské teklo proudem. Děkujeme všem za přízeň, přejeme krásné léto a těšíme se v září i s novými dětmi na shledanou.

Za tým MŠ Suchonice
Lucie Smékalová

© 5x archiv MŠ Suchonice

Přespávání ve školce

27. června čekalo na suchonické předškoláky veliké dobrodružství. Přespávali totiž ve školce a všechny čekala spousta zábavy. Oslavili tak posledních pár dní ve školce, které je čekají. Neměly by hry s kamarády, zdobení plátěných tašek, ale také pro odvážlivce nechaly bludičky v okolí poklad. Počasí nám úsměv na tváři nesmazalo a i za deště jsme si naše přespávání moc užili. Večer jsme zakončili pizzou a krásnou pohádkou na dobrou noc.

Všem našim předškoláčkům přejeme, aby na školku s láskou vzpomínali a aby se jim ve škole moc dařilo a byli spokojení.

Paní učitelky z Médů

© 6x archiv MŠ Suchonice

**SDH Velký Týnec
Vás zve na**

**140 LET VÝROČÍ
OD ZALOŽENÍ SBORU
a soutěž v požárním útoku
O PUTOVNÍ POHÁR
STAROSTY OBCE**

13. 7. 2024

Program:

10:00 hod.

**Průvod a položení
věnce k soše Sv. Floriána**

13:00 hod.

**Soutěž v požárním
útku**

Na 2B muži i ženy

**Ve Velkém Týnci
areál Hasičské zbrojnice**

**Bohaté občerstvení
zajištěno!**

Listování a vzpomínání

Před nedávnem jsem dostala od paní Adélky ne jeden pytel pro mě krásných starých dokumentů o naší obci. Někdo tomu může říkat staré harampádí, pro mě je to skvost. Právě můj kmotr pan Lubomír Bečák mě učil, že kdo nezná historii, nemůže žít v přítomnosti a učit o budoucnosti. A nebudete věřit, co všechno v těchto skvostech člověk najde!

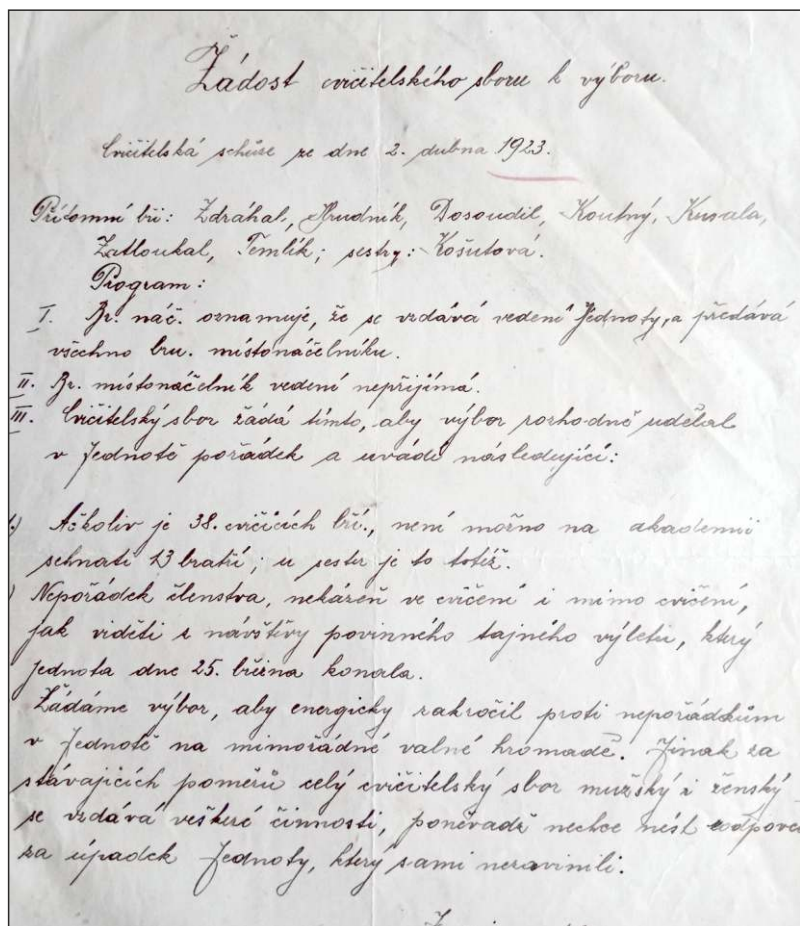
Koncem června začal v Praze Sokolský slet. Právě k tomuto tématu bych se s vámi chtěla podělit o pár zajímavostí. Nechci přepisovat články, ale přímo vám nabízím krásné napsané dopisy, zápisy a možná v nich najdete své rodiče, prarodiče, sousedy nebo přátele. Já jsem našla mnoho krásných vzpomínek na dnes už nežijící rodiny Bečákovu či Prečanovu nebo na mého dědečka, který náš dům koupil v roce 1922. Jak i on byl pyšný Sokol a podílel se na vybudování Sokolovny. Jak se stáří

sedláci zapojili a finančně tu akci podporovali. Obdivuji ten krásný rukopis, který po více jak sto letech je krásně čitelný. Zaujala mě pozvánka na Šibřinky. Tehdejší vstupné 25 Kč. Kolik lidí asi brali plat? Když dnes 50 Kč se jim zdá moc! A přesto vím, že bývalo vyprodané, lidé se bavili, hráli divadlo, a nebylo to přitom lehké období. Měli k sobě i dobře blíž, vážili si všeho. Ale co je pro mě nejvíce ceněné, je to, jak pan prezident Tomáš Garrigue Masaryk poděkoval týneckým sokolům za blahopřání k jeho narozeninám. Tak každému čtenáři přeji, aby někoho blízkého našel nebo ať se pobaví čtením tak jako já. Mějme se rádi a budme šťastni v jakém blahobytu žijeme! Ono si toho totiž mnohdy vůbec nevážíme. Krásné prázdniny!

Vlastimila Coufalová,
zastupitelka obce

3x archiv Vlastimily Coufalové

Bolševické jezulátko

Byl jsem prvňáčkem a psal se rok 1951. Neklidný čas kolektivizace zaručoval prožití mnohých a často i nechtěných dobrodružství. Zvláště, když babička byla hluboce věřící katolička, dědeček přesvědčený masarykovec a tatínek zcela čerstvý a tím pádem velmi horlivý komunista. Jen maminka stála jaksi bokem a dávala za pravdu každému, pokud to prospívalo jejím čtyřem ratolestem.

Já - jako prvorozený - jsem byl přímo předurčen k tomu, aby na mě ideologicky působil každý podle svého nejsvatějšího přesvědčení. Tak se stalo, že jsem byl hned v prvních vyučovacích hodinách základní školy poučen o tom, že Sovětský svaz a jeho vůdce generalissimus Stalin jsou našimi největšími dobrodinci a že je nutno je milovat. O nezištné lásce jsme slyšeli téhož dne odpoledne, když nám pan katecheta vplávným hlasem vyprávěl krásné příběhy o Ježíškovi a Panně Marii. Po návratu domů se mi pak do třetice dostalo od

dědečka dalších příběhů, tentokrát o chrabřících legionářích, kteří to natřeli na Sibiři bolševikům. Otec, znalec a nadšený interpret častušek, byl našťástí tak zaneprázdněn schůzováním, že neměl na mou výchovu příliš velkého vlivu. Jen se u večere zeptal, zda jsem pilně cvičil na klavír a zda už umím básničku o chrabřím ruském bohatýru, kterou jsem měl recitovat v den Stalinových narozenin v Rudém koutku. Ty připadly na 21. prosince, nebezpečně blízko vánočních svátků.

V té době pan katecheta donesl do hodiny náboženství svaté obrázky a uložil nám z nich doma vystříhnout a nalepit na výkresovou čtvrtku malebně vypadající seskupení. Je zajímavé, že totéž napadlo i paní učitelku, jen jsme k tomu měli trochu jiný materiál: soudruhy Gottwalda se Stalinem. Navíc ještě srp, kladivo a pětícípou hvězdu. Tento názorový zmatek se musel v naivní dušičce žáka I.B nějak projevit. Já ve svatém nadšení pro jistotu nevynechal

a nalepil na výkres v tvůrčích mukách následující skupinu: Josifa Vissarionoviče a Klému, každého do jednoho rohu. Mezi ně Pražské jezulátko, kterého jsem si tenkrát velice považoval. Na Krista Spasitele nevybylo k mé lítosti místo, a tak jsem vše pojistil velkou slavnobránou s Božím okem, nad nímž se skvěl mnou vlastnoručně vyvedený nápis Se Sovětským svazem na věčné časy. Do volných míst mezi Jezulátko a bolševické velikány jsem umístil krucifix a pětícípou hvězdu. Srp a kladivo jsem velkomyslně přenechal spolužákovi, který závistivě pokukoval po výsledku mé práce.

Byl jsem náležitě pyšný na své dílo a netušil jsem, proč soudruze učitelce Zahradníkové vystoupil na čele pot a zrudly obě tváře. Vlídny mi leč rozhodnými slovy se mi snažila vymluvit onen nesořodý triumvirát. Poslušně dobrých rad pana katechety bránil jsem především Jezulátko, které mělo pro mne největší autoritu díky krásné zlaté korunce,

i když fajfka v ruce báťušky Stalina se mi také docela zamlouvala. Nakonec vše skončilo smírným kompromisem. Babička si vyžádala ve škole mé výtvarné zcela revoluční, leč ideologicky scestné dílko s tím, že nebude vystaveno na výstavě školních prací pořádaných v rámci novoroční jolky. Ta dobrá žena ale prosadila, že je smím vystavit doma v rámci rodinné vánoční výzdoby. A tak o Štědrém večeru roku jedenapadesátého trůnil pod vyzdobeným stroměčkem i mnou vyrobený papuněklový betlém, ve kterém nechyběli (vedle tradičního Jezulátka a pastýřů s ovečkami) ani dva velcí političtí koryfeje té doby. Dodnes mám v paměti, že jsem koledu Narodil se Kristus pán zpíval s nebyvalým zanícením, stejně jako tři dny předtím recitoval básničku o ruském bohatýru na schůzi nově přijatých členů komunistické strany.

Richard Pogoda

PŘÍRODA KOLEM NÁS

Nevítaný host v našich zahrádkách

V Přírodě kolem nás se často věnujeme vzácným druhům rostlin a živočichů. Tentokrát se však podíváme na zoubek (tedy spíše na radulu) tvorů, se kterým se asi setkal již každý obyvatel naší obce. Jedná se o plzáka španělského (latinsky *Arión vulgaris*), někdy též nazývaného plzák iberský.

a okrasných rostlin a kromě samotného požeru ohrožuje rostliny přenosem rostlinných patogenů a parazitů.

Vzhledem k jeho hojnému výskytu a odolnosti vůči běžným metodám likvidace je boj proti plzákovi náročný a komplikovaný, o čemž se sami přesvědčujeme doma na zahrádce. Doporučujeme

ní plžů a jsou běžně k dostání v obchodech. Aplikují se obvykle jako malé letky v místech, která chceme proti plzákům ochránit. Moluskocidy však mohou mít negativní dopad na jiné organismy a životní prostředí, proto je třeba je používat opatrně a v souladu s návodem. Jednoduchou možností, která

zahrady bez přebytku organického materiálu a pravidelné odstraňování zbytků rostlin sice může snížit vhodné podmínky pro život a rozmnožování plzáků, jedná se však o něco za něco. Důkladný pořádek totiž pravděpodobně povede k celkovému ochuzení zahrady o řadu zajímavých druhů, z nichž někte-

Plzák španělský

Plzák španělský patří k suchozemským plžům bez ulity, kterých u nás najdeme přibližně dvacet druhů. Žádný z nich ale nezískal tolik pozornosti jako plzák španělský, nechvalně proslulý svou škodlivostí v zemědělství a zahradnictví. Dospělí jedinci se vyznačují špinavě hnědým nebo hnědooranžovým zbarvením a mohou dosáhnout délky až 12 cm. Rostliny plzáci „strouhají“ jazyčkem nazývaným radula, který připomíná miniaturní rašplí. Plzák španělský je hermafrodit, což znamená, že každý jedinec má jak samčí, tak samičí pohlavní orgány. Při páření dochází k oplodnění obou jedinců, což přispívá k rychlému šíření plzáka. Každý jedinec může naklást 200 až 400 vajíček, která jsou kladena od konce června do příchodu mrazů ve snůškách po 15-20 na vlhká a stinná místa, často pod kusy dřeva, ploché kameny, do štěrbin nebo děr. Malí plzáci se z vajíček líhnou v závislosti na teplotě již po několika týdnech případně začátkem jara a plné velikosti a pohlavní dospělosti dosahují již následující léto. Mláďata plzáků přezimují zahrabaná v zemi, ale mírné zimy posledních let úspěch přezimování ještě zvyšují. Převážná většina jedinců umírá krátce po naklazení vajíček.

Vajíčka plzáka španělského

Plzák španělský pochází ze severní části Pyrenejského poloostrova, západní Francie a jižní Anglie. Šíření dále do Evropy bylo zaznamenáno od 50. let 20. století, pravděpodobně v souvislosti s obchodem s rostlinami, půdou a dalšími materiály, které mohly obsahovat vajíčka nebo již vylíhlé jedince. V České republice je plzák španělský znám od roku 1991 a rychle se stal běžným škůdcem, podobně jako ve většině Evropy. Na rozdíl od našich původních druhů plzáků a slimáků je velmi odolný vůči suchu. Živí se širokou škálou rostlin, včetně zeleniny, ovocných stromů

se kombinace různých metod, ale ne všechny jsou praktické nebo snadno proveditelné. Mezi nejčastěji používané patří: (1) Mechanická ochrana a sběr. Ruční sběr je účinný, ale časově náročný. Doporučuje se sbírat plzáky brzy ráno nebo večer, ideálně za vlhkého počasí, kdy jsou neaktivnější. Co pak nasbíranými jedinci? Nedoporučujeme propichování a ponechání na místě, protože přes všechnu svoji lásku k zelenině slouží mrtví jedinci jako potrava dalším kusům. Také solení nelze doporučit, protože by docházelo k postupnému zasolování půdy a navíc se jedná o nepřilíš humánní způsob. Asi nejjednodušší metodou je zalití sesbíraných plzáků vařící vodou. Možností mechanické ochrany je použití bariér z mědi, která plže odpuzuje, nebo naopak nastražení pivních pastí, ve kterých se však spolu s přilákanými slimáky přilákají utopí i jiní živočichové. (2) Chemické přípravky nazývané moluskocidy. Tyto chemické látky jsou určeny k hube-

5x ilustrační foto

Škody způsobené plzákem španělským

funguje alespoň na určitou dobu je obvyčejný kávový lógr, který můžeme rozsypat okolo záhonků, a nakonec ještě poslouží jako hnojivo. (3) Biologická ochrana spočívající v podpoře přirozených predátorů nebo parazitů. Biologické metody jsou sice šetrné k životnímu prostředí, ale z vlastní zkušenosti víme, že ani ježčí a kosí rodina toho proti invazi plzáků moc nezmuže, a navíc je podezříváme, že velké kusy nežerou vůbec. Plzákům se naopak nevyhýbají masožravé kachny plemene indický běžec, které se v Asii používají k čištění rýžových polí od škůdců. S touto metodou však nemáme vlastní zkušenost a osobně neznáme nikoho, kdo by si indické běžce na ochranu zahrady pořídil. Do biologické ochrany můžeme také zařadit použití přípravků s parazitickými hlísticemi, které plzáky, ale i ostatní druhy plžů, aktivně napadají a usmrcují. (4) Péče o charakter zahrady. Udržování

ré naopak patří k příležitostným predátorům slimáka (například střeblíkovití brouci).

Při sběru plzáků španělských můžeme občas narazit také na jiného plže bez ulity, kterým je slimák největší (latinsky *Limax maximus*). Tento druh dosahuje až 15 cm a snadno se pozná díky tmavým pruhům nebo řadám skvrn na šedém podkladě. Jedná se o náš původní druh, který se živí nejen rostlinnou potravou, ale také vyhledává houby a může požírat i malé plzáky španělské. Protože je méně častý a nepůsobí větších škod, tak doporučujeme jej nechat se plazit v klidu dále.

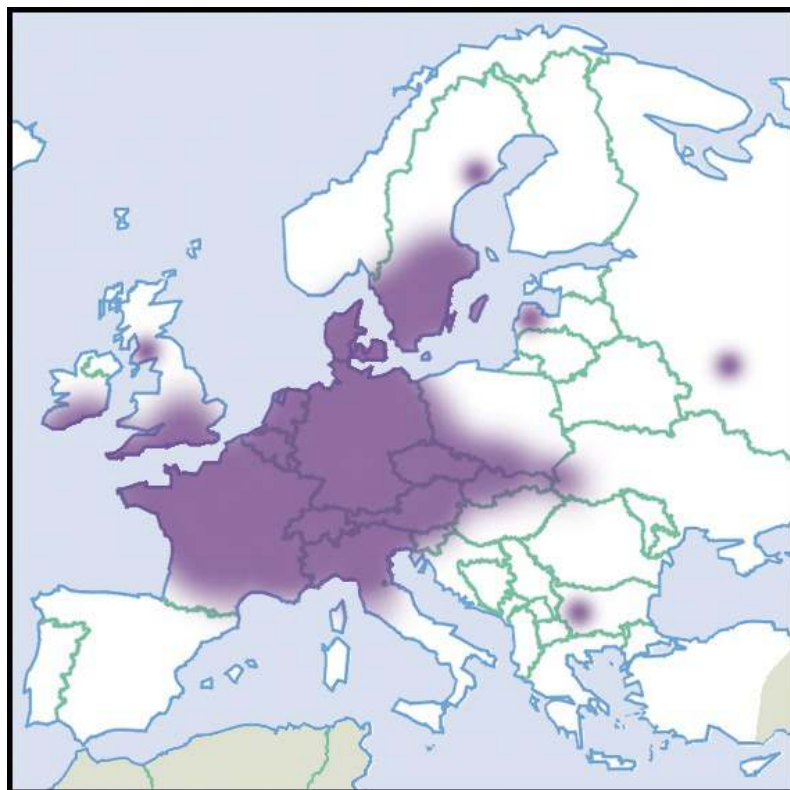

Původní druh slimák největší

Závěrem lze říci, že se plzáků španělských v našich zahradách jen tak nezbavíme. Musíme doufat, že je budou v jejich expanzi postupně následovat i přirození škůdci, nebo že jim na chuť přijdou i další predátoři, kteří by mohli zvrátit poměr sil. Do té doby se musíme při omezování škod způsobených plzákem spolehnout sami na sebe.

Přejeme pevné nervy a dobrý lov!

Aleš a Petra Pečinkovi

Rozšíření plzáka španělského v Evropě

GYMNASTICKÉ OKÉNKO

Červnovým obdobím jsme završili jarní gymnastickou sezónu. V neděli 9. června 2024 se konalo v Olomouci Mistrovství ČR v estetické skupinové gymnastice kategorií dlouhého programu pro rok 2024. Gymnastický klub Velký Týnec se zhostil role pořadatele. Ve sportovní hale Univerzity Palackého v Olomouci se předvedlo 50 družstev ze všech koutů České republiky a na gymnastickém koberci se vystřídalo bezmála 400 gymnastek. Kdo neměl možnost osobně přijít a zafandit našim děvčatům, mohl sledovat celou soutěž v pohodlí domova prostřednictvím online přenosu.

Z výsledků seriálu soutěží ESG Cups 2024

Dlouhý program

Tým 6 let a ml. - 1. místo
Tým Beatrice 8 let a mladší - 2. místo
Tým ARA 10-12 let - 3. místo
Tým Charlies v juniorské kat. 1. místo

Krátký program:

Tým Anabelky 8 let a mladší - 2. místo
Tým Kassiopea 8-10 let - 1. místo
Tým Sunrise 12-14 let 3. místo
Tým Pinkie v kategorii juniorky - 2. místo

Rádi bychom poděkovali panu starostovi Petru Hanuškovi za jeho osobní účast na Mistrovství České republiky v Olomouci. Jsme moc rádi, že přišel naše gymnastky a celý organizační tým podpořit. Za podporu Obce Velký Týnec moc děkujeme.

Na tomto místě bychom chtěli poděkovat i rodičům našich gymnastek za pomoc a iniciativu při organizaci tohoto prestižního podniku. Uspořádat takovou akci vlastními silami není vůbec jednoduché, ale právě díky podpoře rodičů se

nám podařilo zajistit krásné a důstojné prostředí. Jarní část máme za sebou a teď už nás všechny čekají zasloužené prázdniny a chvilka klidu od gymnastiky. Ale rozhodně ne na dlouho. V srpnu se rozjede kondiční příprava na podzimní sezónu.

Renáta Vrbová,
trenérka, Gymnastický klub Velký Týnec

Součástí mistrovství bylo i finále seriálu soutěží s bodovým systémem ESG Cups 2024. V rámci šampionátu byly hodnoceny kategorie 8 let a mladší, 8-10 let, 10-12 let, 12-14 let, juniorky a seniorky. Při ESG Cupu proběhla navíc soutěž kategorie děvčátek 6 let a mladší.

Týnecký klub měl zastoupení ve 4 kategoriích. A určitě se můžeme malinko pochlubit, protože se všem našim gymnastkám podařilo dosáhnout na stupně vítězů. Nejlépe si v silné konkurenci vedla družstva 8 let a mladší Beatrice a juniorky Charlies, která získala titul vicemistryň ČR pro rok 2024. Tým Beatrice v nejsilnější obsazené kategorii zaujal svou veselou skladbou s hudebním doprovodem od Boney M Daddy cool a zejména svým velmi vyrovnaným výkonem. Trenérkami družstva jsou Klára Drábková a Renáta Vrbová.

V kategorii 10-12 let soutěžilo naše družstvo ARA. Děvčata v této kategorii závodila poprvé a mnohdy se porovnávala se staršími děvčaty. Přesto se jim podařilo velmi úspěšně reprezentovat náš klub a pod vedením Kateřiny Vrbové a Hany Synkové pro něj vybojovat krásné bronzové medaile.

V juniorské kategorii by se nervozita dala krájet. Týmy byly velmi výkonnostně vyrovnané. Naším juniorkám se podařilo zúročit hodiny dřiny na trénincích. Obě předvedení skladby byla velmi dobře zacvičená. Rozbouřená hala je popoháněná k co nejlepšímu výsledkům. Na získání zlaté medaile to sice nestačilo, ale přesto si se stříbrnými medailemi na krku odvázejí nezapomenutelné zážitky. Poděkování za choreografii a přípravu patří Kláře Svozilové a Nikol Steriowské.

Nejmladší a rozhodně nejroztomilejší kategorií byla soutěž šesti- a pětiletých děvčátek. Zde se týneckému družstvu pod vedením Ilony Königové a Marie Přidalové podařilo vystoupat na stupínek nejvyšší a získat zasloužené zlaté medaile.

5x archiv Gymnastického klubu Velký Týnec

FOTBALOVÁ SEZÓNA

Měsíc červen patří dlouhodobě k času uzavření a bilancování fotbalových soutěží. Týká se to i letošního roku a také našeho oddílu. Všechna mužstva mají své zápasy odehrané a už se určitě všichni těšíme na novou sezónu.

Co se týče jednotlivých družstev, myslím, že můžeme být relativně spokojeni s předvedenými výsledky.

Mužstvo mužů se po dlouhé době vyhnulo bojům o záchranu a po skvělém podzimu skončili borci na pátém místě. Kaňkou je určitě prvních 5 kol jarní části, kde se ukázalo, že bez tréninku to nejde i na této úrovni, a také závěrečný domácí zápas, který nás připravil o celkovou třetí příčku. V další sezóně dojde k omlazení mužstva, tým bude doplněn 3 dorostenci + samozřejmě věříme, že se nám podaří tým doplnit i o hráče zkušenější.

Dorost patří k týmu, který se pohybuje v horních patrech tabulky a po loňském

vítězství v okresním přeboru, odehráli kluci i letošní ročník, celý, v první trojce. O vítězství v krajské soutěži se kluci připravili nepříliš povedenou jarní částí, když ztratili 18 bodů. Nakonec se v soutěži umístili na pěkném třetím místě se ztrátou 3 bodů, na celkového vítěze ze Slatinic. Po 10 letech končí u mužstva pan Kovařík s panem Mutinou, kteří po celou dobu, ve všech kategoriích, se svým týmem, patřili vždy k těm nejlepším. Oběma pánům patří OBROVSKÉ DÍK za skvěle odváděnou práci, trpělivost a obětavost, která patří k vesnickému a vlastně nejen vesnickému fotbalu.

Mužstvo starších žáků bylo nejspěšnějším týmem našeho oddílu, když v krajském přeboru skončili na druhé příčce za suverénním Zábřehem. Kluci si dali společně s trenérem za cíl soutěž vyhrát, což se bohužel nepovedlo a po dvou jarních zaváháních skončili na mís-

tě, které okupovali celý rok. Moc hezkým počinem je počet vstřelených branek, 166, o které se postarali zejména 3 střelci Pavelka, (nejlepší střelec soutěže -49 gólů) Kadlec a Polák, kteří nastříleli přes 100 gólů. Polovina kádry starších žáků se přesunuje do kategorie dorostu, kde doufejme navážou na výsledky svých předchůdců a nových spoluhráčů. Mladší žáci hráli stejnou soutěž, jako žáci starší a v krajském přeboru skončili na devátém místě se ziskem 36 bodů. V dalším ročníku dojde v této kategorii ke sloučení mužstev Velkého Týnce a Doloplatz, a také zároveň k tomu, že mnozí z kluků budou hrát poprvé na velkém hřišti 11 proti 11. Současná kategorie bude doplněna ročníkem 2010. Tito kluci už mají s velkým hřištěm zkušenosti, a tak věříme, že se stanou tahouny v mladší kategorii.

Poslední kategorií, která v letošní sezóně hrála krajské soutěže je kategorie

starší přípravky A. Kluci skončili v krajské soutěži na krásném druhém místě, a také oni se posunou o stupínek výš, do kategorie mladších žáků, kde budou hrát svoje mače na větším hřišti s více hráči.

Starší příprava B, ročník 2015, ročník 2016 A a ročník 2016 B odehráli svá utkání v okresních soutěžích, ale také oni skvěle reprezentovali náš oddíl ve všech utkáních, na podzim i na jaře.

Tečkou za sezónou bylo hromadné focení všech mužstev a společná fotka všech členů našeho oddílu.

Všem klukům, holkám trenérům, vedoucím mužstev, rodičům a fanouškům týneckého fotbalu **MOC DĚKUJI** za odvedenou práci a podporu v letošní sezóně. Těším se na sezónu 2024/2025 a přeji všem hezké prázdniny a pohodové léto.

Robert Prečan,
předseda Sokol Velký Týnec

muži

dorost

2023/24 SKONČILA

starší žáci

mladší žáci

starší přípravka A

starší přípravka B

Děkujeme za podporu!

POHÁDKA

Květuška a kouzelná slunečnice

V krásném domečku s velkou zahradou bydlela kdysi jedna malá holčička, která se jmenovala Květuška. Její jméno jí maminka vybrala moc dobře, neboť Květuška již odmalička milovala všechny kytičky a každý kvíteček jí činil velké potěšení. Trhala je každý den pěkně do kytíček a s nadšením pokaždé obdivovala jejich pestré barvičky i tu neodolatelnou vůni, čímž tak květy toto děvčátko přímo okouzly.

Z některých kytíček si s oblibou zaplétala věnečky, jimiž si ozdobovala svoje překrásné, dlouhé blondaté vlásky a když je měla rozpuštěné a pěkně učešané, vsutku vypadala jako nějaká malá princeznička, nebo víla, jen co je pravda! Některé kytičky však nechávala raději volně růst, neboť věděla, že po utrnutí brzy zvadnou a o to dřív pak ztratí svůj půvab, krásu i vůni. Všechny tyto květinčky tuze ráda zalévala a starostlivě dbala, jen aby se žádná z nich nepolámala.

Maminka měla ze své dcerušky opravdovou radost a nadevše jí zbožňovala, neboť tak hodnou, milou, pracovitou a hezkou dcerunku by jí mohl leckdo jen závidět!

Jednou nasadila maminka pod okénko Květušce pro radost slunečnice, jejichž květy ji po rozkvětu přímo okouzly.

Byly žlutoučké jako to nejjasnější sluníčko a každý den se právě za sluníčkem otáčely. Jen jedna z nich se ke slunci neotočila nikdy, ba právě naopak! Jakoby jí snad právě sluníčko nějak vadilo a bála se mu podívat do očí.

Byla ze všech slunečnic tou nejnižší a nejslabší a celá se ohýbala k zemi. Květuška ji hned starostlivě zalila, jen aby neuschla, ale ani voda jí nepomohla

a slunečnice začala chřadnout a uvadat. Květušce bylo téměř do pláče, neboť netušila, jak tomu ubohému kvítku pomoci. Nakonec se rozhodla, že umírající slunečnici utrhne a vezme si ji k sobě domů, vloží ji do vázy, kterou si postaví přímo ke své postýlce.

Sotva tak učinila, utržená slunečnice v očích Květušky rázem celá, jakoby snad ožila! Zamávala svými žlutými lístečky, vzpřímila se a v tu chvíli se Květušce zdálo, jakoby se jí zadívala přímo do očí a ještě k tomu se na ni pousmála a mrkla!

„Ne, to není možné, to přece nemůže být pravda, snad se mi to jen zdá a šálí mě můj zrak!“ Pomyšlila si Květuška, ale nemýlila se. Její umírající slunečnice se na ni skutečně zadívala, usmála se a dokonce k ní i promluvila lidským hlasem!

„Ahoj Květuško! Jsem kouzelná slunečnice Patricie a jsem tu k tvým službám! Stačí jen utrhnout jeden z mých lístečků a nahlas vyslovit své přání!“ Řekla Patricie, ale od té doby už nikdy nepromluvila! Stala se na pohled docela obyčejným květem slunečnice zdobícím vázu, avšak obyčejná tedy rozhodně nebyla!

V tu chvíli Květuška nevěděla, čemuže má vlastně věřit? Byla si jista, že jen tak chvíli blouznila a na okamžik se ocitla ve svém snění.

Nedalo jí to však, a tak se rozhodla slova Patricie vyzkoušet. Utrhla jeden z jejích žlutooranžových lístečků a vyřkla jen tak z legrace: „Čtěl-

la bych se stát malou opičkou!“ A než byste, děti, řekly švec, byla z Květušky skutečně pěkná opička v krajku zdobených šatičkách! Utrhnutý lísteček slunečnici znovu narostl, ale Květuška už zůstala v podobě opičky přesně tak, jak si přála.

„Hurá! Je ze mě opička, sláva!“ Vykřikovala radostně Květuška a se slunečnicí v ruce vesele skákala snad metr vysoko! Hned se šla na sebe podívat domů do zrcadla, kde se sama sobě náramně líbila. Potěšeně juchala, ská-

uvedomovala a přešťastně u toho vykřikovala: „Jsem krásná opička a zrovinka taková chci zůstat už napořád!“ Ale to právě neměla říkat, jelikož tím v tu chvíli právě zpečetila svůj osud již navždy!

Patricie jí to splnila, jakožto jedno z jejích dalších přání, s čímž už jednou provždy nešlo nic udělat. Svou podobu nemohla Květuška už vícekrát nikdy změnit a touto malou opičkou tak musela zůstat už napořád! Mohla sice vyslovit celé tisíce dalších, nejrůznějších přání, ale žádné z nich jí podobu krásné holčičky už zpátky nikdy nevrátilo. Květušce to však příliš nevadilo, neboť i ve své opičí podobě zůstala stále veselá a šťastná. Směla se i nadále laskat a těšit se všemi těmi krásnými kytičkami a navíc, měla onu kouzelnou slunečnici, která jí dopomáhala až po zbytek života ke splnění všech dalších přání.

Mamince Květušky však trvalo velmi dlouho, než se s touto příhodou smířila, ale nakonec měla opičku ráda úplně stejně, jako svou kdysi krásnou holčičku.

Od té doby se jim spolu v chaloupce žilo a hospodařilo moc dobře a mohly si v hojnosti dopřávat všeho, čeho se jim jen zachtělo.

Lístky kouzelné slunečnice byly opravdu stále v plném počtu a to, i když všech přání stále přibývalo. Všechna ta Květuščina přáníčka však byla zcela nevyčerpatelná a tak je dost pravděpodobné, že opička Květuška využívá záhadných kouzel své vzácné slunečnice ještě podnes, kdo ví?

kala, hopsala, vřískala, vesele tancovala, až přitom nechtěně utrhla nový lísteček slunečnice, aniž si to jakkoli

Připravila Vladimíra Hacsiková

LETNÍ TVOŘENÍ

Malujeme a lepíme slunečnici

Kdopak by neznal slova písně Inky Zemánkové Slunečnice, která zazněla ve filmu Hotel Modrá hvězda: „Tak jako slunečnice každým dnem, otáčí se za sluncem...“ Já jsem si letos do zahrádky zasadila semínka slunečnic a těšila se na nádherné velké žluté hlavičky, které se budou v rytmu výše zmíněné písničky každý den otáčet za sluníčkem. Jenže mi je napadly mšice a kompletně zničily. A tak jsem si vyrobila kytky papírové, které malým savým škůdcům nechutnají. Pojďte si i vy společně se mnou vyrobit symboly léta.

Ze čtvrtky, vodovek a barevného papíru si vyrobíme slunečnici, která si užívá sluníčka. Slunečnice má 3D lístečky a terč z obtisku bublinkové fólie.

Co budete potřebovat

- Nůžky
- Barevný papír
- Čtvrtka
- Lepidlo v tyčince
- Vodové barvy
- Štětec
- Bublínkovou fólii

Jak na to

Ze žlutého papíru jsem vystříhla slunečnici a menší žluté obdélníčky, ze kterých jsem složila jakési oboustranné šipky. Složit můžete, co chcete, nebo lze také nechat slunečnici bez těchto ozdob. Dále jsem si připravila stonky. Z bublinkové fólie jsem vystříhla terč. Na bublinkovou fólii jsem nanasla hnědou barvu a obtiskla ji na slunečnici jako střed. Na každý okvětní lístek jsem nalepila kousek žlutého papíru, který jsem předtím složila v jakousi šipku.

Na čtvrtku jsem nakreslila čáry směrem od jednoho rohu. Prostor v rohu by měl být žlutý a postupně přecházel v modrou - jakože svítí slunce. Modrá měla být tmavší a tmavší. Takto si s dětmi procvičíte stínování barev. Můžete si práci zjednodušit a vybarvit papír modrou barvou a do rohu nalepit sluníčko.

Když zaschla barva na výkres, nalepila jsem na papír slunečnici. Záměrně trochu přečnívá.

Slunečnici si můžete pověsit na nástěнку nebo na lednici a může celé léto krásně zdobit váš dům. A věřte, že tuhle papírovou kytku žádná mšice nenapadne.

Podle serveru *Máma do deště* připravila Vladimíra Hacsiková

Slunečnice se neotáčejí jen kvůli světlu, ale nahřívají se také pro včely

Přemýšleli jste někdy nad tím, proč se slunečnice otáčejí za sluncem? Já ne. Nicméně mě napadlo to zjistit. Pokud i vy chcete vědět, proč se některé věci v přírodě dějí bez vlivu člověka, pak je následující článek určen právě pro vás. Pohyb květů slunečnic v závislosti na

denní době asi nikoho nepřekvapí. Každý určitě slyšel i známou píseň v podání zpěvačky Inky Zemánkové, ve které se o otáčení slunečnic zpívá. Ale proč to vlastně slunečnice dělají a jaký má jejich pohyb význam? Ve skutečnosti se slunečnice neotáčejí

za sluncem, protože kdyby tomu tak bylo, neotáčely by se i v dnech, kdy se slunce na obloze, kvůli mrakům, vůbec neukáže. A stejně tak, pokud by jejich reakce byla jen v závislosti na slunci, pak by rostliny po západu slunce dál už žádný pohyb nevykonávaly, ale ony se vrací zpět k východu, aby byly ráno připraveny opět sledovat slunce od východu k západu. Je to zkrátka trochu složitější.

Slunečnice reagují v závislosti na množství světla a také mají jakousi svoji paměť. Experimentem v laboratoři bylo dokázáno, že pokud se simuloval den, zpomalený na 30 hodin, slunečnice se prodlouženému dni nedokázala přizpůsobit a nedokázala se otočit zpět k východu. Rostlina byla zmatená.

Ke svému pohybu potřebuje dodržovat čtyřadvacetihodinový cyklus. Na druhou stranu, pokud je slunečnice přenesena ze svého přirozeného prostředí do laboratoře, kde na ni světlo a slunce nepůsobí, několik dní si své otáčivé návyky uchová, ale pak se otáčet přestane. Slunečnice jednoduše mají své vnitřní hodiny a těmi se řídí.

Pohyb květu způsobují buňky umístěné ve stonku pod květem. Ty se vlivem tepla natahují a smršťují a způsobují tak otáčení květu z východu na západ a po západu slunce zase zpět.

Proč se slunečnice za sluncem otáčejí?

Za sluncem se neotáčejí všechny slunečnice, ale jen ty mladé, které ještě rostou. Získávají tak v růstu výhodu – osluněné části rychleji rostou a také se zlepšují či zefektivní fotosyntéza.

Slunečnice, které ukončily svůj růst, už zůstávají otočené stále směrem k východu, aby zachytávaly co nejvíce slunečních paprsků hned od rána, a tím i lákaly ke svému opylení co nejvíce včel. Podle dalšího experimentu bylo zjištěno, že přirozeně natočené květy slunečnic navštěvuje až pětkrát více včel než květy, které byly uměle otočeny stále na západ. Včely jednoduše milují teplo a slunce a slunečnice se jim snaží vytvořit co nejlákavější podmínky, aby je včely navštěvovaly, a tím i opylovaly, co nejvíce.

Slunečnice v tom nejsou samy

Podobný pohyb jako slunečnice provádějí i drobné sedmikrásky. Během noci mívají náhodnou orientaci, ale za úsvitu bývají všechny otočeny směrem k východu.

Připravila Vladimíra Hacsiková

Vymaluj si slunečnice

Tip na výlet s dětmi

V našem kraji najdeme rozmanité možnosti pro rodinné výlety a zábavu s dětmi. V letních měsících vám přineseme v Týneckých listech tipy na výlety s dětmi nedaleko našeho domova. Jako první nahlédneme do Expozice času ve Šternberku.

Expozice času je atraktivní a interaktivní výstava o čase ve všech jeho podobách, od Velkého třesku až po atomové hodiny. Jde o příběh trvající již 14 miliard let. Jedinečnými exponáty a interaktivními programy přispělo do expozice více než 20 českých a světových muzeí. Přijďte se pobavit i poučit. Uvidíte, že v Expozici času ve Šternberku běží čas rychleji.

Expozice času je projekt, kterým Šternberk navazuje na svoji tradici města známého jako „město hodin“. Rozsáhlá

výstava zachycuje téma času ve všech možných kontextech. Pod scénářem a realizací Expozice času je podepsáno studio CreaTeam, jehož majitel a jednatel Ing. Ladislav Kopecký spolupracoval mimo jiné i na několika světových výstavách EXPO.

V Expozici času si přijdou na své jak malí návštěvníci, tak i jejich rodiče. K vyzkoušení je zde vesmírná hra, možnost ne-

chat se vyfotografovat Hubbleovým teleskopem, prohlédnout si sbírku vzácných hodin anebo si poslechnout zvonkohru z Lorety. Uvidíte zde stovky zajímavých exponátů z tuzemských i zahraničních muzeí, interaktivní hry i 3D modely. Prohlídková trasa Expozice času v sobě zahrnuje 10 místností. Čas je zde prezentován od počátku — od velkého třesku, přes vývoj vesmíru, první sluneční hodiny, až po ty nejmmodernější atomové hodiny a různé moderní metody měření času. Nechybí témata jako Čas ve vesmíru, Hledání času, Mechanické hodiny, Budoucnost času nebo Fenomén čas. Expozice času ukazuje, že na hledání záhad, kterými je čas obestřen, se podíleli filozofové, astronomové, kosmologové, matematikové, fyzikové, umělci i řemeslníci z celého světa. Expozice vám osvětlí proces vzniku vesmíru a času, představí rozdílnost kalendářů a času v různých kulturách různých dob a popíše vývoj nejstarších hodin a principy měření času.

neobvyklým regulátorem chodu nebo funkcí. Nahlédnout můžete i do hodinářské dílny.

Expozici času najdete ve Šternberku na ulici ČSA 19. Bezplatné parkoviště pro auta je na ulici Barvířská 968/1 (parkoviště u sportovní haly).

Otevřeno mají od pondělí do neděle v červnu 10-16 hodin, o letních prázdninách 9-17 hodin.

Rodinné vstupné stojí 300 Kč.

Další podrobnosti najdete na www.expozicecasu.cz.

Prostor zde dostávají také nejrůznější hodiny (mechanické, elektrické, elektronické i hodiny zvláštních tvarů). Mezi zvláštní hodiny jsou obvykle zařazovány hodiny se zvláštním způsobem pohonu,

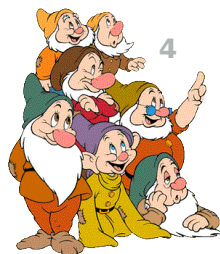
V příštím čísle Týneckých listů se podíváme do Přerova do ornitologické stanice a společně navštívíme nově vybudovanou expozici Ornis.

Vladimíra Hacsiková

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

12		5		13		6	7		9	2		12	
		3	4					8		11			13
	2			5									

TŘI SLOVA

Která tři slova slyší žralok nejraději? (Dozvíte se v tajence).

Podarí-li se vám tajenku vyluštit, zašlete nám její znění do redakce na e-mail sekretariat@velkytynec.cz a my ze zaslanych odpovedí vylosujeme vítěze. Správnou tajenku z minulého čísla (...že sem jezdí autobus) zaslala a vítězkou se stala Sylva Židáková z Velkého Týnce. Gratulujeme!

Freightliner slaví milion vyrobených vozů typu Cascadia

Tentokrát se podíváme až za oceán, přímo do USA, kde koncern Daimler Truck vyrábí nákladní vozidla několika značek. Tou nejvýznamnější z nich a zároveň lídrem trhu těžkých nákladních vozidel v USA je model Freightliner Cascadia, který je nejprodávanějším nákladním vozem v celé Severní Americe. Daimler Truck nyní oslavil významný milník - milióny vyrobených Freightliner Cascadia. Stal se prvním nákladním vozem těžké třídy v Severní Americe, který dosáhl sedmimístného počtu vyrobených kusů.

Freightliner Cascadia je uživatelský nákladní vůz americké třídy 8 (vozidla těžké třídy - Heavy Duty - s hmotností od 15 tun výše), který má vedoucí postavení na trhu díky neustálým inovacím v oblasti bezpečnosti, pohodlí řidiče i nízké spotřeby paliva. Od svého představení v roce 2007 se podařilo zlepšit spotřebu paliva o více než 35 procent. O prodej těchto nákladních vozidel se v severní Americe stará silná prodejní síť s téměř 500 prodejními a servisními místy.

Z dlouhé historie inovací modelu Cascadia uvedme alespoň hlavní body: první generace Cascadia debutovala v roce 2007 s modelem Detroit Diesel DD15. Druhá generace Cascadia „Evolution“ přišla v roce 2012 a přinesla automatizovanou převodovku, která spojovala snadné ovládání a vysokou účinnost. Uvedení Detroit Connect přineslo do Cascadie v roce 2013 první sadu konektivity, dodávanou výrobcem. V roce 2015 byly pod názvem Detroit Assurance zavedeny bezpečnostní systémy, propojené s hnacím ústrojím. Freightliner Inspiration Truck (2015) využil Cascadii jako základ pro první licencovaný automatizovaný nákladní vůz a konečně elektrická verze eCascadia zahájila sériovou výrobu v roce 2022. Stále vylepšování hospodárnosti nákladní dopravy a aerodynamiky vozidel je realizováno v rámci programu SuperTruck, spolufinancovaného americkým ministerstvem energetiky. Freightliner SuperTruck III má být představen v roce 2027.

Freightliner eCascadia jako koncept bateriového elektrického nákladního vozu s autonomním řízením

Vývoj automatického - autonomního - řízení nákladních vozidel se realizuje aktivněji než v Evropě právě ve Spojených státech, kde jsou k tomu lepší legislativní i provozní podmínky. Daimler Truck má jasný cíl stát v čele transformace na udržitelnou dopravu a řešit výzvy zítřka. Sleduje vizi nulových emisí

Připravil David Chleboun

a zvýšené bezpečnosti silničního provozu. Nyní, poprvé ve své historii, kombinuje dvě nejslibnější technologie k dosažení této vize - bateriový elektrický pohon a integrovanou technologii autonomního řízení v jedné soupravě: autonomní technologický demonstrátor Freightliner eCascadia.

Vůz je založen na sériově vyráběném bateriovém elektrickém Freightlineru eCascadia a je vybaven softwarem pro autonomní řízení od společnosti Torc a nejnovější senzory a výpočetní technologií pro autonomní řízení úrovně 4, tedy pro jízdu zcela bez přítomnosti řidiče. „Kombinací bezemisních a autonomních technologií v jednom produktu testujeme řešení pro výzvy, kterým budou naši zákazníci pravděpodobně čelit v budoucnu,“ řekl John O’Leary, prezident a generální ředitel společnosti Daimler Truck North America. „Chceme jim dát možnosti, které

jim umožní dělat to, co umí nejlépe: udržet svět v pohybu i do budoucna. To vyžaduje hodně předvídatosti, dotazování, testování, učení, zlepšování a spoluvytváření s našimi zákazníky roky předem, abychom nakonec našli to správné řešení. Tento nákladní vůz je skvělým příkladem začátku tohoto vývojového procesu.“

Cílem společnosti Daimler Truck je vstoupit na trh s produkčními autonom-

ními nákladními vozy úrovně 4 ve Spojených státech do roku 2027. Technologický partner společnosti Daimler Truck Torc testuje nákladní vozy Freightliner Cascadia, připravené na autonomní provoz, v reálných aplikacích s vybranými logistickými společnostmi, jako je Schneider a CR England, která v minulém roce úspěšně autonomně realizovala zákazkovou nákladní dopravu na své testovací trase mezi Phoenixem a Oklahoma City.

Vážený a milý spoluobčané,

naše servisní a prodejní centrum nákladních vozů ve Vsisku je v provozu již více než rok.

Věříme, že jsme pro vás dobrým sousedem, a proto bychom vám chtěli nabídnout možnost prohlédnout si naše prostory a dozvědět se více o tom, co zde máme a co můžeme nabídnout. Rádi bychom vás proto pozvali na

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

v areálu společnosti

Daimler Truck Česká republika

na adrese Olomoucká 144, Velký Týnec - Vsisko

dne 8. 9. 2024 od 11 do 16 hodin.

Součástí akce bude prohlídka našich prostor s odborným výkladem, výstavka našich vozidel a možnost svezení, drobné občerstvení a dárek pro každého návštěvníka.

Prosím, rezervujte si čas, rádi vás u nás přivítáme!
Těšíme se na vaši návštěvu!

Tým Daimler Truck ČR

DUCHOVNÍ SLOVO

Slavnost biřmování

Neděle 2. června byla pro místní farnost ve Velkém Týnci slavnostním dnem. Šest mladých lidí se rozhodlo přijmout svátost biřmování. Svátost biřmování přijel do našeho velkotýneckého kostela udělovat pomocný biskup olomoucký Mons. Antonín Basler. Slavnostní událost ještě umocnila skutečnost, že biřmování v našem chrámě již delší dobu nebylo! Uskutečnilo se po 11 letech! V roce 2013 je uděloval biskup Josef Hrdlička.

Biřmování, latinsky confirmatio, znamená v češtině upevnění, posílení. Co tito mladí lidé chtějí biřmováním posílit a upevnit? Chtějí upevnit a posílit svůj křesťanský život, svůj osobní vztah

k Bohu. Chtějí upevnit svou víru a touhu jít v životě tím směrem, tou cestou, na kterou je nasměřoval jejich křest. Většina křesťanů přijala první svátost – křest – v útlém dětském věku. Na cestu víry a křesťanského života je tehdy převádějí rodiče a kmotři. Jak člověk dorůstá, dospívá, poznává a rozhoduje se sám, tak také zváží, zda sám svobodně stojí o to, aby šel cestou plnosti, cestou, která dává naději, útěchu, která učí nesebecké lásce, to je cesta věřícího křesťana. Kdo se rozhodl přijmout svátost biřmování, upevňuje je a posiluje, co přijal ve křtu. Je to vlastně dovršení a potvrzení našeho křtu. Biřmování se také říká

svátost křesťanské dospělosti. Při udělování biřmování si připomínáme událost letnic, kterou zažili apoštolové, když na ně mystickým způsobem sestoupil Duch svatý. Po zkušenosti letnic byli apoštolové odvážní, horliví, měli odvahu stát se misionáři. Ti, kdo přijímají biřmování, zažívají podobné letnice jako tehdy apoštolové. Vždyť i biskup, který jej uděluje, pomaže biřmovaného na čele vzácným olejem křížem a říká: „Přijmi pečeť Darů Ducha svatého.“ Právě biřmovanců se týká toto zvláštní naplnění duchovními dary. Tak se šest mladých lidí připravovalo téměř rok, aby posílili a upevnili nejen svoje zna-

losti o své křesťanské víře, ale i svůj osobní i společný duchovní život. Diecézní biskup zpravidla uděluje biřmování každý rok většímu množství uchazečů v diecézní katedrále. Je vždy slavností událostí, když biskup přijede biřmovat přímo do farnosti, třeba i menší počet uchazečů. Pan biskup Antonín Baler přijel před slavnostní bohoslužbou dřívě, aby se s biřmovanci mohl pozdravit a přátelsky si s nimi pohovořit. Celá slavnost se velmi vydařila. Tak přejme našim mladým mnoho dobrého, moudrého a požehnaného na jejich další cestu životem.

Pavla Strejčková

© 6x archiv Římskokatolické farnosti Velký Týnec

Konec školního roku

Vážení rodiče, sestry a bratři, na konci školního roku je vhodná příležitost poděkovat Pánu Bohu za děti, které svěřil do naší péče, za učitele, kteří usilují o jejich výchovu, včetně obětavých katechetů a kněží.

Když apoštolové posílali maminky s dětmi pryč, aby Pána Ježíše neobtěžovali, řekl jim Ježíš: Nechte maličké přijít ke mně, neboť takovým patří Boží království. Mezi maličké patří nejen ti šestiletí, ale třeba i šestnáctiletí. Ježíš se raduje z blízkosti všech, všichni jsme Božími dětmi a rodiče mají důležitý úkol: prosit Pána Boha o pomoc při výchově svých dětí a umožnit, aby Pán Ježíš mohl v jejich rodině konat své dílo.

Na prvním místě je třeba upozornit na seznamování s pravdami naší víry při výuce náboženství, při poznávání základů křesťanství. Je to důležité, vždyť nedůvěra k církvi je v naší společnosti způsobena především velikou neznalostí základních pravd o Bohu a církvi, která někdy překvapuje i u lidí vzdělaných. Mladí lidé by se měli dozvídat o smyslu života, o Boží lásce, která v Kristu přišla na svět, o hříchu, který můžeme s pomocí Boží překonávat, o následování Dobrého pastýře, našeho Pána Ježíše Krista. Při hodinách náboženství se mládež neseznamuje jen s pravdami víry, ale také se spolužáky, s kamarády. Spoluvytváří společenství, které je pro jejich životní zakotvení důležité zvláště v době dospívání. Náš Pán řekl: Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jméno mém, tam jsem já uprostřed nich. Církev je společenství! Společně se učíme pomáhat jeden druhému, naslouchat jeden druhému, vytvářet přátelské vztahy, společně směřujeme do Božího království. Proto je užitečné navázat na školní rok vhodným prázdninovým setkáním, křesťanským táborem

či chaloupkou, kde je možné sdílet svou víru s ostatními. Seznamování s životem církve a prožívání společenství by mělo vyústit v pravidelnou účast na mši svaté. Proč? Při mši svaté nám Pán Ježíš nabízí sebe a radí: Nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Mé tělo je pravý pokrm a má krev pravý nápoj. Není proto správné připravit dítě na první svatě přijímání, a pak připustit, aby se s Pánem Ježíšem již nesetkávalo. Při každé mši svaté nasloucháme Božímu slovu, můžeme přijímat Pána Ježíše v Eucharistii, potřebujeme požehnaní do dalších dnů. Vždyť cesta následování Dobrého pastýře vede až do Božího království.

Vážení rodiče, víte, že duchovní život každého dítěte začíná v rodině modlitbou a způsobem života rodičů. Příklad svým dětem dáváte tím, že kladete důraz na hodnoty, kterými svět opovrhne nebo je považuje za zbytečné. Církev od rodičů očekává, že budou ve svých dětech upevňovat vztah k Bohu a nedají ničemu přednost před nabídkami našeho Pána. On řekl: Hleďte nejprve Boží království, ostatní vám bude přidáno. Všechny možné kroužky, různé aktivity, sport a další mohou být užitečné, ale ne na prvním místě. Pokud nějaké dítě řekne, že je to v kostele nebo na náboženství ne bavilo, udělejte všechno pro to, aby je to bavilo, zajímalo, obohacovalo. Není správné být otroky počítačů a televize, zvláště když víme, že nás nedovedou k Bohu. Dítě vycítí, zda rodiče žijí tím, co doporučují, zda to nejsou jenom slova. Ať vám Bůh k tomu pomáhá!

V textu byly použity myšlenky našich biskupů.

Páter Václav Haltmar,
farář Církve římskokatolické Velký Týnec

Staletý odkaz v novém světle: arcibiskupství ukončilo obnovu kroměřížského zámku a zahrady

Oprava střechy, restaurování sálů, otevření dosud nepřístupných prostor, ale také odbahnění rybníků nebo zpevnění břehů – toto a ještě mnoho dalšího se v uplynulých pěti letech podařilo uskutečnit v Arcibiskupském zámku a Podzámecké zahradě v Kroměříži díky čtvrtmiliardovému projektu podpořenému z prostředků IROP. Slavnostní ukončení proběhlo ve Sňemovním sále zámku v pátek 31. května 2024.

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ

Cílem projektu s názvem „Dědictví moci, slávy a štědrosti“ byla stavební a restaurátorská obnova vybraných částí areálu Arcibiskupského zámku v Kroměříži, zahrnující nejen obnovu samotného zámku, ale i objektu Mlýnské brány a vodního systému Podzámecké zahrady. Jedná se tak o nejrozsáhlejší obnovu zámku a zahrady za poslední století.

„Nejdůležitější a také finančně nejnáročnější součástí projektu byla obnova krovu střechy. Dále proběhla rozsáhlá modernizace a výrazné rozšíření bezpečnostních systémů zámku – protipožární a bezpečnostní signalizace, kamerového systému, systému monitorování vnitřního klimatu a další – nebo modernizace osvětlení galerie, obnova dřevěných prvků nebo restaurování vybraných prostor zámku včetně Sňemovního sálu,“ shrnul projektový konzultant olomouckého arcibiskupství Štěpán Sittek, který na projekt dohlížel.

V rámci obnovy vodního systému Podzámecké zahrady pak došlo k odbahnění všech rybníků a vodotečí v zahradě, novému opevnění jejich břehů v původních historických liniích, obnově regulačních prvků vodního systému či výstavbě nových mol.

dostanou do obtíží. Patří k ní i to, že se dělíme o kulturní a duchovní bohatství, které tvoří součást naší hlavní činnosti hlásat evangelium – a nejsou to jen kostely a jejich krásná výzdoba, ale třeba i výjimečné památky v Kroměříži, zapsané na seznam světového dědictví UNESCO. Už při jejich vzniku se myslelo také na to, aby sloužily veřejnosti: zámecká knihovna tak byla otevřena všem už po svém vzniku na konci 17. století a Podzámecká zahrada takřka dvě století slouží jako veřejný park. Rád proto zvu nejen obyvatele Kroměříže nebo Zlínského kraje, ale všechny lidi, aby se přišli podívat, co se díky projektu a příspěví mnoha odborníků podařilo vytvořit,“ uvedl olomoucký arcibiskup Josef Nuzík. Největší část z celkových nákladů ve výši 245,7 mil. Kč byla poskytnuta z prostředků Evropské unie a státního rozpočtu. „Jsem rád, že olomoucké arcibiskupství skvěle využilo prostředky Evropské unie k rozsáhlému projektu obnovy Arcibiskupského zámku v Kroměříži. Jedná se o největší památkovou obnovu z Integrovaného regionálního operačního programu na Moravě, celkově projekt získal dotaci 220 milionů korun z Evropské unie a státního rozpočtu. Těto barokní památce, která je na seznamu UNESCO, přeji mnoho nadšených návštěvníků,“ řekl místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Nové expozice

Dokončený projekt nyní veřejnosti nabízí řadu novinek. „Díky výstupům projektu zveme návštěvníky na nově zpřístupněné části památky a sbírek – *Via magnifica* se zámeckou obrazárnou ve druhém patře nebo do klenotnice ve věži. Projekt výrazně zvýšil návštěvníkou atraktivitu naší památky,“ připomněl ředitel Správy Arcibiskupského zámku a zahrad Jiří Uhlíř a dodal: „Poděkování patří všem, kdo se na projektu obnovy zámku a zahrad podíleli: za jejich vzájemnost i za to, že si nechali toto dědictví přirůst k svému srdci, nechali rozeznit krásu i hudbu v nás.“

Arcibiskupský zámek přitom nezpří-

© Pavel Langer/Člověk a víra

spolupráci Arcibiskupství olomouckého, Muzea umění Olomouc a architektonického studia Transat architekti. Výsledkem těchto snah je zcela unikátní kombinace různorodých prohlídkových okruhů, které návštěvníkovi představí architektonický vývoj Arcibiskupského zámku, bohatství uměleckých sbírek a také společenský život, který zde po mnoho staletí probíhal,“ zdůraznil ředitel Muzea umění Ondřej Zatloukal. Dnes zakončená realizace projektu tak významnou měrou přispívá k trvalému zachování Arcibiskupského zámku a Podzámecké zahrady v Kroměříži, památek zapsaných na listině světového kulturního dědictví UNESCO, a umožňuje představit veřejnosti duchovní, kulturní i společenský odkaz olomouckých

biskupů a arcibiskupů, kteří po staletí utvářeli dějiny Moravy i celé naší země.

Obnova Arcibiskupského zámku a Podzámecké zahrady v Kroměříži: „DĚDICTVÍ MOCI, SLÁVY A ŠTĚDROSTI“

Investor: Arcibiskupství olomoucké
Doba trvání projektu: 03/2018 – 12/2023
Celkové výdaje projektu: 245 663 734,80 Kč
Dotace z IROP: 220 294 369,52 Kč (EU + státní rozpočet)
Vlastní zdroje: 25 369 365,28 Kč z toho příspěvek Zlínského kraje: 2 163 693,19 Kč

Na stránce použity tiskové materiály
Arcibiskupství olomouckého

© Pavel Langer/Člověk a víra

Památky otevřené veřejnosti

Olomoucké arcibiskupství, které zámek převzalo v rámci majetkového narovnání, tak realizací projektu chtělo navázat na odkaz řady olomouckých biskupů a arcibiskupů. „Mezi vlastnosti církve patří také štědrost, a ta se neprojevuje jen tím, že pomáháme lidem, kteří se

stupňuje veřejnosti jen historické sály, ale také bohaté umělecké sbírky. Jejich odbornou správu a prezentaci Muzeum zajišťuje Arcidiecézní muzeum, součástí Muzea umění Olomouc. „Čerstvě dokončené stavební a instalační úpravy zhmotňují velkorysou vizi postupné rehabilitace zámeckého areálu, které se rodila v předchozích letech ve vzájemné

ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉ

DIECÉZNÍ POUŤ

do Říma a Vatikánu

24. – 29. září 2024

- audience u Svatého otce •
- významné baziliky •
- hrob sv. Cyrila •
- Koloseum a další •

Arcibiskupství olomoucké zve v příležitosti oslav svátku sv. Václava na diecézní pouť do Říma a Vatikánu, která se uskuteční za účasti arcibiskupa Josefa Nuzika. Pout' se koná ve spolupráci s cestovními kancelářemi Awertour a Miklas, nabízena je v autobusové i letecké variantě se svozem z různých měst arcidiecéze.

Více informací na
www.ado.cz

Letem školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec - červenec 2024

Slovo pana ředitele

Vážení rodiče, milí čtenáři, s příchodem letních prázdnin bych rád podrobně zrekapituloval uplynulý školní rok 2023/2024 a podělil se s Vámi o důležité informace, úspěchy a výzvy, kterým naše škola čelila. Byl to rok plný událostí, které formovaly nejen vzdělávací proces, ale i charakter naší školní komunity.

Především bych rád poděkoval všem, kteří se podíleli na chodu a rozvoji naší školy. Děkuji pedagogickému sboru za jeho každodenní neúnavnou práci a trpělivost. Naši učitelé nejen vzdělávali, ale také inspirovali a podporovali žáky v jejich osobním růstu. Zvláště bych chtěl vyzdvihnout úsilí našich pedagogů při implementaci nových výukových metod a jejich flexibilitu při přizpůsobování se měnícím se potřebám našich žáků. Administrativním a technickým pracovníkům děkuji za zajištění hladkého provozu školy. Jejich práce, ač často méně viditelná, je nezbytná pro fungování naší instituce. Oceňuji zejména rychlé a efektivní řešení každodenních výzev, od údržby budovy až po zajištění bezpečnostního chodu školní jídelny. V neposlední řadě děkuji rodičům za jejich neocenitelnou podporu a spolupráci. Vaše podpora v domácí přípravě, účast na školních akcích a otevřená komunikace s pedagogy významně přispěly k úspěchům našich žáků. Zvláště si cením vaší flexibilitu a porozumění v situacích, kdy bylo třeba reagovat na neočekávané změny nebo výzvy. S potěšením mohu konstatovat, že tento školní rok byl plný úspěchů napříč všemi ročníky. Naši prvňáčci se dobře adaptovali na školní prostředí a dosáhli výborných výsledků v základních dovednostech. Jejich pokroky ve čtení, psaní a počítání jsou obdivuhodné a svědčí o jejich plné kvalitní práci našich pedagogů. Například ke konci roku již většina prvňáčků plynule četla jednoduché texty a zvládala základní matematické operace. Šestáci úspěšně zvládli přechod na druhý stupeň, přivítali nové spolužáky z jiných škol, čímž prokázali svou otevřenost a sociální dovednosti. Oceňuji zejména jejich adaptabilitu při přechodu k náročnějšímu studijnímu režimu a schopnost pracovat s různými učiteli. Jsem velmi rád, že naši deváctáci zvládli nadstandardně přijímací řízení

na střední školy. Více než 95 % našich žáků bylo přijato na školy dle svého prvního nebo druhého výběru, což výrazně převyšuje celostátní průměr. Tento úspěch se týká i našich mladších žáků, kteří uspěli při přijímacím řízení na víceletá gymnázia - 7 z 10 přihlášených žáků bylo přijato. Tyto výsledky potvrzují, že naše škola poskytuje kvalitní vzdělání a dobře připravuje žáky na další studium.

Během roku jsme uspořádali řadu zajímavých a obohacujících akcí, které přispěly k všestrannému rozvoji našich žáků. Zvláště bych rád vyzdvihl Zahradní slavnost ke Dni dětí s tématem Život je jako cirkus. Tato akce připravená ve spolupráci s naším SRPŠ nabídla pestrý program včetně vystoupení artistů ze skupiny Cascabel, zábavných aktivit a tvůrčích dílen. Návštěvníci si mohli vyzkoušet žonglování, chůzi po laně či tvorbu cirkusových masek. I přes nepřízeň počasí se akce zúčastnilo přes 500 návštěvníků, což svědčí o silné komunitě, kterou naše škola vytváří. Taneční večer žáků 9. tříd byl dalším významným momentem. Tento večer nebyl jen oslavou konce základní školy, ale také příležitostí pro naše žáky ukázat své společenské dovednosti a eleganci. Žáci předvedli taneční choreografie, na kterých pracovali několik měsíců pod profesionálním vedením paní učitelky Kristiny Bendové a Natálie Švédové. Za úspěch této akce patří dík všem organizátorům, zejména pak paní Blance Kaksové za její pomoc s výběrem a zapůjčením 45 společenských šatů pro naše žákyně. I na této akci se významně podílelo naše SRPŠ.

V oblasti sportu jsme zaznamenali pozoruhodné úspěchy, které potvrzují, že naše škola klade důraz nejen na akademické znalosti, ale i na fyzický rozvoj žáků. Naši žáci ovládli XXII. ročník Olympiády mikroregionu Království v atletice mladších žáků a tradiční atletický mítink O pohár starosty obce Velký Týnec. V obou těchto prestižních závodech naše družstva dominovala, přičemž jsme získali celkem 12 zlatých, 8 stříbrných a 5 bronzových medailí. Za tyto úspěchy patří velký dík našim sportovcům a jejich trenérům, zejména panu učiteli Zdeňku Jančovi a paní učitelce Petře Kavanové, kteří věnovali mnoho hodin přípravě našich atletů. Úspěšní jsme byli také v dalších sportovních disciplínách - naši žáci zazářili v soutěži v aerobiku v Dubu nad Moravou, kde obsadili první místo v kategorii skupinových vystoupení, a na Plavecké olympiádě, kde jsme získali umístění na stupních vítězů. Tyto úspěchy nejen zvyšují prestiž naší školy, ale také motivují další žáky k aktivnímu životnímu stylu.

Rád bych také vyzdvihl vynikající spolupráci s naším Sdružením rodičů a přátel školy (SRPŠ). Jejich podpora a angažovanost významně přispěly k bohatosti školního života. SRPŠ se podílelo na organizaci mnoha akcí, včetně již zmíněné Zahradní slavnosti, ale také adaptač-

... pokračování na další straně

POZDRAVY Z PRVNÍHO STUPNĚ A jdeme do finále

Čas neúprosně plyne. Pro žáky prvních tříd jsou poslední měsíce ve škole stejně náročné a plné práce jako všech předchozích osm školních měsíců. V měsíci květnu proběhl ve třídách projektový den zaměřený na dopravní výchovu a bezpečné chování. Cílem bylo děti poučit o bezpečném chování nejen na ulici a silnici, ale také jim připomenout důležitá telefonní čísla a dopravní značky. Žáci se věnovali řešení různých modelových situací. Zjistili, jak se správně zachovat při dopravní nehodě, při úraze, ale také při pobytu venku.

Jeden z květnových dnů byl pro žáky prvních tříd časem jejich prvního školního výletu. Navštívili jsme ZOO v Ostravě. Počasí i nálada byly vynikající. Do školy jsme se vrátili sice unavení, ale se spoustou společných zážitků, na které jsme navázali v dalších hodinách. V pracovních činnostech se dětem podařilo silami vymodelovat zvířátka a společnými silami vytvořit model zoologické zahrady. Příroda kolem nás, živočichové, náš domov, dopravní výchova a cestování byla témata, která nás doprovázela až do konce výuky. V hodinách výtvarné výchovy žáci vytvořili například zajímavé motýlí koláže, bouřkové počasí a zažili „stínohraní“ s dopravními prostředky.

Neméně náročná byla i kvalifikace žáků na atletický víceboj a sportovní akce

s názvem Mikroregion Království. Oběma akcím předcházela příprava žáků v hodinách tělesné výchovy. Naši prvňáčci byli sice nejmladšími účastníky, přesto podali skvělé sportovní výkony. Zdravého ducha rozvíjeli žáci nejen sportovní přípravou, ale také péčí o své tělo. Výuku českého jazyka a prvouku obohatili realizací pokusu s vajíčkem, zubní pastou a octovou vodou. Úkolem žáků bylo pozorovat účinek zubní pasty na skořápce vajíčka. Závěrem bylo ponaučení týkající se správné péče o zuby. Badatelská výuka dětí v první třídě však neskončila pouze u vajíčka ve sklenici s octem, ale také systematickým sledováním rostlin fazol na školním dvorku. O tom, že děti o své fazolky vzorně pečují, svědčí i první vyrostlé lusky. Do konce školního roku zbývá jen pár červnových dnů. Na naše prvňáčky však čeká ještě slavnostní pasování na čtenáře a společný poslední školní den. Doufáme, že si to naši žáci pořádně užili a prožijí krásné a pohodové letní prázdniny.

Mgr. Věra Venclíková,
Michaela Chromcová

ního kurzu pro žáky 6. tříd, podzimního Halloweenu, kurzů primární prevence a Tanečního večera žáků 9. tříd. Kromě organizační pomoci poskytlo SRPŠ i důležitou finanční podporu, která umožnila realizaci mnohých aktivit, včetně nákupu nových učebních pomůcek a podpory sociálně slabších žáků při účasti na školních výletech. Zvláštní poděkování patří paní Šukové, Novotné, Dvořákové a dalším za jejich neúnavnou práci a osobní nasazení. Věřím, že naše spolupráce se bude i nadále rozvíjet ke všeobecné spokojenosti a ku prospěchu našich žáků.

Během nadcházejících prázdnin nás čekají významné úpravy a investice, které přispějí ke zkvalitnění prostředí a výuky na naší škole. Především bude probíhat důležitá rekonstrukce školní jídelny. Z tohoto důvodu bude jídelna na konci školního roku uzavřena, aby mohly být provedeny nezbytné technické a organizační úpravy spojené s přípravou a rekonstrukcí prostor po zaplavení vodou. Dále plánujeme stavební úpravu vchodu do školní budovy a přilehlé fasády.

Významnou investicí je také vybudování nové multimediální učebny, která bude vybavena moderními technologiemi a jistě přispěje ke zvýšení kvality a atraktivity naší výuky. Tyto změny sice mohou způsobit dočasné nepohodlí, ale věříme, že výsledek bude stát za to a významně zlepšit podmínky pro vzdělávání našich žáků.

Dovolte mi nyní upozornit na závažnou problematiku plánovaného záškoláctví, které se v poslední době vyskytuje stále častěji. Uvědomujeme si, že někdy mohou nastat situace, kdy je absence žáka nevyhnutelná. Nicméně zaznamenali jsme rostoucí trend omlouvání žáků z důvodů, které nejsou skutečně nezbytné, jako jsou například prodloužené víkendy nebo dovolené mimo období školních prázdnin. Rád bych zdůraznil, že pravidelná školní docházka je klíčová nejen pro vzdělání, ale i pro celkový rozvoj žáků, včetně jejich sociálních dovedností a pracovních návyků. Každá absence může narušit kontinuitu vzdělávacího procesu a mít negativní dopad na školní výsledky. Proto vás, vážení rodiče,

prosím o spolupráci v této oblasti. Zvažte pečlivě každou plánovanou absenci vašeho dítěte a omezte je pouze na skutečně nezbytné případy. Vaše podpora v dodržování pravidelné školní docházky je pro nás nesmírně důležitá a velmi si jí vážíme. Společně můžeme vytvořit pro naše žáky co nejlepší podmínky pro jejich vzdělávání a rozvoj.

Nový školní rok 2024/2025 zahájíme v pondělí 2. září. Pro zajištění hladkého průběhu prvního školního dne prosím věnujte pozornost následujícím informacím: Žáky 4. až 9. tříd očekáváme v 8:00 před budovou Nové školy. Zde proběhne krátké zahajovací setkání v délce přibližně 30 minut, po němž se žáci odeberou do svých tříd s třídními učiteli. První den bude věnován především organizačním záležitostem, rozdání učebnic a seznámení s rozvrhem. Pro žáky 1. až 3. ročníků jsme připravili slavnostní zahájení, které se uskuteční od 8:45 na Staré škole. Prvňáčky a jejich rodiče srdečně zveme na toto slavnostní uvítání, kde se seznámí se svými třídními učiteli a obdrží základní informace

o průběhu školního roku. Tento program potrvá přibližně hodinu. Prosíme rodiče, aby v první školní den počítali s časovou rezervou kvůli možným dopravním omezením v okolí školy. Parkování bude možné na vyhrazených místech u obou školních budov.

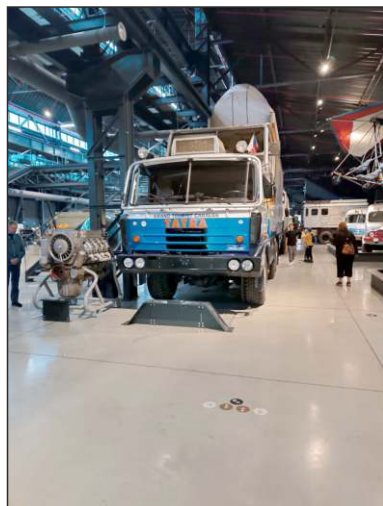
Závěrem bych rád popřál všem žákům, rodičům i zaměstnancům školy krásné prázdniny. Věřím, že si užijete zasloužený odpočinek, načerpáte mnoho nových sil a elánu do nadcházejícího školního roku. Ať už budete trávit prázdniny doma, na táborech, nebo na cestách, přeji vám, abyste si je užili v bezpečí a ve zdraví. Doporučuji využít toto období nejen k odpočinku, ale i k rozvoji osobních zájmů a koníčků. Těším se, že se v září opět setkáme, plní energie a nových zážitků, připraveni na výzvy a příležitosti, které nám nový školní rok přinese.

S úctou, vděčností a přáním všeho dobrého Tomáš Jurka, ředitel ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec

Kopřivnice, Štramberk

12. června jsme jeli se třídou na školní výlet. Ráno nás vyzvedl autobus a vyjeli jsme do Kopřivnice. Cesta byla docela dlouhá, ale uteklo to jako voda. V muzeu byla spousta Tatrovek a motorů. Zjistili jsme, kdo je Ignác Šustala, mohli jsme si vyzkoušet, jak se Tatrovka řídí a bylo tam i zajímavé promítání o Tatrovkách. U muzea na nás čekal autobus a zavezl nás do Štramberka. Tam jsme šli na procházku na Štramberskou Trúbu a na náměstí, kde jsme si mohli něco koupit. Nakonec nás autobus zavezl zpět ke škole. Mně se výlet moc líbil a klidně bych si ho zopakoval.

Natálie Dobiášová, 5. třída

Exkurze

na katedru anorganické chemie

V pátek 7. června se vydali někteří žáci osmých tříd pod vedením paní učitelky Natálie Chlupové na exkurzi směř katedru anorganické chemie Přírodovědné fakulty v Olomouci.

V první části exkurze nám zaměstnanec katedry ukazoval pokus s tekutým dusíkem, který je ledový, ale když si ho nalijete na ruku, tak je horký, když do něj

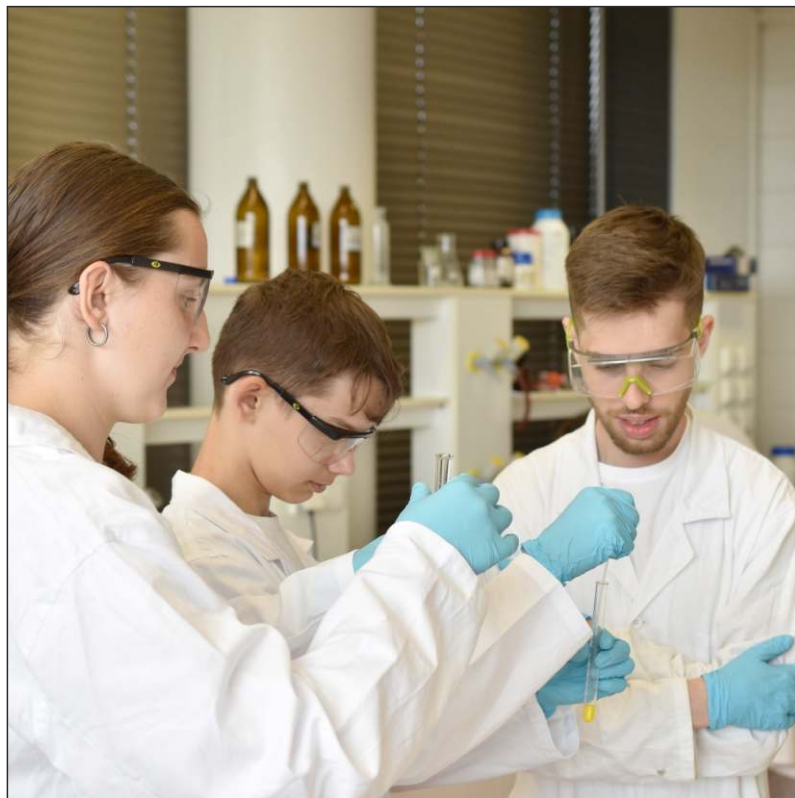
ruku ale ponoříte na delší dobu, může vám způsobit i popáleniny.

Také jsme plnili různé úkoly. Luštili jsme i křížovky ve stylu chemických prvků, z plastových tyčinek a plastových kuliček stavěli různé sloučeniny apod.

Ve druhé části programu jsme pak prováděli různé pokusy, například barvení ohně, různé chemické prvky jsme přidávali nad kahan a plamen se zbarvil do různých barev - zelené, tmavě červené, do fialovo růžové, zapalovali jsme i železnou vatu elektrickým proudem. Prováděli jsme i spoustu pokusů, které jsou pro mě zatím těžko vysvětlitelné, ale všechno, co jsme si zkoušeli, bylo velmi zajímavé.

Na chodbě katedry mě zaujalo obrovské kyvadlo, které dokazuje, že se naše zeměkoule pohybuje. Na katedře se o nás hezky starali, byli hodní. Odnášíme si z exkurze se spolužáky nevšední zážitky a rozšíření našich obzorů v oblasti chemie.

Beáta Spurná, 8. A

Letem
školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec
Příloha Týneckých listů.
Odpovědná redaktorka Lenka Mužíková.

Foto v příloze není-li označeno jinak:
archiv ZŠ M. Petřkové Velký Týnec

SPORTOVNÍ OKÉNKO

Pohár rozhlasu - 55. ročník soutěže školních družstev pořádané Českým atletickým svazem

Pohár rozhlasu je tradiční soutěž (letos se konal již pětadesátý ročník) určená desetiletým týmům v každé ze čtyř kategorií - starší/mladší žáci a žákyně (6.-7. třída, 8.-9. třída). Závodí se v šesti disciplínách, společně jsou sprint na 60 metrů, výška, dálka a štafeta 4x60 metrů, delší běh se liší vzdáleností podle věku a pohlaví (od 600 po 1500 m), starší vrhají koulí, mladší házejí míčkem. Bodují se výkony podle speciálních tabulek pro Pohár rozhlasu.

Jak jsme již psali v minulém čísle školního časopisu, naši žáci se 15. května zúčastnili atletických závodů Poháru rozhlasu s velmi pěknými výsledky. A starší děvčata si svým nádherným 2. místem vybojovala postup do kola krajského (do závodu bylo přihlášeno 16 škol).

Krajské kolo Poháru rozhlasu se konalo 23. května tradičně na TJ Lokomotiva Olomouc. Na postup do celorepublikového finále, které vyvrcholí ve středu 5. června na brněnském stadionu Pod Palackého vrchem za účasti patrona Eduarda Kubelíka, to našim děvčatům nestačilo, ale svůj hlavní cíl si splnily. Zazávodit, vyzkoušet si atletické disci-

plíny na opravdovém atletickém stadionu a načerpat zkušenosti do dalších závodů.

Holky, děkujeme za krásnou reprezentaci školy a budeme se těšit na skvělou atletiku v dalších letech!

POHÁR ROZHLASU V ATLETICE 2024 - VÝSLEDKY KRAJSKÉHO FINÁLE OLMOUC

Starší žákyně:

1. ZŠ Jana Železného Prostějov 6264 (postup do celorepublikového kola v Brně)
2. Gymnázium J. Škody Přerov 6083
3. ZŠ E. Beneše Šumperk 5664
4. ZŠ Sluneční Šumperk 5501
5. Gymnázium Olomouc-Hejčín 5473
- 6. ZŠ M. Petřkové Velký Týnec 5283**
7. Gymnázium Šumperk 5201
8. ZŠ J. Schrotha Lipová-lázně 4222

Pod vedením paní učitelky Petry Kavanové naši školu reprezentovaly: Lucie Ryšavá, Victorie Plachá, Klára Melničuková, Eliška Neumannová, Barbora Sklenářová, Tereza Kelnarová, Elise Maya Iqbal, Lucie Ginterová, Monika Sládková, Beáta Spurná, Karolína Chytilová

O pohár starosty obce Velký Týnec

Nejlepší sportovci ze 6. - 9. tříd naší školy se v úterý 4. června 2024 zúčastnili 48. ročníku atletických závodů jednotlivců a školních družstev „O pohár starosty obce Velký Týnec“. Společně s týmy ze ZŠ Velká Bystřice, ZŠ Velký Újezd, ZŠ Tršice, ZŠ Dub nad Moravou, ZŠ Brodek u Přerova a ZŠ Kokory poměřili své síly v disciplínách: skok vysoký, běh na 60 m (sprint), skok daleký, vrh koulí, vytrvalostní běh (1000 m děvčata, 1500 m chlapci). Každé disciplíny se účastnilo 21 dívek a 21 chlapců. Na závěr se všechny výsledky sečetly a zlatý pohár

za 1. místo družstev byl náš! K tomu spousta medailí jednotlivců.

Děkujeme všem za úžasnou reprezentaci. Ač počasí nepřálo a většina disciplín probíhala za deště, sportovní dopoledne jsme si užili!

Pro ostatní žáky naší školy probíhal doprovodný program. Na beach-volejbalovém hřišti se utkaly týmy děvčat v přehazované, na fotbalovém hřišti bojovali mezi sebou týmy chlapců v malé kopané.

Nikol Kalábová, 7. A

Atletická olympiáda Mikroregionu Království

11. června se ve škole ve Velkém Týnci konal 22. ročník akce, která nese název „Atletická olympiáda Mikroregionu Království“, která je určena pro žáky z prvního stupně. Na tuto akci se do školy ve Velkém Týnci sjely základní školy okolních obcí, které jsou členem Mikroregionu Království. A to jsou obce: Grygov, Věrovany, Kožušany-Tážaly, Charvátý, Brodek u Přerova, Dub nad Moravou, Majetín, Kokory a samozřejmě i my, pořadatelé, Velký Týnec.

Účelem této akce je, aby tyto školy poměřily své atletické schopnosti a to například ve sprintu, skoku dalekém, hodu kriketovým míčkem, ve vytrvalosti.

Ve sprintu žáci ze školy ve Velkém Týnci patřili mezi ně například za dívky Nikola Hrabincová z 5. B. A za chlapce Vítek Krumpolec z 5. A. Děti, které nereprezentovaly svou školu v žádné z disciplín, měly možnost obcházet různá stánoviště, a to například hod na cíl, vyzkoušet si svou rovnováhu na chůdách atd., kde se o ně starali žáci 8. A a 9. C. Při závěrečném vyhodnocení celé dnešní

akce jsme se dozvěděli, že v rámci družstev vyhráli atleti z naší školy, máme pohár i z atletických závodů pro první stupeň, hurá!

Výsledky v kategorii A (žáci 1. - 3. tříd):

1. místo ZŠ Velký Týnec
2. místo ZŠ Charvátý
3. místo ZŠ Grygov

V kategorii B (žáci 4. - 5. tříd):

1. místo ZŠ Velký Týnec
2. místo ZŠ Dub nad Moravou
3. místo ZŠ Kokory

Adéla Hermanová, 9. B

Naši úspěšní sportovci

sprint

V běhu na 60 m proběhnul cílem jako druhý Marek Tomiczek a na krku mu přistála stříbrná medaile, Milan Hrabinec obsadil krásné 6. místo. V kategorii mladších děvčat se prosadily Ella Pečová

a Viktorie Vitásková. Viktorka doběhla na 4. místě, Ella na místě 2. a odnáší si stříbrnou medaili. Mezi staršími chlapci to bylo jednoznačné pro Velký Týnec, na 1. místě doběhl Vít Krumpolec, hned za ním na 2. místě Filip Zlámal. V kategorii starších děvčat se stala vítězkou Nicola Hrabincová, jako pátá proběhla cílem Justýna Petrželová.

skok daleký

V kategorii mladších chlapců to Petru Šindlerovi a Janu Baliharovi sice na bednu svými výkony 3,30 m a 3,35 m nestačilo, ale umístili se na nádherném 7. a 5. místě z 18 startujících. V kategorii starších chlapců obsadili 1. místo Filip Zlámal výkonem 4,14 m a 2. místo Martin Hajduch výkonem 4,05 m. Mezi mladšími děvčaty si svým výkonem 3,66 m vyskákala 1. místo Ella Pečová, mezi staršími děvčaty obsadila s výkonem 4,02 m Nicola Hrabincová 2. místo.

hod míčkem

V kategorii mladších chlapců se Marek Tomiczek a Petr Šindler umístili na krásném 4. a 7. místě, v kategorii mladších děvčat obsadila Ella Pečová krásné 3. místo, Isabela Široká místo 7. V kategorii starších chlapců si 2. místo vyházel Jan Svak.

vytrvalost

V poslední disciplíně atletických závodů, vytrvalostním běhu, si v kategorii starších žáků doběhl pro zlato na 1. místě Martin Hajduch, jako druhý proběhl Martin Ferianček a odnáší si stříbrnou medaili. Mezi mladšími děvčaty protula pomyslnou cílovou pásku jako první Ella Pečová a mezi staršími děvčaty se stala vítězkou Nicola Hrabincová.

Olympijský víceboj – krajské kolo

V úterý 28. května 2024 se naši žáci zúčastnili krajského kola Olympijského víceboje na atletickém stadionu v Hranicích. Absolvovali disciplíny 60m, skok daleký, hod kriketovým míčkem, shyby (2minuty) a běh na 1000 m. Opět neklamali a vybojovali pro naši školu skvělá umístění ve svých kategoriích.

Nikča Hrabincová a Filda Zlámal ovládli své kategorie a vyhráli. Miky Plachý skončil na krásném 3. místě i přes to, že byl po nemoci. Moc všem gratulujeme!

Petra Mrvová

Výsledky:

Disciplíny	60 m	Skok daleký	hod	shyby	1000 m
Nikola Hrabincová	9.49	4.05	31,50	58	3:58
Filip Zlámal	9.77	4.20	31,00	51	3:34
Mikuláš Plachý	10.03	3.86	37,00	52	3:33

Aerobic – Dub nad Moravou

18. června proběhl již 18. ročník mikroregionální soutěže v aerobiku v Dubu nad Moravou. Jde o soutěž jednotlivců, kteří cvičí podle lektora. Letos jsme star-

tovali ve třech kategoriích, za starší dívky si odváží Kateřina Plachá (9. C) 1. místo!

NA VLNĚ HISTORIE... Exkurze Osvětim

Exkurze se konala 29. 5. v souvislosti s celoročním projektem Holocaust pod vedením paní učitelky Veroniky Martinů. Zúčastnilo se jí 46 žáků z 9. ročníků.

Exkurzi do bývalého koncentračního tábora Osvětim a Treblinka jsem se díky paní učitelce Martinů, mohla účastnit 29. května společně se spolužáky a myslím si, že by ji měl absolvovat úplně každý. Dopravili jsme se na místo autobusem. Vstupní budova do areálu tábora byla hned vedle parkoviště pro autobusy.

Po vstupu branou s nápisem „Arbeit macht frei“ jsem si uvědomila, že každodenně řeším úplně hlouposti. Mnoho tehdejších vězňů totiž nevědělo, že touto branou nikdy nepůjdou zpět. To já naštěstí mohla. Hlava mi hučí, jelikož opravdové lidské utrpení se odehrávalo právě na onom místě.

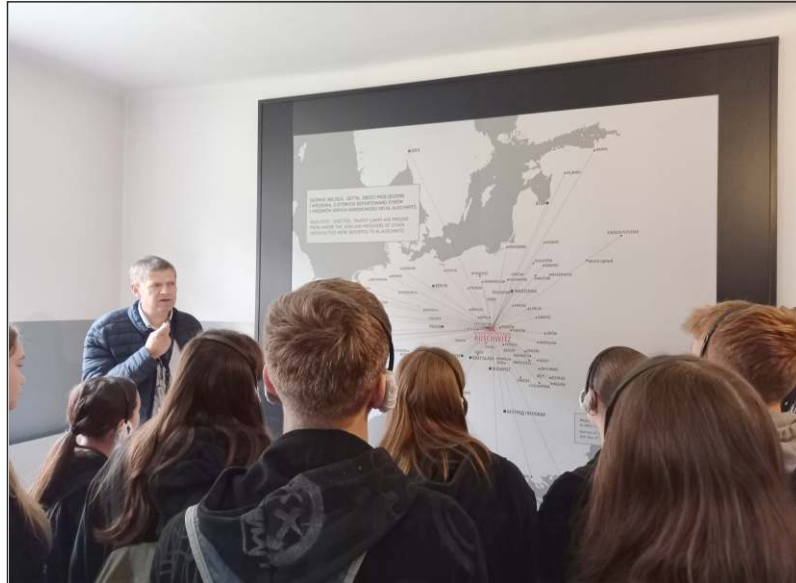
Ze všech koutů, zdí a uliček na mě dýchala úzkost, bolest, strach i hrůza. Když jsem byla uvnitř, ta ohromnost mě až umlčela. Cítila jsem zmar, ponížení i beznaděj. Nespravedlivá smrt, spousta pozůstatků bot, osobních věcí a zavazadel pro mě vytvořilo atmosféru strachu. Některými momenty až hrozivě živou. Chvilku jsem měla pocit, když jsem viděla podmínky žití a spánku, někdy jen na pár cm, že na mě jdou mdloby. Průchod chodbou s fotografiemi vězňů v pruhovaném oblečení byl také naprosto příšerný. Neskutečné je, že někteří tam trpěli v otřesných podmínkách i několik měsíců. Nejhorší byly jejich vyčerpávané výrazy. Jsem ráda, že jsem mohla toto místo navštívit, i když bych asi přistě zvažovala, jestli toto místo navštívím znovu.

Elena Hlaváčová, 9. B

Ve středu jsme navštívili koncentrační tábor Osvětim i Březinku. V březinku jsme se dozvěděli, kdo z nás devěťáků pojede. Všichni jsme se na celodenní výlet „těšili“. Bylo hrozné vidět to na vlastní oči. Viděli jsme tam cyklon B, který se házel do plynových komor, ve kterých jsme měli možnost jít i dovnitř. Byl to strašný pocit stát tam, kde stáli lidé, kteří nikomu nic neudělali. Dále tam bylo muzeum, ve kterém byly cely, postele a koupelna. Na zdech visely obrazy lidí, které vyfotili esesáci. Měli strach v očích. Bylo to velice smutné. Každému bych doporučila se tam podívat, protože o takové historii by se mlčet rozhodně nemělo.

Kateřina Nováková, 9. C

Výlet do Osvětimi se mi líbil. Přišlo mi to velmi zajímavé a udělalo to na mě dojem, který nejde popsat. Odněs jsem si z toho, že se to nikdy nesmí opakovat. Jsem rád, že jsme se tam mohli jet podívat.

M. Fuchs, 9. C

Výlet do Osvětimi byl velmi poučný a zajímavý. Nejzajímavější část výletu byla prohlídka budov v první části. Měly tam pravé vlasy a boty. Plynová komora byla také velmi zajímavá, ale myslel jsem si, že bude větší, když se tam vlezlo až 800 lidí. Druhá část prohlídky byla také zajímavá. To v čem museli bydlet, muselo být peklo. Nikomu bych to nepřál.

Marek Vitoslavský, 9. C

Zájezd do Osvětimi byl velice zajímavý. Dozvěděli jsme se více informací a ten zážitek vidět tábor nám nikdo nenahradí.

Vidět jakým prostředím, ať už děti nebo ostatní lidé procházeli, bylo strašné. Nejvíce mě „dostalo“ když nás pan průvodce prováděl sklepy, kde byli zavírání vězňů, do té doby než umřeli hladem. Strašné. Viděli jsme také tuny ostříhaných vlasů, hrnečků, zavazadel, brýlí a dalších věcí, které museli odevzdat.

Byl to velice silný, a jak už jsem zmiňovala, zajímavý zážitek.

Victoria Plachá, 9. C

Návštěva Židovské obce

19. června se pak někteří žáci 9. ročníku zúčastnili pod vedením paní učitelky Martinů exkurze do Židovské obce Olomouc a Arcidiecézního muzea. Žáci se dozvěděli spoustu informací a zajímavostí ze života židovské komunity, pra-

vidla košer stravování a jaké dny Židé během roku slaví. Byla nám představena významná olomoucká tóra, ze které jsme slyšeli úryvek v hebrejštině a dokonce jsme ochutnali košer macesy.

V Arcidiecézním muzeu jsme prozkou-

Exkurze do Osvětimi byla velmi zajímavá a rozhodně ve mně zanechala spoustu emocí. Největší zděšení přišlo hned na začátku, když jsme viděli „uvítačí“ bránu. Rozhodně mě zaujaly vitríny s botami a vlasy. Velmi divný pocit jsem měla, když jsme přešli do druhého tábora. Celá představa, že jsme se procházeli po místě, kde se ty strašné věci staly je hrozná. Jinak si myslím, že výlet byl dobře zorganizovaný a opravdu zajímavý!

Emma Dráčová, 9. C

mali olomouckou historii od pravěku po gotiku, nahlédli jsme do klenotnice a prozkoumali krásy tohoto impozantního místa.

Program první pomoci

V úterý 28. května probíhal u nás ve třídě 7. A 4. - 6. vyučovací hodinu program první pomoci. Přijela za námi paní, která nám vyprávěla vlastní zážitky, které zažila za 24 let, co pracovala u policie. A nepovídala jenom ona, i my jsme měli prostor se vyjádřit nebo o něčem diskutovat.

Program nebyl jenom o povídání, následovala i praktická část - například jsme si ve trojicích zkoušeli, jak zastavit krvácení, co dělat když si někdo zlomí nohu, omdlí... Za mě to bylo super a hodně naučné. Takhle když se nám všem něco přihodí, budeme vědět, co dělat a jak jednat. Za mě se i naše třída bavila. Tenhle program nebyl jenom pro nás, zúčastnila se jej také třída 7. B, ti jej měli 1. - 3. hodinu.

Nikol Kalábová, 7. A

Když se řekne: „první pomoc“, většina z nás ví, co to znamená. Zkusit si to však na vlastní kůži, a to přímo ve škole, byl skvělý a nezapomenutelný zážitek. Co vše jsme mohli 28. května díky programu První pomoci vyzkoušet? Pečovat o raněné, umět pomoci, když se někdo dusí, je někomu špatně nebo nedýchá.

Uvědomění si, že hlavní myšlenka tohoto programu je vlastně záchrana života, pomoc druhému, to je to nejdůležitější. Část programu byla věnována i nyní hodně diskutovaným tématům s drogami a kouřením. Všechny zmíněné věci určitě hodně z nás obohatily a pomohli nám utvářet si vlastní názor. Tento program hodnotím velmi kladně a hodně přínosně. Děkuji za zorganizování a doporučuji vyzkoušet všem ostatním žákům.

Za 7. B Šarlota Hlaváčová

VÝTVARNÉ OKÉNKO

Pouring

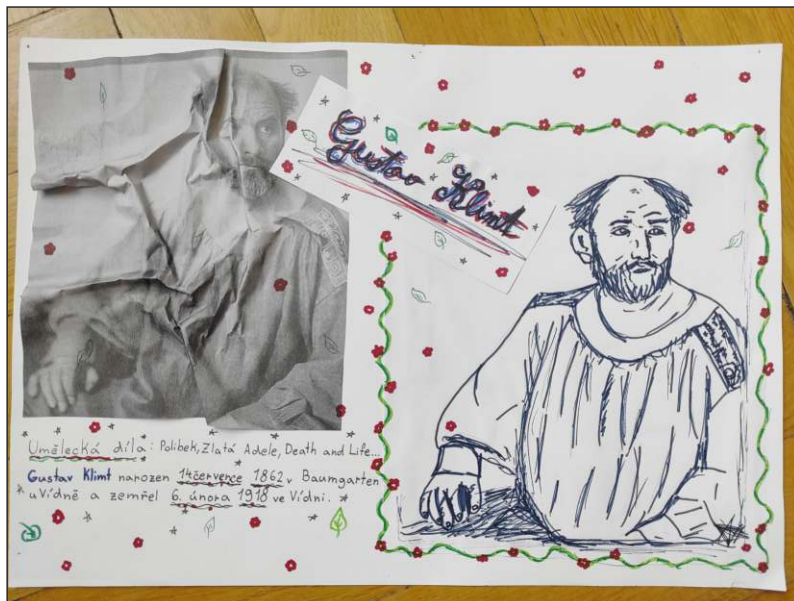
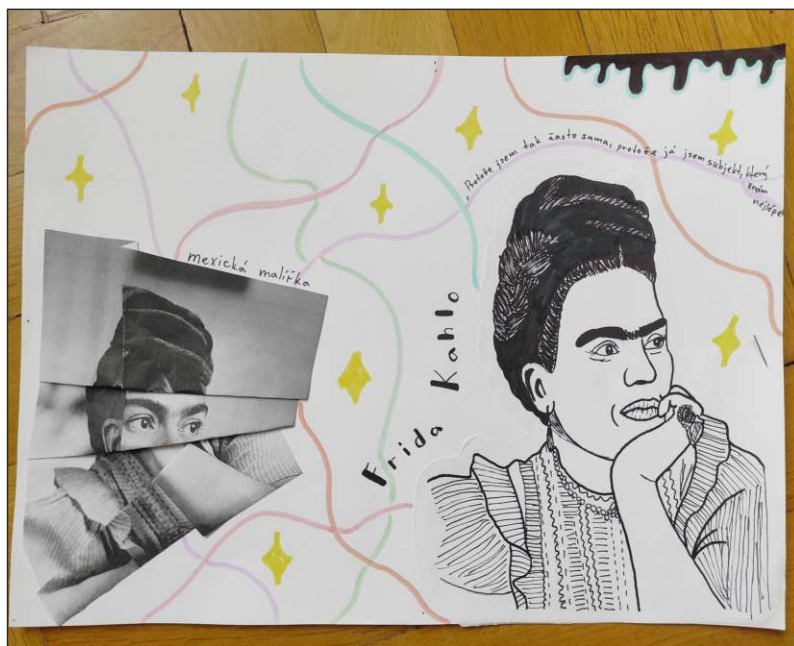
Poslední tvorba z výtvarného kroužku v tomto školním roce. Děti si vyzkoušely techniku pouring na plátno. Jednalo se o tzv. Dirty pour, což je technika akrylového lití, kdy se různé barvy nalijí do kelímku a pak se překlopí na plátno. Plátno pak žáci nakláněli do stran, foukali do barev, a tím mohli výsledný efekt ovlivnit. Na některých obrazech je možné vidět i použití silikonového oleje. Ten moment překvapení byl vážně kouzelný. Tvorba všechny velmi bavila.

Gabriela Navrátilová,
Veronika Habáňová

Muchláž

Osmáci si zkusili kresbu a muchláž na téma UMĚLCI.

Pozdravy z výtvarného kroužku

ZAHRADNÍ SLAVNOST

Exkurze do Prahy

Letošní rok se sedmáci vydali do Prahy na exkurzi. Já jsem letos sedmák, takže jsem se této exkurze účastnila. Ještě před začátkem cesty jsme si dali sraz v Olomouci v 7:00 ráno před nádražím. Byli jsme tam jen 7. A. Třída 7. B si dala sraz uvnitř ve vestibulu. Potom co jsme se sešli, vyjeli jsme vlakem směr Praha. Po cestě se nic moc nedělo. Cesta trvala 2 hodiny a 30 minut. Po příjezdu na hlavní nádraží, vydali jsme se směrem na Václavské náměstí, šli jsme na metro a jeli na Malostranskou. Z Malostranské jsme šli na Pražský hrad. Prošli jsme přes nádvoří a vyfotili jsme se u ostrahy. Dokonce jsme viděli výměnu hradní strážce a za mě to bylo hustý. Vyfotili si výhled a vyrazili na Petřín. Tam jsme dostali na hodinku a půl rozchod. Někteří z nás se

vydali na rozhlednu, nebo do zrcadlového bludiště, někteří stihli obojí. Potom nás čekala cesta na Kampu. Moc se mi tam líbilo. Co jsme si prohlédli Kampu, čekal na nás Karlův most. Hezky jsme se prošli a po cestě jsme potkali pár bezdomovců. Z Karlova mostu jsme směřovali na Staroměstské náměstí. A jen taková zajímavost, na Staroměstském náměstí bylo popraveno v 17. století 27 českých pánů. Poslední zastávka, poslední rozchod a hurá na vlak. Cestou zpátky jsme jeli Valašským expresem. Na olomoucké nádraží jsme dorazili až ve 20:00 hodin. Tento výlet se mi moc líbil a určitě bych byla ráda, kdybych si ho mohla zopakovat.

Nikol Kalábová, 7. A

V pondělí 17. června se naše sedmé ročníky účastnily výletu do Prahy. Jednalo se o celodenní školní výlet s příjemným poznáváním a prezentacemi našeho hlavního města Prahy. Do Prahy jsme odcestovali v sedm hodin ráno vlakem z Olomouce, abychom zahájili po příjezdu do Prahy výšlap na Petřín a navštívili Pražský hrad. Tam jsme dorazili metrem. Zavítali jsme i do zrcadlového bludiště, kde jsme se dost nasměli a putovali dál Prahou až na Karlův most a Staroměstské náměstí. U každé památky jsme měli po skupinkách připravené prezentace a ostatním spolužákům jsme památku několika větami prezentovali. Výlet byl tedy zaměřen především na

historické památky a díky připravenosti jsme získali i bohaté vědomosti. Počasí nám úžasně vyšlo a děkujeme za nádherně strávený den. Celkem jsme ušli krásných 17 km a nohy nás bolely ještě druhý den v avicích. Cestu zpět většina z nás ve vlaku prospala. Velmi děkujeme za perfektní atmosféru, odvalu i pochopení paní učitelce Evě Friesnerové, paní učitelce Gabriele Navrátilové a paní učitelce Daniele Žádníkové. Těšíme se na další školní rok a společné výlety.

Za 7. B Hlaváčová Šarlota

exkurze do Prahy očima Jaroslava Khanina

Spolužáci pod lupou

Máte či nemáte rádi tanec? Tentokrát jsme položili pár otázek naší spolužačce **Victorii Plaché**, pro kterou je tanec velkou vášní a láskou, věnuje se mu od malička. Vicky je usměvavá, energická slečna a naši školu reprezentuje na mnoha sportovních akcích. Ptali jsme se jí, kdy a jak se k tanci dostala, kdo ji k němu přivedl a jaké byly její začátky, jakému druhu tance se věnuje, co jí při trénincích nejvíce baví, zda se účastní tanečních soutěží a vystoupení a jak to má s trémou, co pro ni v životě tanec znamená a co je na tomto koníčku nejtěžší, jaké slavila největší úspěchy, jaké má vysněné cíle a jaká přání by si chtěla splnit...

3x archiv V. Plaché

Dobrý den, mé jméno je Victoria Plachá a budu vám vyprávět o svém koníčku - sportu. Tancuji už sedm let za taneční skupinu Rytmus Olomouc. Věnuji se disco dance a contemporary formacím. Každoročně se účastníme celorepublikových i mezinárodních soutěží. Taneční

sezóna se dělí na podzimní a jarní tour. V podzimní tour tancuji malou skupinku contemporary (7 tanečnic) a improvizční sólo. V jarní sezóně tancuji velké formace disco dance a contemporary (24 tanečnic). K mým největším úspěchům patří nominace na IDO (mistrovství Evropy) s duem. Tato soutěž byla tím nejlepším, co jsem mohla zažít, po boku jsem měla tu nejlepší a nejšíkovnější kamarádku Domes, se kterou jsem tančila tři roky v duu. S formacemi jsme

dosáhli v průběhu let mnoho medailových úspěchů, ať už na Mistrovství Moravy nebo na Mistrovství České republiky. Tancování mi přineslo nejen lásku k tanci, ale především nejlepší kamarádky, které nazývám "micinky". Samozřejmě nejvíc jsem vděčná svým rodičům za podporu a obětavost. Bez jejich podpory bych se tanci věnovat nemohla na takové úrovni. DĚKUJU A MILUJU.

Victorka

SUDOKU

7				9			2	
6		4			8			
		9		5		1		
2						8	6	9
	7						4	
9	4	8						5
		3		1		6		
			7			5		1
	6			3				8

Autorem výroku v tajence červencové křížovky je Apuleius (asi 125 - 180) platónský filozof a latinsky hovořící a píšící řečník.

Tajenka z červnového čísla zní: Každému prospívá to, co odpovídá jeho určení a přirozenosti. Správnou odpověď zaslala a výherkyní se stává paní Bc. Kateřina Paličková z Velkého Týnce. Gratulujeme.

Správné znění tajenky zašlete poštou, e-mailem nebo ho zatelefonujte na Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72, Velký Týnec, telefon.: 585 151 111, e-mail: sekretariat@velkytynec.cz a to do konce aktuálního měsíce.

VELKÝ TÝNEC	Cukerný roztok	Neurčitá základní číslovka	Tajenka 1	Zkr. am. firmy (General electric)	VELKÝ TÝNEC	Domácky Svataava	Vhodněji (hovor.) Mýtina			Budova se stáním pro lokomotivy				Vězení	Zn. ve tvaru vlnovky
Velko-městské zplodiny					Cit					Dopustit se Puls					
Slovensky jinde					Jásot Právem						Star. zn. počítačů Evrop. federace kopané				
Mohyla				Chycený Doupata			Zkr. demokrat. unie Těnisový úder					Kainův bratr Překrucovat			
Smrt dobytka							Druh léčiva Zvuk padající vody						Psychotropní látka Ženy (nářeč.)		
Přílišná zdvořilost							Kolem (kniž.) Spoj jehlou a nití			Zásoba					
VELKÝ TÝNEC	Neobuta	Slovensky ary Hudební dílo			Hedvábí Nešikovně					Komenského jm. (krátce) Opálení (kníž.)				Anglicky Asie	Zn. jednotky kmitočtu (Herz)
Tuzexová platidla				Zk. souhv. zajíc (lepús) Obyvatelstvo				Chem. zn. nobelia Chumáč rostlin			Otisk sazby Jm. spis. Pavla				
Opičí				Král pouště Římsky 11			Štíhlé stromy Značka tupoleva						Severozápad Sadomaso (bondage disciplína)		
MPZ Sovětského svazu			Římsky 14										Chem. značka bismutu		Pomůcka Air, Amina, Etot, Otis, Tilda, Uefa, Yzop
Asi (básn.)			Slovensky jde										Ruský souhlas		

VELKÝ TÝNEC	Veselý obřadný tanec	Domácky Adolf	Tajenka 2	Dívčí jméno	VELKÝ TÝNEC	Iniciály herce Sloupa	Mužské jméno (26. 4.)	Tajenka 4	Obyvatel pomyslné Arábie	Zdrobně-lina Tomáše
	Mládě kachny									
	Obdiv (knížně)					Druhá číslovka (100) Koření				
	Obrněná vozidla					Jinam Rusky tento				
VELKÝ TÝNEC	Lenivá	Odhalené Jenom (nářeč.)					Pás ke kimonu Zbožňovaná osoba			
	SPZ Leonberg (SRN)				Značka výtahů				Pokolení	Špice
	Zdají se mu sny (obráceně)				Zápasnický chvat Star. vztaž. zájmeno					
	Zn. pro zápis hudby					Násada k sekeře Zhoubná choroba				
	Mohamedova matka					Zvolání na Ladu Slovensky řepa				
VELKÝ TÝNEC	Holý	Řecké písmeno (obráceně)	Arie Tajenka 3				Tmel Řadová číslovka mezi 4. a 6.			

ZA PLOTEM

CO SE DĚJE ZA HRANICEMI NAŠÍ OBCE

Velkobystřická kulturní společnost, o.s. a Radio Haná Skyrock Vás zvou na čtrnáctý ročník rockového festivalu

Hanácké Woodstock & Bystřické pivní salon

Bijouterrier **Laura a její Tygři**
Vítково Kvarteto **Futurum**
Pumpa **Kohout Plaší smrt** **Death on Arrival**
DoBr. Man

Bystřické pivní salon na Zámeckém náměstí v zóně bez vstupenek.
 Nabízka více jak 24 druhů piv, jídla a pochutin.

sobota
3. srpna 2024, od 13.00 hod.
 Amfiteátr v Zámeckém parku, Velká Bystřice

Předprodej do 30.6.2024 450 Kč
 od 27. do 3.8.2024 (i na místě) 600 Kč

Možnost zakoupit vstupenky elektronicky na <https://gout.net/cs/festky/hanacke-woodstock-2024/cpvj/>
 a 7 zmlouvaných vstupenek + 3 zdarma

DĚTI DO 12 LET (včetně) v doprovodu zákonného zástupce (nebo jin pověřené osoby) VSTUP ZDARMA.
 Nárok na bezplatný vstup (věk) je zákonný zástupce dítěte v případě vyzvání pořadatele prokazatelně.

Předprodej vstupenek:
 Kulturní a informační centrum Velká Bystřice (KIC), Zámecké nám. 775, V. Bystřice
 Mimo sezónu: 1. 10. - 30. 4. Po - Pá: 8.30 - 17.00 hod. Setkání: 1. 5. - 30. 8. Út - Pá: 9.30 - 18.00 hod. So, Ne: 11.00 - 19.00 hod.
 rezervace na tel.: 734 236 502, kic@mvb.cz | rezervace na tel.: 734 236 502, kic@mvb.cz | rezervaci nutno vyzvednout do 3 prac. dnů a nejpozději do 2. 8. 2024

Další informace na: woodstock.velkabystrice.cz | Festivalový infolist: 734 236 502

Městské divadlo Olomouc

Donald Churchill

Natěrač

středa 21. srpna v 19 hod.
amfiteátr Velká Bystřice

Vstupné 350 / 450 Kč
 Předprodej Kulturní a informační centrum Velká Bystřice,
 Zámecké nám. 775, tel.: 734 236 502
 a smsticket

BRATŘI EBENOVÉ

facebook.com/bratriebenove

pátek 6. 9. 2024
od 20 hod.
amfiteátr Velká Bystřice

vstupné 450 a 600 Kč | předprodej KIC Velká Bystřice a smsticket

Olomoucký kraj KRAJOPROJEKCI KRÁLOVSTVÍ

Sdružení obcí mikroregionu Království pořádá **fotografickou soutěž** pro všechny své občany

KRÁLOVSTVÍ OBJEKTIVEM OBČANŮ KRÁLOVSTVÍ

Vyhlášeny jsou dvě kategorie:
1. POLE A ZAHRÁDKA
2. JAK SE ŽIJE V KRÁLOVSTVÍ
 - 17. ročník -

- autorem je občan mikroregionu Království
- fotografie velikosti A4 musí být vytištěny na fotografickém papíru
- fotografie musí být pořízeny na území mikroregionu Království
- jeden občan může do soutěže přihlásit až 4 snímky v každé kategorii
- na zadní straně musí být každá fotka označena jménem autora, adresou, mailovou adresou a místem pořízení snímku

Fotografie můžete odevzdat na kterémkoli OÚ mikroregionu Království do 31. října 2024

Vernisáž a vyhlášení výsledků se uskuteční v neděli 17. listopadu 2024 ve 14:00 v Kulturním domě v Cisařově

Vítěze vybere komise Sdružení obcí mikroregionu Království. Vítězové převzou na vernisáži hodnotné ceny! Akce se koná za finanční spolupráce Olomouckého kraje.

MONKEY BUSINESS / J.A.R.

13. ČERVENCE 2024 OD 19.00
AMFITEÁTR - VELKÁ BYSTŘICE

předprodej do 31. 5. 2024 (maximálně 500 ks vstupenek) ..... 650 Kč
 od 1.6. do 13.7. 2024 (i na místě) ..... 800 Kč

<https://gout.net/cs/festky/monkey-business-13-7-2024/>

Předprodej vstupenek: Kulturní a informační centrum Velká Bystřice (KIC), Zámecké nám. 775, V. Bystřice
 rezervace na tel.: 734 236 502, kic@mvb.cz | rezervace nutno vyzvednout do 3 prac. dnů a nejpozději do 8.7. 2024

V zóně se vstupenkou (v oploceném areálu) stojany na zamčení bicyklu – bez hlídání

PŘESAHY | $\frac{7}{24}$

do světa historie a kultury

Novák
Šálek
Přidal
Fiker
Jirků
Jareš
Špirit
Ševčíková
Vránová
Hanuška
Grónská

55 minut s Rostou Novákem

Byznysmen s pauzákem

Před 15 lety s partou kamarádů založil Cirk La Putyka a přestavěl pro něj zničnou budovu v pražské holešovické tržnici. „Vybudovat divadlo ve zcela nedivadelním prostoru, bez jakýchkoliv zkušeností a bez jakéhokoliv finančního zajištění, to byl fakt dost šílený projekt. Asi by mě to nikdy nenapadlo a určitě bych to tak dlouho nevydržel, kdybych neměl ADHD,“ říká Rosta Novák.

Cirk La Putyka je na české divadelní scéně výjimečný úkaz. Na tom se shodnou všichni. Divadelníci přitom řeknou, že je pro ně moc cirkus. Pro tanečníky je zase příliš divadlem a pro cirkusáky? Moc tanec a moc divadlo. V praxi to vypadá tak, že každé představení může mít úplně jiné publikum a přesně to považuje Rosta Novák za výhodu při úspěšném podnikání. A Cirk La Putyka také úspěšný je.

„Když jsme před patnácti lety company zakládali, řešili jsme jen, co a kde budeme hrát. Teď máme dvě company, stálo scénu i cirkusové šapitó, plánujeme už sezonu 2028/2029, prodáváme představení do zahraničí, připravujeme řadu eventů a také se zabýváme firemní kulturou, vzděláváním i třeba otázkou, jak získat mladou generaci či jak řešit druhou kariéru končících performerů.“ Stárnoucí akrobaty a tanečníky v La Putyce nečeká předčasné důchod jako v jiných souborech, ale počítá se s nimi do budoucna, na jiných pracovních postech. Tohle pravidlo mě, přiznám se, překvapilo asi nejvíc. A pak ještě sám Rosta Novák. Seděli jsme v jeho kanceláři, prohlíželi tabulky a schémata a já si spíš přišla jako u vrcholového manažera, než u principála. Zvláště když ten principál mluvil jadrnou manažerskou řečí.

S Cirkem La Putyka jste v květnu slavili kulaté narozeniny tak, že jste uvedli představení Okamžik a koncipovali jej jako ohlédnutí. Jak to tedy vlastně všechno začalo?

Před patnácti lety jsme si říkali Divadlo Rosti Novák, protože nikdo z nás nevěděl, jak to naše nadšení pojmenovat. Podívejte, tady mám třeba vstupenku do Divadla Archa v hodnotě 50 korun z 21. prosince 2008, což bylo naše vůbec první vystoupení. A na fotkách ze zkoušek jsou všichni zakládající členové souboru – třeba Petr Horníček, který teď má svoje Divadlo Bravo! v Braníku, je tu taky Vojta Dyk, Kuba Prachař, Honza Maxián, Jirka Kohout a taky moje žena, která tehdy čekala našeho nejmladšího syna Šimona a přitom vymýšlela kostýmy, což koneckonců dělá dodnes. První opravdová premiéra se konala pak 21. 4. 2009 v divadle La Fabrika.

Kolik vás tehdy bylo?

Na první zájezdy jsme si objednali spací autobus a vešli jsme se tam. Na jevišti nás bylo 13, celým týmem pak čítal okolo 20 lidí: zvukař, osvětlovač, dva technici, dva produkční, z nichž jeden byl můj brácha, finanční ředitelka, kostymérka...

A kolik je vás dnes?

Na denní bázi to odhaduju na nějakých 130, v širším okruhu pak 150 lidí. Celkově za ty roky prošly „barákem“ stovky lidí a podílely se na desítkách projektů.

Takže ten váš „barák“ už dávno není jen parta nadšených divadelníků, ale firma. Jak funguje?

Jsou to dnes dvě company. Cirk La Puty-

© Tomáš Nosil

Rostislav Novák mladší, tak se podepisuje oficiálně, ale všichni mu prostě říkají Rosta. Potomek starého loutkářského rodu Kopeckých v roce 2008 vytvořil společně se svým bratrem Vítem a partou kamarádů projekt La Putyka, který kombinoval akrobacii, tanec, loutky a sportovní výkony tak neotřelým způsobem, až přerostl v divadelní soubor Cirk La Putyka. Ten si za 15 let své existence už vydobyl výjimečné a také nezávislé postavení na české divadelní scéně, v poslední době stále častěji „boduje“ i ve světě. A byt už má generálního ředitele, který má na starost také Jatka78, Rosta Novák je stále v centru všeho dění. V Cirk La Putyka působí i jeho rodiče, žena, synové...

ka, obecně prospěšná společnost, a Jatka 78, která jsou úředně ústav. Obě společnosti stojí na třech pilířích. Ten první a zásadní pilíř jsou prodané vstupenky. Do covidu představovaly 82 procent našich celkových příjmů, dnes je to okolo 75 procent. Ten pokles nás mrzí, ale stejně jsou to výborná čísla. Co výborná! Nádherná čísla, která nám dávají svobodu. A také skvělá čísla v kontextu příspěvkových organizací města Prahy.

A těch zbylých 25 procent příjmů?

Druhý pilíř představují dotace a granty od Magistrátu hl. m. Prahy, ministerstva kultury, někdy i z evropských projektů. A třetí pilíř je partnerství, sponzoring, mecenášství a patroni. V letošním roce příjmy z těchto dvou zdrojů byly takřka vyrovnané.

Nicméně, nebude asi nikdy reálné, abyste se uživil jen ze vstupného.

Jsou to křehké váhy a my se pohybujeme, řekl bych, v hraničních polohách. Vše, co tady vzniká, je na bázi nezávislé kultury, přičemž některé projekty jsou velmi riskantní z ekonomického hlediska, protože se rozhodně nedají počítat do mainstreamu. Třeba představení Black Black Woods, které trvalo šest hodin a režiroval jej řecko-slovenský tandem Jozef Fruček a Linda Kapetanea, by se ze vstupného určitě nezaplatilo. Ale pak máme řadu představení, která ročně navštíví desítky lidí a vydělávají. Prostě se pohybujeme přesně na hranici diváckého a experimentálního divadla, což je skvělé – ale i náročné.

Sponzoři jsou vám nakloněni?

Myslím, že jsme jedna z mála company v tomto nezávislém sektoru, která od svých počátků spolupracuje systematicky se sponzory, s většinou z nich přitom dlouhodobě. Celých 15 let nás podporuje Budějovický Budvar, několik

roků jsme měli partnerství také s ČSOB, od letoška jsme zavedli sdílené generální partnerství s PPF a ČEZ. Bez těchto partnerů bychom určitě nemohli dělat nový cirkus, tak jak jej děláme. Se skupinou PPF se zaměřujeme na zahraniční projekty a naše vystupování po světě, pro ČEZ je zajímavá Praha a regiony. A pak jsou také partneři, kteří nám nedávají peníze, ale umožňují nám zefektivnit provoz. Třeba Toyota ČR nám šetří náklady na pronájem aut, jezdíme s jejími vozy nejen po ČR, ale třeba také při turné po Kanadě, v New Yorku. Díky PPF a její nadaci jsme nejen přestáli covid, ale mohli jsme rychle pomoci studentům Kyjevské akademie s projektem Boom, který měl premiéru ve skotském Edinburghu na Fringe festivalu. Ministerstvo kultury nám zase pomohlo, když jsme rozjžděli vysílání terestriální stanice Televize Naživo. Od jara 2020 vzniklo 70 premiér a na 30 živých přenosů z divadel. Jo, to byl úplný úlet, ale bylo úžasné, jaký měl ohlas.

Žádosti o dotace a granty, jednání s donory... To je poměrně těžká práce, ne?

Řekl bych, že je to nekončící péče a nekončící starost, které se dnes ve firmě věnuji já a nejméně další tři lidi, včetně Ondřeje Vykoukala, který je od loňského září výkonným ředitelem Jatek i Cirk La Putyka. Společně se přitom snažíme s partnery vymýšlet stále něco nového, vlastně je to dost kreativní práce. Třeba zrovna teď se soustředíme na mecenášství, to jsme zatím v partnerském portfoliu moc neměli. A první oficiální mecenáškou se stala Pavlína Saudková, která nám také pomáhá s fundraisingem, druhými mecenáši jsou manželé Baudyšovi. Partnerem Jatek 78 se může ovšem také stát jako patronka divadla, přičemž s námi budete sdílet řadu zážitků i v zákulisí.

Nabízíte také vystoupení pro firmy, organizujete eventy...

Na to máme zvláštní eventový department. Ideální je, když si firma koupí celé představení a my jej odehrajeme v našich prostorách, kde se pak koná i event. Velmi inspirující pro nás je ale i možnost, když hrajeme na objednávku pro klienty třeba ve Fóru Karlín, 02 Universum, v čističce v Bubenči, v Anežském klášteře, nebo i ve Španělském sále na Pražském hradě. To jsou výjimečné projekty, při nichž vytvoříme koncept přesně na míru pro klienta. Někdy k takovému představení vznikají i nové kostýmy, nová hudba. Třeba Porsche si takové představení objednal při uvedení nového elektromodelu, pozvalo na něj 150 top influencerů z Evropy a vytvořilo nám podmínky, které bychom si v divadle nikdy nemohli dovolit – se supermoderní jevištní technologií, světlý, s mappingem a projekcí, se špičkovým cateringem. Takové eventy děláme tři čtyři do roka. Vždycky je to kreativní projekt, který realizujeme od konceptu až po catering.

Přitom ale také pronajímáte Jatka78 pro nejrůznější firemní akce.

To neděláme tak často, protože primární je divadlo a diváci. Už v květnu spouštíme prodej vstupenek na září až leden, na začátku října pro únor až červen, plánujeme tedy hodně dopředu, což eventové agentury a firmy nedělají. Máme samozřejmě ještě jeden zdroj financí a to je prodej představení do zahraničí. Letos jsme už byli v Belgii, Německu, Francii, teď nás čeká Maďarsko, vloni to byla Amerika, Kanada, Polsko, Slovensko. O tohle se stará booking department, což je zase sedm lidí včetně CEO a jednoho agenta v Berlíně. V nejbližší době chceme najmout také agenta ve Francii a ve Švédsku.

Cirk La Putyka je tedy středně velká firma. Ještě jste šťastný, jako jste byl na začátku?

Složitá otázka. Dříve to bylo tak, že když se něco podařilo, ať už v divadle nebo v soukromí, prostě něco, co umožňuje uvědomit si pocit štěstí, živelně jsem to prožíval a setrval v tom poměrně dlouhou dobu. Teď zjišťuju, že mi to štěstí vydrží stále kratší a kratší čas, protože mě válcuje denní exekutiva. A té je víc a víc. Vlastně, když si štěstí chci trochu vychnutnat, musím se zastavit a říct si: „Teď se něco podařilo, stop! Pojďme si to užít!“ Živelnost se vytrácí, není na ni čas. A to mi samozřejmě dost vadí. Proto jsme se před nedávnem rozhodli naši company zastropovat, víc ji už nerozšiřovat. Mrzí mě to, ale teď odmítáme všechny uchazeče o práci v umělecké složce. Rozdělili jsme si také v company přesné odpovědnosti a cíle, abychom to lépe zvládali. A aby se z divadla právě nestala fabrika.

Nesouvisí prchavý pocit štěstí i s tím, že už vám není pětadvacet?

Tak stoprocentně. Když si uvědomím, že 15 let je třetina mého dosavadního života, je to hodně dlouhá doba. Tělo funguje jinak, vždyť máme „životnost“ jako vrcholoví sportovci. A před 15 lety se nám narodil nejmladší syn, prostřednímu je dnes 19 a nejstaršímu 26 a já už vím, že pocit štěstí z divadla nebo z práce je jiný, než pocit štěstí z rodiny, z věcí, které se dětem podaří. Do toho všeho se jistě propisuje i moje porucha chování, která dokáže spoustu věcí posouvat dopředu, ale taky spoustu věcí boří.

Nevěděla jsem, že vaše potíže jsou až tak zásadní.

Mám lehkou mozkovou dysfunkci, jak se tomu říkalo v roce 1982, kdy mi to diagnostikovali. Ale víc už nedělali. Asi se to mělo řešit během dospívání, ale to se tehdy nechávalo plavat, takže to řeším až teď, posledních pět let. Teď se tomu říká ADHD a má to spoustu konsekvencí – já jsem třeba hyperaktivní, nedělá mi problém držet v hlavě 20 nápadů a řešit 20 věcí paralelně vedle sebe a jít si za nimi.

To snad není vada, ale výhoda, ne?

Ono je to nejprve pro ostatní motivující, ale posléze je to pro všechny devastující včetně mě. K tomu připočtete, že dlou-

ho nevydržím na židli, furt se vrtím, měním pozici. Anebo píšu mailly s chybami. Dříve jsem se za to styděl, teď už se nebojím napsat: „Pokud tam vidíte hrubky a překlepy, omlouvám se. Já je nevidím, mám ADHD.“ Dřív jsem se neomloul a lidi mi nadávali, co jsem to napsal za bláboly.

To jsou nepříjemné situace, chápu. Ale udržet dvacet nápadů v hlavě a makat na nich zároveň? To mi přijde skvělé vybavení.

Ano, to je jedna z pozitivních věcí na ADHD. Mám v naturelu asi zakódované, že si nemám nikdy klást malé cíle. Něco si vysním a jdu za tím, přelézám jednu překážku za druhou a i kdybych padl až na dno, zase se vyškrábu. A ještě se z toho namáhavého výstupu raduju. Kdo jiný by sebral odvahu a začal budovat divadlo takového formátu bez finančního jistění a ve zcela nevidadelním prostoru, jako jsou holešovická jatka, kdyby neměl tuhle poruchu? Člověka bez ADHD by to ani nenapadlo, natož aby ještě sháněl cirkusové šapitó.

Říkáte, že ADHD řešíte posledních pět let. Mám tomu rozumět tak, že chodíte na terapii a usilujete o to, abyste své hyperaktivní sklony potlačil? Není to vlastně škoda vzhledem k vašemu podnikání?

Nejde o to potlačit, ale omezit. A dokázat pracovat sám se sebou. Já jsem dříve hyperaktivitu vnímal jako svůj přirozený naturel, ale neviděl jsem jeho druhou stranu: ty strachy, úzkosti, změny nálad, problémy s vyjadřováním. To jsem si neuvědomoval, ale velmi to pocítovalo okolí, rodina, kolegové. Snažím se teď tomu nenechávat volný průběh, abych neublížoval. To se učím, bohužel jsem k tomu dospěl později, než jsem měl.

Přišel za těch patnáct let okamžik, kdy jste s tím vším chtěl seknout?

Nikdy jsem neuvažoval o tom, že bych zavřel La Putyku. To je srdcová záležitost, to nejde. Ale tak tři roky zpátky jsme došli do momentu, kdy jsme já, můj brácha a Štěpán Kubišta, bývalý ředitel Jatek 78, chodili ke krizovému manažerovi a kladli si otázku, co dál? To byl čas, kdy se La Putyka oddělila od Jatek, vznikly dvě company a ty se začaly vzájemně vytlačovat. Naštěstí jsme to ustáli, dohodli jsme se na odpověd-

nostech i limitech. A já třeba také proto letos udělal to rozhodnutí, že ustoupím od režie a vrátím se k herecké profesi. Teď jsem měl možnost točit pár dní miniserii pro Českou televizi, čeká mě celovečerní film a moc se těším.

Na place vás nebude drtit ta velká odpovědnost?

Jako herec mám také odpovědnost, musím se se svým talentem a schopnostmi trefit do mantinelů, jež mi vytyčil režisér. Jako statutár dvou company jsem ale odpovědný i za ty mantinely, takže je to samozřejmě úplně jiný pocit, jiná tíha. Obloukem se vrátím k vaší otázce o štěstí a doplňuji, že momenty štěstí si dnes často hledám mimo divadlo, s úplně jinými lidmi. Zase jsem se i vrátil do sportovního prostředí, a to skrze syna Matyáše, který trénuje oštěp a chce se dostat na olympiádu. Mě sport také stále strašně baví, inspiruje a motivuje. Když jsem asi před pěti lety absolvoval triatlon Ironman a dojel po 14 hodinách do cíle, žil jsem z toho několik měsíců.

Z povedené premiéry se už takhle neradujete?

Když se vrátím k úplně prvnímu představení La Putyka, do momentu, kdy spustila hudba, mám to furt v sobě. Ale to jsou prostě ty první silné okamžiky. I když... Vloni jsme měli premiéru v Montrealu. Po 11 letech snažení jsme se dostali na jeden z nejprestižnějších festivalů s představením Runners a ohlasy publika i festivalového vedení byly tak nádherné, že mi to také stále rezonuje. A samozřejmě se raduju i z Okamžiku, představení, které vzniklo pro naše patnácté narozeniny. Ano, ještě to funguje! Jsem rád, že jsme nezařaditelní, že pro divadlo jsme moc cirkus, pro tanec jsme moc divadlo a pro cirkus jsme moc tanec, že tedy i každé představení má jiné publikum. V divadle se prostě stále něco mění, vyvíjí, překvapuje. To je skvělé.

Dovedete si představit, co budete dělat s La Putykou za 15 let?

No, kdybych byl šéfem korporátu, ukázal bych vám teď super prezentaci na obrazovce. Já tu prezentaci taky mám, ale ručně nakreslenou na pauzáku, vlastně na dvou pauzácích. Na jednom je struktura La Putyka, na druhém Jatek – a když ty dva pauzáky dáme přes sebe, uvidíte, čím budou tyhle dva podniky

v horizontu nejbližších pěti let. V některých bodech se tyto dva separátní projekty překrývají: společně mají vedení, tedy jednoho CEO, jednoho HR manažera, jednoho Head of production, jednoho Head of marketing, jednoho Technical director. A pak se tyto firmy v některých bodech oddělují. Například pro La Putyku je důležitý export, zatímco Jatka zajímá import. Na obou pauzácích je zase společný prostor pro Team development, firemní kulturu. A také třeba pro druhou kariéru performerů, kteří z jeviště postupně odcházejí.

Stárnoucí akrobati a performeré tedy neodejdou do předčasného důchodu, jak je v téhle branži zvykem, ale dostanou u vás jinou práci?

Samozřejmě! Počítáme s nimi, a to na různých pozicích v uměleckém i technickém developementu. A při vzdělávání. La Putyka má třeba studio pro děti od tří let a pak také Booster, což jsou masterclasses pro lidi ve firmě, jež vedou profíci ze zahraničí a z různých oborů – od marketingu, managementu až po herectví, akrobacii. A pak tu na těch pauzácích máme také zakreslenou kolonku pro generaci Z. Jak ji dokážeme přivést na jeviště, jak do hlediště? To jsou otázky pro blízkou budoucnost.

Tak se mi zdá, že v praxi tedy zrovna moc nebrzdíte.

Ještě jsem asi nenašel tu hranici, proč bych to neměl dál dělat, stále mě to motivuje, inspiruje. Někdy si ještě přijdu jako objevitel. Jo, to je asi to štěstí, o kterém jsme mluvili, byť si musím dávat už větší pozor, abych si jej užil. Taky mě baví přemýšlet o tom, že nemusí být jediným naším výstupem divadelní představení, ale můžeme vytvářet i něco jiného. Ať je to třeba knížka nebo film, nebo to může být kulatý stůl na téma kultura či donátorství v kultuře. Být motivátorem, předávat naše zkušenosti dál, vlastně i vyhledávat, oslovovat nastupující generaci. To je taky fajn představa.

Rozhovor vyšel v časopise Finmag 2/2024

Irena Jirků
Autorka je publicistka,
šéfredaktorka časopisu Finmag

KNIHA, O KTERÉ SE MLUVÍ

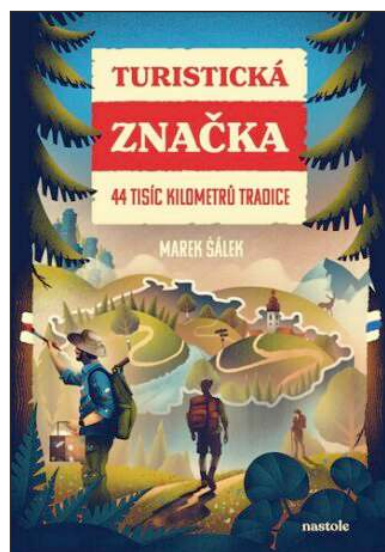
Turistická značka

44 tisíc kilometrů tradice

Marek Šálek

Osobní vyznání

Bum! A další bum!
Pamatuju si to z dětství docela dobře: jdeme po lesní cestě a můj soutěživý táta vítězoslavně volá: „Bum!“ A za chvíli: „Další bum! Vedu dva nula.“ Až když mu máma „nenápadně“ připomněla, že jsem ještě dítě, nechal mě jít kousek napřed nebo předstíral, že značku nevidí, abych i já mohl šťastně vykřiknout: „Bum!“
V průběhu výletu pak inscenoval skóre tak, aby náš souboj připomínal ty nejnapínavější fotbalové zápasy, z nichž mnohé měl jako sportovní novinář možnost spatřit na vlastní oči.
Jako jedináček jsem byl vděčný za každou hru, při které nás bylo víc pohromadě, takže bych tátu klidně nechal i vyhrát, aby byl spokojený. Hlavní bylo, že můžu jako čmuchačič štěně pobíhat

mezi stromy a hledat červenobílý, modrobílý, zelenobílý či žlutobílý čtvereček. Případně šipku. A hulákat na lesy: „Bum! Bum! Bum!“

Zlatá éra Zde není poručíkování či omezení

Zdola, za pomoci vzdělanecké a podnikatelské elity. Tak se rodila na konci devatenáctého století síla Klubu českých turistů. Mladý spolek se kromě značení prvních tras věnoval výstavbě rozhleden, chat a nocleháren, za první republiky se stal největším soukromým ubytovatelem v zemi. Svou roli v jeho rostoucí popularitě hrálo i vlastenecké citění, či chcete-li národovectví: v pohraničí se zápolilo téměř o každý kopec, docházelo i na potyčky.
„Chceme se cestováním vzdělávat

a cestování po Čechách všemi způsoby podporovat, nejen vyhledávat krásné krajiny a pamětihodná místa, nýbrž je přístupnými a turistickému požitku způsobilými činit.“

Tak znělo prohlášení v prvním čísle časopisu, který začal vycházet půl roku po založení Klubu českých turistů. Došlo k němu 11. června 1888 v pražské Měšťanské besedě.

V té době se zde turistikou zabývalo

přes dvacet německých spolků, většina z nich v příhraničí. Existoval i významný český, či přesněji moravský spolek: v roce 1884 byla založena Pohorská jednota Radhošť.

Prvním předsedou Klubu českých turistů se stal vlastenec, cestovatel a mecenáš Vojta Náprstek. Byť se ve funkci spíš jen ochomýtl a po půl roce rezignoval, vtiskl mladému spolku prestiž. Jeho nástupcem byl profesor Jaroslav Zdeněk, učitel zeměpisu a zakladatel České astronomické společnosti, který po roce také odstoupil. Mužem, který v čele KČT vytrval následující čtvrtstoletí, se stal architekt Vratislav Pasovský.

„Základním stavebním kamenem byly lokální pobočky zvané odbory, jejichž členy a podporovatelé se stávali učitelé, právníci, lékaři, radní či starostové – zkrátka lidé, kteří měli v místě svého působení vliv a vážnost,“ říká mladý historik Michal Bařinka, který se dějinami Klubu českých turistů dlouhodobě zabývá a sám je značkař.

Ve zmíněném *Časopisu turistů* se dále dočteme: „Úkol náš jest velmi rozsáhlý. Nejen že na naše bedra spadá celý vývoj české turistiky po stránce theoretické a literární, ale ještě větší práce spočívá v praktickém provádění vytčeného úkolu, neboť obor činnosti našeho klubu zaujímá rozsah celého království. Tím přicházíme k velmi důležité stránce naší organizace, a ta jest: v každém ohledu úplná samostatnost místních odborů. Zde není žádné poručíkování, žádné omezení činnosti od ústředního výboru. Naopak se hledí vždy k tomu, aby touto volností povzbuzovány byly naše odbory k podnikům novým, k čemuž výbor ústředí poskytne své ochotné rady a pomoci jen tam, kde a pokud si toho odbor sám přeje.“

Důležitou součástí klubové činnosti byly od počátku výlety. První organizovaná výprava se uskutečnila 5. května 1889

a podle historických pramenů se jí zúčastnilo pětatřicet lidí. Přijeli vlakem do Karlštejna, kde na nádraží čekal místní hajný, aby se ujal role průvodce. Společně pak šli do Svatého Jana pod Skalou a odtud do Berouna.

Druhý pochod se konal o dva týdny později pod vedením místního báňského rady, tentokrát se šlo přes zříceninu Valdek do Hořovic a Jinců. Původně byl výlet plánovaný jako jednodenní, ale kvůli bouři, která strhla a odplavila část železniční trati, se protáhl přes noc. Účastníci museli ke své nemalé rozmrzelosti přespát na tvrdých lavicích v odstavených vagoncích na berounském nádraží a domů se vrátili až další den.

V té době už se schylovalo k nejvýznamnější expedici v dějinách Klubu českých turistů – na Světovou výstavu do Paříže. Šlo o náročnou akci, jejíž organizace se

neobešla bez komplikací: „Výbor doznal hmotných překážek tak značných, že mu nebylo lze ve vyjednávání pokračovati. Neboť kladly si dráhy podmínku kauce 14 000 franků na 14 dní před vypravením vlaku. Na takový podnik se výbor nikterak odvážit nemohl,“ píše *Časopis turistů* v říjnu 1889.

Naštěstí se objevil velkorysý mecenáš: z Vídně přišel dopis od „cestovního podnikatelstva Schroeckelovy vdovy“, které nabídlo vypravit vlak pro české turisty a poskytnout „výhody co největší“. Výsledná dohoda zněla: „Kdyby se podařilo získati 200-250 osob, bude rychlovlak výlučně pro klub turistů zřízen.“

Přihlásilo se 363 lidí, tedy o třetinu více, než bylo členů klubu. Musely být vypraveny dvě soupravy, přičemž v Linci se připojilo ještě 150 cestujících z Halic. Několikadenní cestu poznamenaly stížnosti (například: „Po přestupu ve Švýcarsku se v kupé tísnilo až 10 osob a mnozí museli pokračovat vestoje“), ale útrapy stály za to.

Účastníci zájezdu se vrátili ohromeni zejména Eiffelovou věží, tehdy nejvyšší stavbou světa. A rozhodli se vystavět v Praze její zmenšeninu.

BÁSEŇ MĚSÍCE

Unute král Věčný, Válečník smíření

Tomáš Přidal

Netoužil po slávě.
Netoužil po přepychu.
Nepřál si dlouhověkost.
Ba ani Věčný život.
Jako jiní...

...jemu podobní,
přesto s odlišnými Prioritami.

Přál si zemřít.

Žít a také umřít jako smrtelník!

Unute
(tímto jménem byl křtěn)
vládl Věčným,
rodu šlechticů
s měsíční krví,
v které se mísila bojovná síla
&
Touha po věčném Bytí.

Těmto Věčným válečníkům
nebyla cizí žádná krev;
dokázali si podmanit měsíční svit
a vnést světlo tam,
kde jinak vládla tma...

Unute je Věčný,
ale zároveň Zrádce!
šeptala Železná rada.

Musíte zabránit jeho smíření se smrtí,
je jeden z Nás,
Unute je Věčností samotnou, která vládne,
nesmí porušit naše Hodnoty - je to Zákon!

Nesmí zemřít!
Nemůžeme mu to dovolit,

za žádných okolností!

Unute Věčný,
v tichosti & beze svědků,
sňal ze sebe duši nesmrtelnou...

Stal se smrtelníkem,
jak bylo jeho zbožným přáním.

Nyní pátrá po své nové Identitě,
rovněž zastává titul Válečník smíření,
neb tam, kde někdo zasel nenávisť,
on sklízí válečná pole mírovým jednáním.

Je trnem v oku Železné Radě,
představenstvu s tvrdou kázní a
výcvikem,
Věčným, kterým byl i On sám...

Unuteho (ne)smrtelnost zůstává stejnou
záhadou
jako jeho další Osud...

Dějiny o něm *náhle* mlčí,
stejně jako o jeho dávné smrti,
jež pro něj byla vykoupením
i vytouženou svobodou.

Byl *nadobro* smazán ze světa?

Pokud Unute *ještě* žije,
přejme mu krásný konec.

Konec jako z eposu,
kdy zemře v hrdinném boji...

(pokud to není boj s jeho vlastním stínem).

Tomáš Přidal, básník, publicista a amatérský archeolog se narodil 10. května 1990 v Olomouci. Debutoval básnickou sbírkou *Studování mělkého kroku* (Dauphin Praha 2020). Na webu *Olomoucký deník* v rubrice „čtenář reportér“ vychází jeho básně ve středu a v neděli. 11. září 2021 dostal uznání Mobelovy ceny 2020 za debutující sbírku. Publikoval poezii v měsíčníku *Pevnost*, kulturní revue *Host*, kulturním

čtrnáctideníku *Advojka*, ve *Tvaru*, v antologii *Nejlepší české básně 2013* a v *Almanaších české poezie: Ptáci z podzemí* (2013) *Pastýři noci* (2014) *Rybáři odlivu* (2015) *Řezbáři stínů* (2016) *Řeka úsvitu* (2017) *Noc plná žen* (2018) *Delty domovů* (2019) *Cesta k hoře úsvitu* (2020) *Ohlédni se nezkaženíš* (2021). Šech 31 básní ve sbírce *Sblížení dvou nebes* věnoval autor svým rodičům.

Paní tchyně, v kuchyni zpola utopená pod vlnami spravovaných Ludvových ponožek, znamenala sice z pracovní svého zete už chvíli nějaký hluk, slyšela také telefon, ale vběhla tam až když odtamtud zalehl až k půdě strašlivý řev. U prahu zmrzla údivem na balvánek ledu. Ludva vyl a dupal, a objímaje vyděšeného radu Ptáčka, lbal ho střídavě na obě duceaté tváře. A řval přitom jako přes lesy:

„Ty zlatej kluku! Ty tlustej anděli! Ty posluho štěstí! Ty krasavče z Brna! Ty válečnej kamaráde!“

„Zachraňte mě!“ sténal naproti tomu pan rada Ftáček.

Tchyně se vzpamatovala tak dalece, že se rozhodla zachránit z převržené vázy péřové květiny, po nichž Ludva šlapal.

„Bábo!“ vykřikl Ludva, „už je tu! Já jsem otec!“

Paní tchyně sepjala ruce a květiny jí zase vypadly.

„Pánbůh požehnej!“ řekla, „co se narodilo?“

„HOLKA!“ zařval Ludva a vlepil panu radovi Ptáčkovi na baňatý nos hubičku.

***

Paní tchyně se motala, poněvadž jí Ludva roztočil jako káču. Pan rada Ptáček, konečně osvobozen, klesl na pohovku. Paní tchyně v úmyslu usednout vedle něho usedla mu na klín. Ludva vytáhl ze skříně láhev koňaku.

„Napijeme se“ povídá, „na zdraví mé dcery. Pane magistrtrrr, vítrrr se obrátil. Smlouvu zničil nemilosrdný osud. Stal se zárazk. Lékaři tvrdili, že to bude až za týden.“

„Ba ne, Ludvíčku,“ pípla paní tchyně, „čekalo se to co chvíli.“

„Ha! Proč jsem byl klamán?“

„Protože jste stará nervóza,“ řekla tchyně se šťastným úsměvem.

***

Koňaku jen ulízla, otrásla se a vrátila se do kuchyně. Popadla ponožky, které měla v práci, a díra nedíra házela je do košíku. Nastávaly jiné starosti, Zádná pomoc, Ludva může chodit třeba bos, a vůbec, teď se bude trochu odbývat i v ostatním. To je nevynutelný osud každého nově promovaného otce.

Po sedmé hodině prý už mohou za mladou maminkou do sanatoria přijít. Všecko prý je v nejlepší pořádku.

„Tak tedy ode dneška je nás v republice víc,“ pravil Ludva panu radovi hrdě. „A vy přivezete do Brna náramné zprávy.“

Ludva vzal budíka a nařídil jej na tři čtvrti na sedm.

„Zatím si můžeme pohovořit,“ mlaskal. „Korán vám dám s sebou, mám jej tady. Jen jim klidně řekněte, že jsem ho uloupil. S díky vracím. Můj závazek padá, poněvadž se v něm mluví jen o synovi, nikoli o dceři. Teď budu hledat kmotru a ne kmotra, neřkuli krát dvacet sedm. Ostatně sedmadvacet kmoter, to by byla teprve hrůza.“

Ludva, sledován lesknoucím se zrakem páně radových, odstavil těžký psací stůl, poklekl na podlahu a odpočítav pět parket od zdi pod oknem a sedm od zdi sousední, zajel kapesním nožem do skuliny a otevřel rafinovaně konstruovanou skrýš. Odtamtud vyňal silnou knihu v kůži vázanou a zlatým plechem v rozích okovanou, setřásl dva pavouky, foukl do ní a rozevřel ji.

„Zde je originál zápisu,“ ukázal, položiv otevřenou knihu před pana radu.

Pan rada vztáhl ruku skoro slavnostně. Želáné tajemství se před nim otvíralo dokonale.

„Já...“ řekl pan rada a zakuckal se.

„Podle znění svého písemného závazku bych vás za kmotra uznat nemusel,“ nedal mu naštěstí domluvit Ludva. „Ale na druhé straně nezáleží valně na tom, je-li vás sedmadvacet nebo osmadvacet. Můžete tedy být kmotrem, ale jen tehdy, složíte-li předem mému potomku do vinku deset tisíc Kčs.“

Panu radovi se zatmělo před očima.

„Víc by to nemohlo být?“

„Mohlo. Já říkám minimum. V tom případě můj syn dostane jméno i po vás. To už je fuk. Poněvadž si to sám ujít taky nedám, bude mít moje dítě devěťadvacet jmen. Velebný pán se při křtu ubrebtá, matrika se rozšíří, doma si pořídím jmenný seznam, a až budeme kluka volat k obědu, začneme s tím ve čtvrt na jedenáct.“

Ludva Láce obcházel konferenční stůlek, u něhož pan rada seděl, a zapáliv si cigaretu, oklepal mu popel nepozorně na záda.

„Pane Láce...“ začal pan rada, lapaje v tmách svých znalostí po světlých šípech vědění, jimiž Ludva rozmařile střílel, „bylo by mi jistě velkou ctí, kdybych...“

„Deset tisíc, povídám,“ zaštěkal Ludva, „čest nechte stranou. Četl jste smlouvu v kóranu?“

„Znáám podmínky...“

„Jste novíc, to je na vás vidět. Co je v klubu nového?“

„Nic.“

„Opravdu nic?“

„Nevěděl bych,“ vrtěl hlavou pan rada, přemítaje usilovně o Ludvově záhadném pohledu, „leda...“

„Tedy přece něco,“ řekl Ludva nenávislně.

Pan rada se tupě usmíval, ale mozek měl ve varu. Pobyt paní Lácové v porodním sanatoriu svědčil o tom, že jí odtamtud nepřivezou s Giogliem Krňochem v peřince, nýbrž po případě se skutečným novorozenětem, a Gioglio Krňoch tedy nemluvil v par-ku o sobě, nýbrž o doopravdivickém kojenci. Pan rada si prozatím zjednodušil úvahy tím, že adoptování Gioglia Krňocha do rodiny Láců z nich vyloučil, poněvadž se mu to stejně zdálo být nějakým krutým omylem. Raději si pevně uvědomil, že Ludva Láce udržuje styky s Giogliem Krňochem, což prokázala jednak výpověď jeho tchyně, jednak dopis, zachycený v Brně, a koneckonců i adoptační záležitost. Střeďeční pánský klub – nějaká výstřední skupina hýřilů – si zavázal spisovatele Ludvu kmotrovským jeho dítětem, a Ludvu Láce to nyní zřejmě mrzí. Písemně to bylo potvrzeno v zápiscích klubu, které asi ti zvrhlíci nazývali koránem. Střeďeční pánský klub se

scházel u Vilema Rozmajzla, kam Ludva Láce omylem zaslal svůj dopis, poněvadž na Gioglia Krňocha i na klub myslii současně, a snadno tedy adresu popletl. Vilem Rozmajzl středu co středu překračoval v zájmu a na přání SPK policejní hodinu. Senzace s černou mumií i se sprostou dámost s knírem bude lze dostatečně a jistě lehce vysvětlit. A pokud jde o noční vloupání, je vysvětleno už nyní. Korán se smlouvou o kmotrovství byl uložen v zadní separátní místnosti hostince, kde se klub bezpochyby scházel. Pan rada si bleskem vzpomněl, že se tam odjakživa tikalo „v mešitě“. Gioglio Krňoch korán pro Ludvu ukradl, poněvadž co by tam byl jinak pohledával. O této loupeži pak raději klub i Rozmajzl mlčeli, aby na Rozmajzla neprasklo předřžování policejní hodiny a na Klub řada jeho výstředností – k nimž bezpochyby náležela černá mumie i sprostá dáma s knírem. Pro Vilema Rozmajzla znamenaly střeďeční schůzky SPK asi pěkný obchod, kdežto účel Střeďečního panského klubu zůstával zatím nejasný – ačkoli bylo lze soudit, že běží jen o nemorální povyražení. Zničením smlouvy o sedmadvaceti kmotrech by si třeba Ludva Láce ulíhčil. Nyní se ptá, co je v klubu nového. Co by bylo. Jistě poplach nad zmizením klubovních zápisů.

Pan rada odvážně práskl do černého.

„Milý pane Láce,“ pravil s povzdechem, „klub je pobouřen. Nedávno bylo do hostince U hroznové kapky provedeno odvážné noční vloupání a náš korán zmizel.“

Ludva naježil obočí. Jak se to naučil, bylo kdekomu záhadou. „Já vím,“ odsekl. „Mně jde o to, zdali už se korán našel.“

„Nenašel,“ řekl smutně pan rada, „stále ještě máme podezření...“

„Na mne?“ vyjel Ludva. „Varuju vás!“

„Toiž, drahý pane Láce... uvažovalo se, že... ovšem zcela přátelsky... jako žert... ta smlouva, týkající se narození vašeho děcka...“

„Hrom do ni! Samozřejmě na to myslím, kudy chodím, a přeju vám, abyste tu zatracenou věc už vůbec nenašli. Ale už tu byli jednou a museli uznat moje alibi. Vyřídte jim, že jsou bídáci. Sami si s tím ke mně znovu netroufali, poslali tedy nováčka. Jen z toho důvodu vás na odchodu nepřerazím, pane magistrrr. Při mě poslední návštěvě Brna byl korán ještě v naprostém pořádku. Od té doby jsem se z Prahy nehnu. Poručím se vám zdvořile.“

Ale pan rada se nehýbal a začínal se konečně tvářit chytře.

„Víte, pane Láce,“ pravil, mhouře oči, „v klubu jsou chytří chlapi. Vloupání provedl za vás jakýsi Giooglio Krňoch.“

„Kdo?“ řekl Ludva a hrůzně se zamračil.

„Kalif a vezírové mě upozornili,“ pravil pan rada laskavě, „že se asi budete tvářit, jako byste ho neznal.“

„Neznám. Krňochlio Gligoch? Co je to za monstrum?“

Ale běda, pan rada Ptáček měl nashromážděno již dosti důkazů, aby mohl na dlouhého spisovatele vzlízet z nízkého křesla s jistotou. Opojen úspěchem, přehlédl i Ludvův výraz, prorokující, že se poperou.

„Milý pane Láce, neznáte-li Giooglia Krňocha vy, zná ho vaše paní tchyně. Sděliťa mi, že Giooglio Krňoch dnes před čtvrtou hodinou od vás odešel, aby cestoval zpět do Brna. A...“ pan rada si přidal, „byl prý vašim hostem několik dní. Je mi s podivem, že jste ho ve svém bytě nezahledl, ačkoli je to poměrně malý byt.“

„Člověk pořád neslídí ve všech koutech,“ odvětil Ludva zuřivě, „a větší byt budu mít, až mi ho ouřad přidělí.“

„To se ho nedočkáte,“ usmíval se šťastně pan rada.

„A co se tyče mé tchyně,“ dodal Ludva ve snaze vymluvit se ještě lépe, „mohl byste vědět, že ani nejlepší tchyně nestojí za moc. Já vám, pane, tvrdím, že mívá zachvaty, slyšívá náš fikus růst a podobně. Nechá si všechno vsugerovat, je to slabá povaha, v mládí dělávala medium. Kdybyste jí byl řekl, že u nás byl na návštěvě Jan Lucemburský, byla by tomu věřila taky.“

Pan rada Ptáček, stále se usmívaje, zdvihl se z křesla.

„Nic nedělá, pane Láce, nic nedělá, on je mezi Gioogliem Krňochem a Janem Lucemburským přece jen jakýsi rozdíl. Vráťm se do Brna a podám klubu zprávu. Však se o tom kalif s vámi domluví sám. Paní tchyni dejte laskavě prohlédnout neurologem. Neberte její sklony na lehkou váhu, jednou by se vám to mohlo po čertech špatně vyplácit.“

Pan rada se ohlížel po klobouku. Kdyby si ho byl vsadil hned na hlavu, byl by mu ho Ludva Láce možná shodil plácnutím, jelikož se tak tvářil. Pan rada se proto rozhodl couvat k východu pozpátku. Ale Ludva se trochu sehnul, vysunul hlavu dopředu, ukázal spodní zuby a šel za ním krok co krok.

„Pane,“ řekl pan rada s oprávněnou obavou v hlase, „takto žádný gentleman svou porážku nepřijímá!“

„Já nejsem gentleman,“ odpověděl Ludva, „to je o mně známo. Zastavte se!“

Pan rada neuposlechl a proto se převálil přes židli, která mu stála v cestě. Jelikož vážil téměř 100 kg, zatřásl se i klapky neošetřovaného psachio stroje a pan rada ukázal Ludvovi podrážky.

„Povídal jsem, abyste se zastavil,“ pravil Ludva, napřímiv se a založiv ruce na prsou, „a vy na to, že nejsem gentleman.“

„Já to řekl předtím,“ zahekal mrzutě pan rada, zůstav pro tu chvíli sedět na zemi.

„To je jedno. Kostky jsou vrženy, karty odhaleny. Od nešťastné bitvy u Thermopyl nebylo u mne posla tak neblahého jako jste vy, pane magistrrr. Ta nešťastná smlouva musí zmizet ze světa stůj co stůj.“

„Zavázal jste se...“

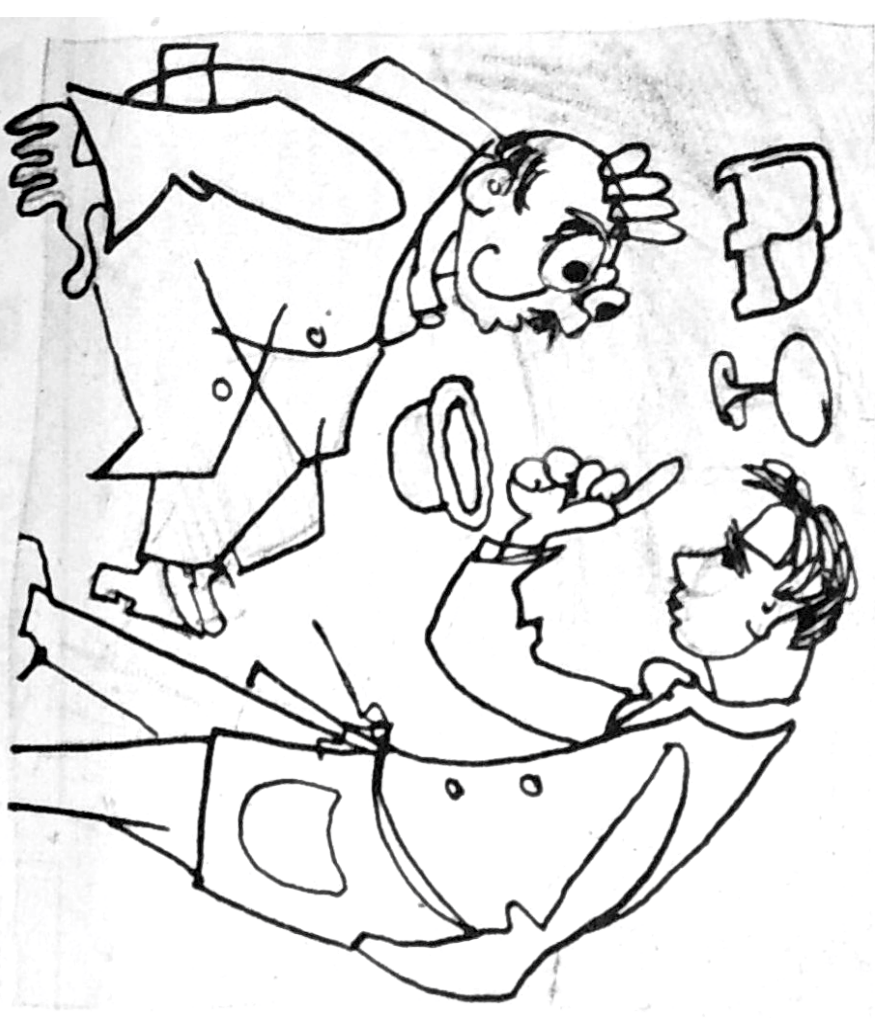
„Ale v sedm hodin ráno, pane, při ztrátě soudnosti! Vliv alkoholu, pane! Sliácký kousek! Troufal jsem si na dvacet sedm kmotrů a na tolikéž jmen pro svého syna! Víte, co to znamená pro muže, jenž se až dosud těšil úctě a vážnosti u své zákonitě manželky?“

„Pouhá polehčující okolnost!“ pravil pan rada, ztěžka vstávaje. „Největší strach ze všech strachů na světě je strach z vlastní manželky. To znám.“

„A proto...“ řekl Ludva, „musíme se my dva o tom nějak domluvit, nebo...“

Ale vtom mu do toho zvoncem takměř kravským zabouřil telefon.

***

Pan rada Ftáček vsedl do brněnského rychlíku, položil vedle sebe Ludvou pochroumaný klobouk, aby mohl prohledávat sousední místo za obsazené a aby měl větší pohodlí, a rozvěřel před sebou korán SPK.

Za Kolínem o klobouček přišel. Noví cestující podávali rozhořčené oferty na prázdné místo, a ostatní osazenstvo se pobouřilo.

„Kde je ten pán?“ byl učiněn dotaz, „klobouk tu leží už z Prahy.“

Usoudilo se, že pánovi vlak ujel. Klobouček převzal průvodčí se slibem, že jej po návratu do Prahy odevzdá v nádražní kanceláři, a vedle pana rady se uvelebil koňský handlíř.

Pan rada se přimáčkli nelibě k okénku a polykaje zlost, snažil se upnout zájem opět na obsah koránu.

Osvojil si dokonalé vědomosti o SPK.

V duchu pak nazval tuto organizaci, výlučně společenskou, morální džunglí. Sdružovalo 27 členů, jejichž pravá jména, bohužel, nebyla uvedena, za tím účelem, aby si jednou týdne důkladně odpočinuli od svých manželek. Jelikož se v koránu vedly podrobné zápisy o každé schůzi, bylo zřejmé, že Vilem Rozmajzl skutečně středu co středu překročuje policejní hodinu, a to pravidelně až přes ranní opětne otevření podniku.

„Hadži Osrám al Rahat –“ četl chvějícím se hlasem, „čestný člen SPK č. 1, přísahá při vousu prorokově a pod trestem pranýřování všech nepravostí, jichž se v hradbách našeho města bez vědomí své nejmilejší manželky dopustil, že křesťným kmetrem svého syna, jehož zrození očekává ke sklonku pústu Mazdazdanu, nebudeme jmenovatí žádného nevěřícího daura, nýbrž družinu kalifových vezírů, tvořících tajný vinný spolek SPK (Středeční Pánský Klub), to jest všech jeho 27 (slovy dvacet sedm) oudů čili členů, z nichž každý zvlášť dá synu Hadžiho Osráma al Rahata jméno své. Křesťní kmotři SPK budou za tím účelem závčas pozváni do sídelního města Hadžiho Osráma al Rahata, a Hadži Osrám al Rahat je povinen postarat se o jejich důstojné pohostění po čtrnáct západů slunce za sebou až do čtrnácti slunce východů. Krstné dárky přivezou vezírové SPK podle vlastního výběru, avšak Hadži Osrám al Rahat nemá právo stěžovat si na jejich špatnou kvalitu. Naopak, všichni pozvaní kmotři–kalifové SPK si vymíníjí od Hadžiho Osráma al Rahata péči nejlepší, jakož i hodování důstojné ráje Mahomedova.“

Za tuto prokázanou čest platí Hadži Osrám al Rahat ihned pět mázovek vína, a na dotvrzení závazku dalších pět, při čemž vkládá čelo a pravou nohu zároveň a současně na tento korán.“

„Čelo a nohu současně?“ vytrhl se pan rada, „jak jste to provedl?“

„Takhle,“ řekl Ludva a ukázal mu to. „A jak vy?“

„Já jsem na to měl dispens,“ řekl pan rada a četl dále: „Hadži Osrám al Rahat se podpisuje pod toto ujednání jednak svým jménem klubovním, jednak jménem občanským. Bude proklet a na věky tvrdě pronásledován, jestliže svému závazku nedostojí.“

„Poslouchejte,“ vzhledl znovu pan rada, „hned, jak jsem o tomhle slyšel, pomysll jsem si, že snad by nebylo třeba brát tehle hospodský vtip vážně.“

„Chachal!“ řekl Ludva bez úsměvu. „Jestli na to pohlížíte takhle, neměl jste se k nim dávat. Je vidět, že je ještě dobře neznáte. Oni pěstují strašlivé kanady. Dejte si na ně pozor. Jak se do něčeho zamotáte, jako jsem to udělal já, běda vám. Je to strašlivá banda. Víte přece, co se stalo druhé manželce šejka Hoňmuchy. Já jsem sice přitom nebyl, když u nádraží nadávala, ale četl jsem si referát v koránu. Vlasy mi vstávaly hrůzou.“

„Hm, hm,“ pokyvoval pan rada zamýšlen.

„Mám tak silnou fantazii,“ dodal Ludva, „že jsem z ní živ. Ale ani ve snu si nedovedu představit, co by si na mne vymysllili, kdybych porušil jejich dekrety. Taky jste na ně přísahal?“

„Taky. Místo současného kladení nohy a čela na korán – to nesvedu – jsem musel vypít ex půllitr vody.“

„To vám přejú,“ pravil Ludva zlomyslně.

Natáhl blaženě pod stolek své dlouhé nohy, pročež se stalo, že pana radu kopl do hole-ně.

„...nedostojí,“ opakoval pan rada z koránu. „Tento závazek je platný potud, pokud existuje SPK. Osrám al Rahat nemá, nemůže a nesmí se vymlouvat na vinné opojení ve chvíli podpisu, jelikož sám o sobě požádal Středeční pánský klub o kmetrovství...“

„Já blbec!“ vsunul Ludva.

„...a kdyby se přece zpěchoval, nechtěje svůj závazek v plné míře uznati, bude mu tento protokol předložen jako důkaz. Nebyli-li by předloženi, má Osrám al Rahat plné právo ujednání popírat, a nebude pak ani trestán ani pronásledován. SPK totiž z vlast-ní zkušenosti všech svých členů uznává, že i nejlepší muž padíšáhův, neznaje síly vína, může ho paměť opustit.“

„Tady je špatný přechodník,“ upozornil pan rada.

„To je schválně,“ odtušil Ludva. „Ceremoniáře už bolela ruka, proto si to zkrátit.“
„Následují podpisy. Abu el Hamsa Miah, Siegfried von Mekka, Builja Alamsa Zlatý Roi... tohle nemůžu přečíst... svědkové na věčnou paměť muezzin Filip, vrchní a zároveň spodní číšník, a Rozmajarz Vilém, zloděj z Bagdadu.“

Pan rada si položil knihu do klína. „Jak jste se seznámil s tím Krňochem, pane Láče?“
„Helejte,“ řekl Ludva, ohlédnuv se po tikajícím budíku. „Gioglio Krňoch je přece člověk z mého oboru. Před časem jsem ho interviewoval pro svou literární tvorbu, a to na doporučení jistého známého. A tak jsme se domluvili.“

„Gioglio Krňoch byl k loupeži Koránu beze všeho ochoten?“ zeptal se pan rada zálučně.

„Za odměnu. Je to starý poctivec.“

„To bych neřekl. Loupež je loupež.“

„Však také peněžitou odměnu nepřijal. Je vidět, že ho neznáte.“ Ludva se zamračil, ale pan rada rovněž. „Nikdy se nedočkal za svou poctivou námahu vděku, odstrkovali ho, kde mohli. Ouchápeček. Neměl nikdy ostré lokty. Dřel svědomitě na jiné, na ty pravé kapitalisty, kteří tyli z jeho práce. Dělal se moudrými z toho, co jim našel on sám, vynášeli se s tím jako se svým, a Krňoch trpělivě stál stranou. Vždycky miloval svou práci, ale jeho fóřtandí taky, to jest tu jeho. Gioglio Krňoch nikdy nepomlouvá, ale člověk si z jeho zážitků utvoří úsudek sám. Vyprávěl mi několik opravdu zajímavých kriminalistických příběhů – jako o tom Individuu, co páralo dámám v Brně žiletkou kožichy – a když ho chytili – jako toho párače – slízl uznání za to nějaký pan rada. Ten holomek byl totiž třicet let Krňochovým představeným.“

„Tak?“ podivil se pan rada z nějaké příčiny zčervenal vzteky.

„Jo jo,“ hýbal se Ludva, pohlednuv opět na ciferník nataženého budíka, „takové lidi máte všude. Dovedou jen jednu věc na světě: dělat se důležitémi, udržovat si respekt a přesvědčovat své okolí, že bez nich by to nešlo. To je vzácný a užitečný talent, protože hodně a bez námahy vynáší. Ten pan rada je podle mého soudu jinak idiot.“

„Ale ale,“ vrtěl se pan rada, „skutečně?“

„Ovšemže. Za třicet let slíbil Krňochovi v pravidelných intervalech celkem sto dvacetkrát, že ho ze služby vyhodí. Před pěti lety to konečně udělal, protože se mu zdálo, že už má kolem sebe dost nových lidí, s nimiž může zacházet taky tak. Gioglio Krňoch je v penzi, při plném zdraví duševním i tělesným a při plně zachovaných schopnostech ve svém oboru.“

„To je vidět,“ přisvědčil pan rada. „Je prý mu šedesát roků, a to s tím oknem provedl jako nějaký mladík.“

„Tak vidíte,“ řekl Ludva uznale. „Ale konec konců vzal jeho penzionování čert, Gioglio Krňoch nadělal za třicet let práce jako jiný za devadesát, a proto si svých sedm set měsíčně zaslouží. Ale je mu teskně. Na celém světě nemá vůbec nikoho.“

„Kromě vás,“ poznamenal pan rada jízlivě.

„Já...“ pravil Ludva ostře, „nemám žádný zvláštní sociální smysl. To znamená, jestli tomu nerozumíte, pane magistrtr, že si to vždycky dobře rozmyslím, než začnu nad někým brečet. Příkladně naše domovnice zavidí mé ženě, že si žije proti ní fajnově, a hlásá, že to není sociální a že by taky moje žena jednou měla vyprat na ni, a ne aby to bylo pořád obráceně. Naštěstí jsem vyšetřil, že by to jednak chtěla mít zadarmo a jednak že mývali kdysi pěkný stateček, ale že ho pan manžel propil. Proto se musí se sociálním smyslem zacházet obezřetně.“

„Jo,“ řekl Ludva pováživě. „Ale Gioglio Krňoch je něco jiného. Je tak nezištný, že ani nepožaduje, aby někdo o něho stál, neřkuli aby ho měl rád. Gioglio Krňoch byl zamilován do své práce jako Romeo do Julie, a také nyní hledá spíš něco, čemu by se mohl celý, jak je, bez nároků obětovat, než aby se ohlížel po někom, kdo by si hleděl jeho.“

„Podívejme se!“ pravil pan rada, jenž podobnou nezištnost považoval vždycky a ze zásady za hloupost.

„Takový je Gioglio Krňoch,“ pokyvoval Ludva.

„Ale zloděj koránu.“

„Já že vy jste nikdy nic neukrad,“ poznamenal Ludva klidně.

„Dovolte...“

„Všichni jsme zloději. Chodívali jsme mamince na cukr, tatínkovi na cigarety, a o jaké ohromné zásoby jsme jen za války okradli německé řízené hospodářství!“

„To je přece něco jiného.“

„Sám tedy přiznáváte, že záleží na pohnutkách. U Gioglia Krňocha taky záleželo na pohnutkách. Gioglio Krňoch má smysl pro takzvanou absolutní spravedlnost.“

„Kdo býval v policejních službách, nesmí si zákony vymýšlet sám,“ odtušil pan rada.

„Ale dělá se to přece, pane magistrtr, protože moudrý člověk někdy přijde na to, že ne každé úřední nařízení bylo vymyšleno dobře, a každé také jen pouhými lidmi.“

Ludva povstal, vzal budíka a postrčil nedočkavě ručičky o čtvrt hodiny kupředu.

„Gioglio Krňoch,“ pravil potom, „si vymínil za službu, kterou mi prokázal, že ho budu adoptovat, a to bez výživného. Nic víc.“

„To nechápu, pane Láče. V šedesáti letech věku už by si každý mohl zvyknout na to, že nemá rodiče.“

„Kdo?“

„Gioglio Krňoch.“

„Gioglio Krňoch nebude mým synem, co vás to napadlo.“

„A čím?“

„Bratrem. Lépe řečeno strýcem mého děčka. Za prvé se neodvážil požádat o kmotrovství, poněvadž to by mě bylo dohřálo při těch ostatních sedmadvaceti, a za druhé ani on nevěděl, narodí-li se mi kluk nebo holka. Za třetí strejček je přece jenom vlastní krev, kdežto kmotr ne.“

„Tahle zběsilá úvaha je pro něho typická,“ zamručel pan rada.

„Pro mne taky,“ řekl Ludva a urputně. „Já Krňochovi rozumím dobře. Chce mít právo příbuzenské a na stará kolena se potěšit. Až dosud krmil jen vrabce v parku. Mou dceru samozřejmě krmít nebude, ale bude ji například houpat na kolenou, dokud ovšem nedostane revma. On se do svého příbuzenství vymyslí tak pořádně, že se za vlastního strejčka pokládá už teď. Jako dárek nám přivezl teplotěr do vody. Na víc nemá. Taky slíbil Křístátko, ale až příští měsíc.“

„Prosím vás... co tomu říká vaše paní choť?“

„Co by říkala. Moje přání je jí rozkazem.“

„To není pravda. V kterépak domácnosti tohle existuje?“

„Já jsem to řek jen tak. Moje manželka má Krňocha ráda. Je jí ho líto. O těch sedmadvaceti kmotrech ovšem neví. To by byla Střeďeční pánský klub zavčas vyvražďila, což nelze připustit.“

Ludva se znovu ohlédl po budíku, zabubňoval prsty na stůl, vstal a zatočil raňáčkami. Budík mu začal řinčet v ruce.

„Je čas,“ překřikl ho. „Musím do senatoria. Pozdravuje vezíry. Že lituju, ale křtiny se u nás budou slavit v úzkém kruhu rodinném. My taky na zbytečné výdaje nemáme. Uvaříme si jen čaj s rumem. A jinak bych už ani raději o pánském klubu neslyšel.“

* * *

ARCHEOLOGICKÁ AKTUALITA

V Polsku objevili rituální keltské jezero

Keltové byli seskupením velké skupiny indoevropských kmenů, která sdílela společný jazyk, náboženské přesvědčení, tradice a kulturu. Povaha vztahů mezi jejich různými skupinami zůstává nejasná a termín Keltové se v současné době obecně používá k označení „kmenů mluvících keltskými jazyky“ spíše než k jediné etnické skupině. V době největšího rozmachu jejich společnosti příslušníci Keltů sídlili ve velké části západní, střední a východní Evropy až po část Balkánu (5.-1. st. př. n. l.)

Archeologové z Varšavské univerzity nedávno oznámili objev rituálního jezera spojeného s keltskými národy na severu středního Polska. Náhodný nálezce našel v jezeře v historickém regionu Kujavsko keltský železný meč z 3. století před naším letopočtem, který odevzdal do muzea v Bydhošti. Také zavedl archeology k místu nálezce a ti zde při vykopávkách objevili velké množství dalších keltských předmětů: železných srpů, zlomky železných pochev mečů nebo bronzové řetězové opasky, které byly v jezeře rituálně uloženy během 3. století před naším letopočtem.

Předměty byly při obětování do vody jakoby odeslány na onen svět – do světa bohů a předků. A pro současníky, kteří takové rituály prováděli, to vlastně bylo něco, co vedlo k uložení předmětů na dobu, kdy oni také vstoupí do toho pantheonu předků a budou na onom světě.

Tento objev je prvním svého druhu v Polsku. Dodnes se mělo za to, že keltské osídlení dosáhlo středního Polska až v 1. st. př. n. l.). Tento objev však dokazuje, že Keltové oblast Kujavska obývali již o 200 let dříve.

foto: www.tf.uni-kiel.de

Vzhledem k významu objevu je přesná poloha jezera držena v tajnosti, aby se předešlo nelegálnímu rabování.

Vendula Vránová

Pojmenování jednotlivých částí dne - večer a noc

Večer je část dne, během které postupně ubývá denní světlo. Leží mezi pozdním odpolednem a nocí. Během večera se obvykle podává večeře. Večer je subjektivní pojem a obvykle začíná těsně před nebo po setmění a končí s příchodem tmy, kdy začíná noc.

© V. Vránová

Výraz večer je v češtině doložen již v rukopisech z 14. století. Slovo večer je všeslovanské, ve všech slovanských jazycích má stejný význam, v lužičtině a slovinštině navíc znamená ještě zá-

pad. Rekonstrukce jeho původu je obtížná, ale mohlo by pocházet z latinského označení této části dne „vesper“.

Noc je část dne mezi západem a východem slunce, během které se slunce nachází pod obzorem. Délka trvání noci závisí na ročním období a zeměpisné šířce. Jako noc se úžeji nazývá doba, kdy je přirozeně tma, tedy mezi večerním a ranním soumrakem.

Naše současné pojmenování noc pochází z praindoevropského výrazu „*nókwtis*“, z kterého se dále vyvinulo praslovanské pojmenování „*noctь*“. Příbuznost je vidět i v dalších indoevropských jazycích, kde je toto slovo hojně zastoupeno. Pro názornost například ve srovnání s latinským „*nox*“, dále také starořeckým „*νύξ*“ (nýx) nebo lotyšským „*nakts*“ či ruským „*ночь*“ (noč“).

Zajímavost

Pojem noc se používá také ve významu noci astronomické. Ta může nastat v okamžiku, kdy Slunce klesne pod 18° pod obzor. Pokud Slunce klesne níže pod obzor, nazývá se takový jev bílá noc. Jednoduše řečeno, skutečná noc nenastane, jde pouze o soumrak. Typicky k tomuto úkazu dochází ve vyšších zeměpisných šířkách. V období kolem letního slunovratu je však tento fenomén pozorovatelný i v šířkách kolem 50. rovnoběžky, tedy i na našem území.

Vendula Vránová

LIDOVÉ OKÉNKO

Neobyčejný český mák

Mák je ve střední a východní Evropě velmi populární součástí kuchyně, na západ od českých hranic přitom vyvolává spíše zděšení. Součástí tradiční kuchyně je i v Turecku nebo Indii.

z pozdní doby bronzové, z doby před 2 800 lety. Z této doby pochází také nález dalších makových semen na Tachovsku.

Předpokládá se, že tradiční modrý mák k nám přinesli Keltové, kteří se na našem území usadili v průběhu 5. st. př. n. l. Keltské mák pěstovali především k výrobě oleje, který používali na vaření, pro osvětlení a také pro mazání. Mák se také používal jako léčivo. Obsahuje kyselinu olejnou, která podporuje činnost srdce a pomáhá snížit krevní tlak. Ve velkém se mák na našem území pěstuje nejméně od 9. st., avšak nikde zde, na rozdíl od orientu, nedošlo k jeho významnému zneužívání jako drogy. Osvojení jeho farmakologických vlastností se stalo součástí lidového léčitelství.

© V. Vránová

Víte, že Česká republika je v produkci potravinářského máku velmoc a historie jeho pěstování sahá tisíce let dozadu? Přitom vypěstovat kvalitní jedlý mák je poměrně náročná disciplína, jeho rostlina je například citlivá na množství srážek. Ze statistik OSN vyplývá, že dlouhodobě Češi pěstují zhruba třetinu světového máku. Průměrně se jedná asi o 26 tisíc tun máku ročně. A více než 85% české produkce míří na export.

Ale není mák jako mák. Jeden druh se využívá v kuchyni, druhý ve farmacii. Český modrý mák má specifickou chuť, jeho pěstování má tradici ve slovanských zemích a jedním z jeho znaků je velmi nízký obsah morfia. Některé odrůdy máku jsou využívány pro výrobu opia, ze kterého se dále produkuje heroin. Těmto odrůdám se v Evropě nedaří. Český modrý mák získal v roce 2021 certifikát evropského Chráněného zeměpisného označení. Italové mají chráněné své sýry, Francouzi víno a my mák. Tato známka znamená ocenění kvality a jedinečnosti našeho máku, v rozlišení s ostatním technickým mákem pěstovaným v Evropě pro farmaceutické účely.

Mák setý je prastará kulturní olejnatá plodina původem pravděpodobně ze Středomoří nebo Malé Asie. Název mák neboli papaver používali již staří Římané. Mák provází člověka již od pradávna, a to nejen jako kulturní plodina, ale také jako rostlina magická a posvátná. Používal se při rituálech a léčení. Představoval symbol hojnosti, plodnosti a bohatství.

Pěstoval se pravděpodobně již v 6. tis. př. n. l. v oblasti Středomoří a odtud se rozšířil do celého světa. Je dochovaný v nálezích ze starověkého Egypta. Je součástí antických mýtů, kde mák i makovice patří mezi atributy bohů, např. Déméter, Hypnos, Morpheus. První písemná zmínka je z doby Sumerů (3. tis. př. n. l.), kdy mák označovali Hul Gil – květina radosti. Nejstarším evropským nálezem je minojská „maková bohyně“ plodnosti a léčení z Kréty, jež je stará asi 3 300 let a její kult je spojován i s opiem. Nejstarší důkaz výskytu máku v České republice je z Ostrova u Stříbra, kde byla nalezena zuhelnatělá zrnka máku

české země největším producentem máku na světě. Nejvíce se maková pole nacházela ve středních Čechách okolo Prahy, nebo v okolí Časlavi a jihočeského Tábora. V té době se mák pěstoval především v malých rodinných farmách. V roce 1896 se mák pěstoval na ploše zhruba 2 000 hektarů. Pro srovnání s aktuálním stavem – v roce 2020 tomu bylo téměř 40 000 hektarů.

Věděli jste, že?

- Mák v sobě ukrývá nejvyšší podíl vápníku ze všech rostlinných zdrojů? Obsahuje 12x více vápníku než mléko, 3x než sýry a dokonce 600x více než pšeničná mouka.
- V jedné makovici se urodí 4-6 tisíc semen, a právě z tohoto důvodu byl mák symbolem plodnosti a hojnosti.
- V České republice je pět obcí obsahující slovo mák: Makov, Makotřasy, Makolusky a Maková Hora.
- O předlouhé tradici máku u nás svědčí i jeho existence v různých slovních spojeních a pranostikách: „Bylo tam lidí jako máku.“ „Má prázdnu makovici.“ „Ani za mák.“ „Takový nebo makový.“ „Je-li na poli chropa a mák, bude chleba jen tak tak.“

Vendula Vránová

© makovysvet.cz

MORAVSKÁ FILHARMONIE OLOMOUC INFORMUJE

Druhý ročník Festivalu filharmonie předvedl skutečné mistrovství a přilákal 3300 diváků

Druhý ročník multižánrového open air Festivalu filharmonie přivedl na Andřův stadion bezmála 3300 spokojených posluchačů. Na festivalu si diváci zazpívali s Richardem Krajčím, Petrem Jandou, Josefem Vojtkem s Inflagranti, Renatou Drössler, Anetou Langerovou, Jiřím Pavlicou a Hradišťanem, stejně tak i s kapelou Fleret a Moravskou filharmonií Olomouc. Došlo i na mexickou vlnu. Jedinečná atmosféra rozčeřila olomoucké kulturní a společenské vody 6. a 7. června.

Spolupráce SK Sigmy Olomouc a Moravské filharmonie Olomouc přinesla divákům více jak 5 hodin živé hudby pod širým nebem. Dirigentské taktovky se ujali Stanislav Vavřínek a Hanz Sedlář. Festival filharmonie uvedl například písně kapely Kryštof. V interpretaci Richarda Krajča a symfonického orchestru mnohé z nich zazněly ve své premiéře. Ale i většinu dalších známých skladeb slyšeli diváci v doprovodu filharmonie

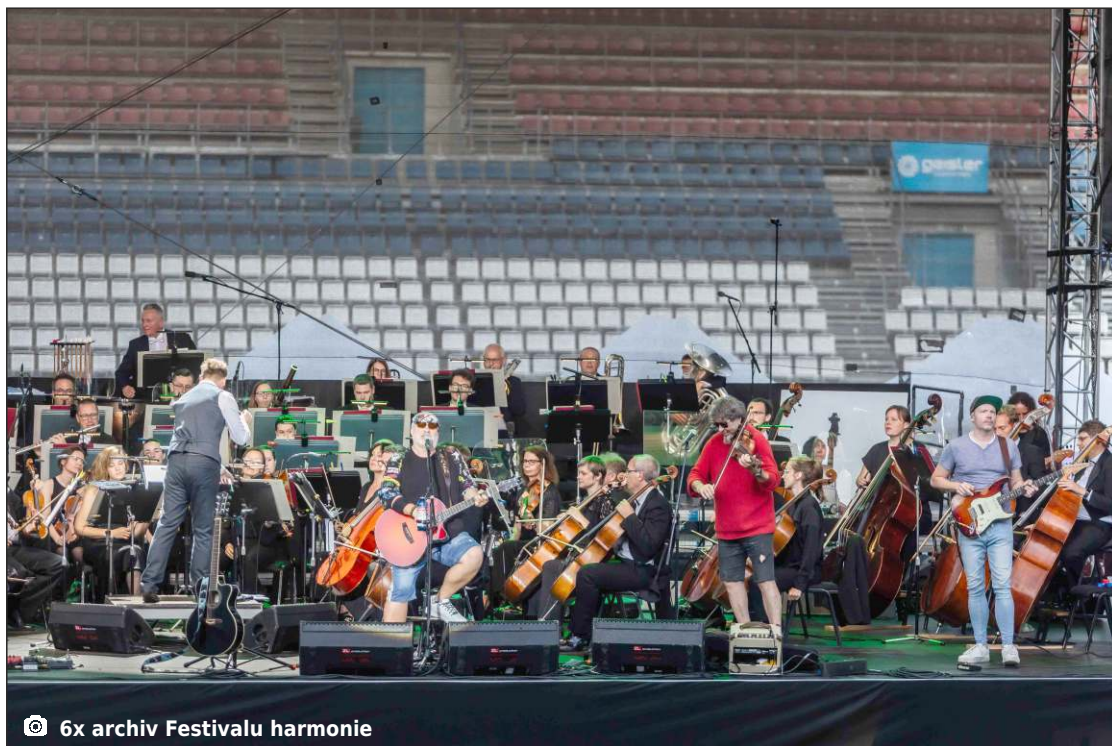

poprvé, přičemž ocenili její výkon, i výkon interpretů, bouřlivými ovacemi vestoje. Oběma večery provázela Natálie Tichánková, aranžmá se zhostili Jan Lstibůrek, Hanz Sedlář a Michal Worek. Moravská filharmonie Olomouc se po návratu z evropského turné vrátila domů do Olomouce a navázala fenomenálně. Symfonický orchestr předvedl úžasný výkon po boku různorodých interpretů. „Osobně jsem moc rád, že se druhý ročník povedl dvakrát tak lépe. Prožili jsme dva dny, jednou tolik interpretů a oslovili mnohem více diváků oproti prvnímu ročníku. Pro MFO jde

o největší open air akci v roce. V neposlední řadě si akce vážím, protože je také důkazem spolupráce zdánlivě vzdálených organizací. Ale ukazuje se, že když jde o dobrou věc, nehraje žádná roli,“ sděluje ředitel MFO Jonáš Harman. „S posledním tónem Festivalu filharmonie se mi vybavila věta Karla Gotta: „O tom se nemluví, to se žije.“ Ano. Po hudební, pěvecké i aranžérské stránce zanechaly festivalové dny nezapomenutelné okamžiky. Dříve si lidé zpívali od kolébky až po konec své pozemské pouti. Na poli, ve škole, při práci, všude, stále, malí i velcí. Dnes je nahradili posluchači. I proto vidět a slyšet zpívat Andřův stadion, rozzářené muzikanty Moravské filharmonie Olomouc, umělce, kteří do písní dali všechno, bylo významnější, než slova dokáží sdělit. Děkuji všem, kteří po dva večery přišli pobýt, i všem těm, kteří se o ně zasloužili,“ uvádí umělecká ředitelka festivalu Iveta Gronská.

„Andřův stadion byl naplno využit v období po konci sportovní sezóny. Vedle dárců krve, následně těch nejmenších sportovců, až přes společenská setkání s partnery a návštěvníky v posledním květnovém týdnu, došlo v prvním červnovém týdnu k vrcholu společenského a kulturního využití v podobě 2. ročníku Festivalu filharmonie Open Air. Pozorovat na Andřově stadionu nadšené publikum, vynikající muzikanty a hudebníky i obětavé pořadatele, to vše za podpory nebeského ohňostroje a jedinečné duhy, pár kapek deště i slziček radosti a štěstí k tomu, to byl vskutku jedinečný a neopakovatelný zážitek. Děkuji upřímně všem svým kolegům a spolupracovníkům, kteří se na konání této mimořádné akce podíleli,“ uzavírá za spoluorganizátora akce SK Sigmu Olomouc Jiří Ficner.

Iveta Gronská,
umělecká ředitelka festivalu

© 6x archiv Festivalu harmonie

